

Boris Pahor,
vitez reda
legije časti in
ambasador
slovenske
besede v Franciji

14

S tečaji slovenskega jezika za starše
utrjujejo poslanstvo romjanske šole

17

6

VAŠA DRAGUJARNA
z vami od leta 1949

Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Općine
www.malalan.com

SREDA, 21. NOVEMBRA 2007

št. 275 (19.058) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vvaži Žaški nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goriču pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

Poštnina plaćana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Primorski dnevnik

*Politična
zmeda
ob novem
statutu*

SANDOR TENCE

V prvi parlamentarni obravnavi predloga novega statuta Furlanije-Julijskih krajina je marsikat odpovedalo. Politično gledano so odpovedali odnosi med Rimom in deželnim svetom ter odnosi znotraj leve sredine, prav tako na relaciji FJK-Rim. V zvezi s tem so problematična predvsem dogajanja v novi Demokratski stranki, a tudi pri zelenih in v Stranki komunistične prenove, kot pravilno ugotavlja Igor Kocijančič v našem dnevniku.

Slovence in tudi pripadnike ostalih narodnih manjin je upravičeno najbolj zabol poskus odprave štirjezičnega uradnega naziva dežele. Gre za veliko simbolično in, če hočemo, tudi čustveno vprašanje, ki nas je prizadelo. Stvar pa je dosti bolj resna in zapletena, kot se zdi na prvi pogled.

Če se omejimo na politiko, je treba pojaviti predsednika deželnega sveta Tesinija, ki ni izgubil živcev, saj pravilno ugotavlja, da je vso zadevo še mogoče ustrezno rešiti. Politika in politiki pa so prav za to, da rešujejo probleme in težave.

Drugo vprašanje je politični problem Demokratske stranke, zelenih in SKP. Človek si res ne zna razlagati, zakaj se niso predsednik poslanske komisije Violante in drugi rimski zastopniki leve sredine posvetovali z deželnimi predstavniki koalicije in obratno. S posvetovanji in pogovori bi se izognili marsikater polemiki in neprijetnosti. In to upoštevajoč dejstvo, da je pot za odobritev deželnega statuta zelo dolga in zapletena.

POLITIKA - Deželne volitve

Edi Snaidero najbrž ne bo kandidiral

VIDEM - Edi Snaidero najbrž prihodnjo pomlad ne bo kandidiral za predsednika Furlanije-Julijskih krajina. Novica se je razširila med včerajšnjo sejo deželnega sveta, uradno pa naj bi jo videmski podjetnik objavil pojutrišnjem.

Snaidero naj bi se odpovedal ponujeni kandidaturi zaradi močno spremenjenih političnih razmer v desni sredini, ki so zelo problematične. Dom svoboščin dejansko ne obstaja več, potem ko je nekdanji ministrski predsednik Silvio Berlusconi ustanovil novo stranko, ki je zelo podobna stranki Forza

TRST - Na mejnem prehodu Fernetiči in na drugih mejnih prehodih kmalu ne bo več treba čakati. Čez mesec dni bo meja med Italijo in Slovenijo padla. Na obeh stra-

neh meje se je že začelo schengensko odštevanje s pripravami na slovesno proslavo zgodovinskega dogodka. V Sežani je bil pretekli teden sestanek, na katerem je bil sestavljen

okvirni program prireditev. Danes bo na sedežu tržaške pokrajine nov sestanek o poteku čezmejnih manifestacij.

Na 8. strani

ITALIJA - Zaradi Berlusconijeve nove stranke in volilnega sistema

Berlusconi in Fini še poglabljata spor

Leva sredina za dialog, vendar oprezzo ocenjuje predloge voditelja FI

TRŽAŠKA POKRAJINA - Čez mesec dni padec meje

Schengensko odštevanje

Priprave na skupne slovesnosti in praznovanja - Danes srečanje na pokrajini

RIM - Voditelj Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini meni, da je pobuda Silvia Berlusconija o ustanovitvi nove stranke le »coupe de theatre«, njegov predlog o uvedbi proporcionalnega volilnega sistema in o razpisu predčasnih volitev takoj zatem pa »iz trte izvit«. Fini je besede jasno dokazujejo, kako zelo so se zaostri odnosi med donedavnimi desnosredinskimi zavezniški. Leva sredina pa z zadovoljstvom ugotavlja, da se je Berlusconi le odločil za soočenje o volilni reformi, čeprav njegova stališča ocenjuje zelo previdno in poudarja, da bi pogovori morali zadevati tudi druge reforme, in to brez prejudicialnih pogojev.

Na 7. strani

Polemike o novem
statutu FJK tudi
znotraj strank

Na 3. strani

Nov impulz za
čezmejno sodelovanje
na Goriškem

Na 5. strani

Nov model
usposabljanja učiteljev
na večjezičnih
območjih

Na 10. strani

Tržiški kulturni
konzorcij odigrava
neprecenljivo vlogo
tudi pri ovrednotenju
Slovencev v Laškem

Na 16. strani

ESTETICA ORCHIDEA

Program za še lepše božične počitnice:

ZA OBRAZ:

- 1x GLOBINSKO ČIŠČENJE
- 1x GLOBINSKI TRETMA PROTI STARANJU
- 1x PROGRAM ZA OBNOVO ELASTIČNOSTI KOŽE
- 2x SPECIFIČNI PROGRAM ZA NEGO KOŽE OKROG OČI, UST IN GUBIC

ZA TELO

- 1x PILING TELESA
- 1x ANTICELULITNA NEGA Z MASAŽO IN...
- 2x 15 MINUT SOLARIJA

za samo 159€!
in čaka vas tudi božično darilce!

ponudba je veljavna
do 10. decembra

Za rezervacijo poklicite na 340 6283770

OGLEDALO

Nujen »pakt« med domačini in tujci

ACE MERMOLJA

V prejšnjem Ogledalu sem pisal o vprašanju novih priseljencev ter o strahu povezanim z njimi. V časopisu La Repubblica je o istem vprašanju, vendar z drugačnega zornega kota pisal Gustavo Zagrebelsky.

Izpostavil je tezo, da je bil v antičnih družbah tujec absolutni sovražnik. Tujca ali gosta (hospes-hostis) so domačini lahko ubili. Glede možnosti uboja govoriti tudi definicija "homo sacer" (Homo sacer-Giorgio Agamben). Tujec ni oseba, ampak predstavlja goło življenje. Je svet, vendar se ga lahko ubije - sakrificira.

Moderni čas, kjer je naravno pravo v ogromni večini primerov nadomestilo družbeno in državno pravo z napisanimi zakoni, si je oblast izmisliла novo vlogo tujca. Ne gre več torej za golo bitje, ki ga lahko ubijemo, ampak smo dobili novo figuro tujca, ki je v svoji prisotnosti iregularen. Iregrularnost je tu mišljena kot "biti izven pravil", torej izven zakonov oziroma na nezakonit način.

V naših zahodnih državah obstaja jasna meja med tujci, ki so zakonito prisotni, zapisani v seznamih in imajo dovoljenje za bivanje od tujcev, ki nimajo dovoljenja za bivanje, so izven prava in torej brez katerekoli pravice. V bistvu gre za neko novo obliko homo sacer, saj iregularnega tujca oblasti lahko izženejo iz države, on pa nima dostopa do najosnovnejših storitev, kot je npr. zdravstvo (če gre v bolnišnico, odkrijejo njegov nezakonit položaj...). Iregrularec je lahko zaposlen, vendar samo ilegalno, skratka, živi v polozaju, ko lahko država naredi z njim, kar želi, ker je bitje izven začrtanih pravil. V vseh primerih vzbuja tak človek strah in odpor.

Slavoj Žižek zagovarja tezo, da v sodobnih družbah, kjer ljudi ne vežejo več vere, ideologije in drugi kohezijski elementi (skupinski čut odgovornosti, širše družinske vezi itd.), se oblast poslužuje strahu, ki postane sredstvo pozvezanja in nadzorovanja. V tem smislu delujejo etnocentrizem Anthonyja Smitha ali pa skupinski paranoidni položaji, kot jih je označil Pavel Fonda. Razlika je v tem, da so stari etnocentrizmi pričeli delovati, ko je skupnost občutila pomanjkanje notranje kohezije in je morala oblast delovati združevalno. Sodobna razloženost in strah pa sta funkcionalna oblasti, ki ga razmnožuje preko medijev, s posebnimi zakoni, na političnih shodih, z nastopi policije itd. Skratka, oblast ne deluje združevalno, ampak uporablja strah za lastno samopotrjevanje.

V vseh omenjenih smislih je strah bistveni koprotagonist prisotnosti tujca ali novega priseljca. Strah sledi tujcu kot zli angel. Zato sem izpostavil tezo, da čim šibkejša in bolj razdrobljena je neka družba, hujši je njen odpor do tujca. Italija je danes država s številnimi problemi. Samo politično vodstvo daje vtis nestabilnosti. Vodilni sloji so večkrat nezmožni udejaniti neke jasne izubrežine.

Krhkost politike torej ni le vzrok ampak tudi posledica opazne družbeno razloženosti in izgubljenosti sredi globalizacijskih procesov. Deli Italije in predvsem sever se kulturno nista značila prilagoditi situaciji, kjer politika ni več zatočišče in varuh, ampak je lahko samo urejevalec, to je telo, ki ureja in ustvarja možnosti, ne more pa delovati kot zdravnik za vse družbenne bolezni, in niti ne kot absolutni valobran ali trdnjava, saj jo (družbo) svetovni procesi hočejo nočes "odpirajo". To odpiranje pa avtomatično prinaša s sabo novosti in z njimi tujca, ki postane inkarnacija negotovosti. Hudodelstvo je pravo hudodelstvo, če ga izvrši tujec, ne pa če je hudeleci ali morilec "dober fant iz sosednjih stolpnice".

Načelno se torej strinjam, da so državne politike do tujcev v bistvu odklonilne in ksenofobne ter ne vidijo drugih možnosti razen sile. Po drugi strani pa mi je pred časom dala misli-

ti Sartorijeva knjiga o problemu muslimanov. Italijanski politolog ni bil do njih najbolj prijazen, ob zaključku svojega eseja pa je omenil etiko možnega. Skratka, če je tujec več, kot jih družba "zmore" gostiti, se pojavi sovraštva. Prav tako ne bi smeli preprosto obiti strupenih pamfletov pokojne Oriane Fallaci proti islamu. Ne pravim, da se z njimi strinjam, odpirajo pa rano. Pisateljica je s svojo jezo razkrila šibkosti Zahoda napram novim protagonistom (islamu), ki se vedno bolj suvereno pojavlja na svetovni sceni in jo preplavlja.

Cilj drugačne politike do tujcev in novih priseljencev mora vendar biti najprej "demontaža" strahu. Dokler bo tujec drugo ime za strah, bo vsaka odločitev napačna. Omenjena Oriana Fallaci zagovarja civilizacijski konflikt in predstavlja islamski svet kot resno in vitalno grožnjo za Zahod. S tem pa se v bistvu dotika šibkosti Zahoda, njegovih paranoi, njegove nemoci biti suveren, Marija Jurič Pahor bi napisala "biti moški". Prav tako etika možnega zagovarja neko omejitev, verjetno gre za razmejitev med regularnim in iregularnim tujcem.

Tezi razkrivata nemoč rešitve. Tujec ostane tujec in je torej nevaren. Neka demokratična in reformistična politika pa se more vzporedno lotiti vprašanja priseljencev strahu. Strah vzbuja odklonilne reakcije, sovraštvo in ksenofobijo. Med nami in tujci je v bistvu potreben nek osnovni pakt. Ne mislim na integracijo, ki je nekaj ponovno nasilnega ali pa težko izvedljivega. Niti ne gre tu za "usmiljenje", ki ne reši ničesar, ampak nam le opere dušo.

Pakt je nekaj, kar podpišeta dva, osnova pa so vrednote in pravila, ki so danes vendarle univerzalna. Biti drugačen, ne pomeni odklanjati pravil družbe in države, kjer si, razen če ta pravila ne presegajo nekih skupnih čustev oziroma vsebujejo odklon do vsega, kar je drugačno in izven norme. Skratka, pakt naj bi slonel na univerzalnih principih, ki jih vendarle človeštvo ima in so tudi zapisani. Vedno večje število ljudi različnih ver občuti npr. kot slabu sekranje roke tistem, ki je ukradel sadje na bazarju. Infibulacija je praksa, ki je nesprejemljiva za vedno večje število žensk. Prav tako je razumevanje ženske kot drugorazrednega bitja stališče, ki ga odklanja na milijone žensk (in moških), tudi tistih, ki prostovoljno nosijo šador. Združeni narodi so pred dnevi sprejeti moratorij za smrtno kazeno itd.

Pakt med domačini in priseljeniki je v bistvu pristajanje na pravila, ki so skupna. Pri tem ni škandal, če gost pri nebitvenem popusti, gostitelj pa ga ne meče v položaj iregularca, ampak mu omogoči, da živi znotraj pakta in torej regularno. Pakt mora imeti pravne razsežnosti in veljavno in očitno ni mogoč zgolj med posameznimi skupnostmi ali državami. V globalnem svetu so nujni široki dogovori.

Osnova pakta ali novega družbenega sporazuma torej predpostavlja, da nekdo ni priporočno iregularni, nezakonit itd. To postane le, če krši pakt, če ne spoštuje zakonov, če se pridruži mrežam organiziranega kriminala itd. Težo delikta pa ne določa "tujstvo", ampak jo ocenjujejo redni in vsespolno veljavni zakoni.

Omenjenega pakta očitno še nismo, ker se v praksi tudi nadnacionalna telesa ne znajo zmeniti, ker so deklaracije prevečkrat papirnate in ker verjetno resnično obstaja volja, da oblast s strahom obvladuje družbo. Takšno politiko seveda odklanjamo, čeprav bo vsaka pogodba nujno slonela na realističnih in praktično uresničljivih pravilih. Bistveno pa je težiti k takšnim rešitvam, ki ne bodo "urejale" migracijskih tokov, ampak se bodo z drugimi dogovarjale, kaj in kako narediti, da ne bodo po morskih poteh in po skritih stezah potovale karavane tujih ljudi, ki jih bodo "domači" doživljali kot armade demonov.

PISMA UREDNIŠTVU

Črtanje večjezičnega naziva FJK (1)

Vračam se k vprašanju političnih odgovornosti za črtanje večjezičnega naziva Furlanije Julisce krajine iz prvega člena novega deželnega statuta, ker me je k temu spodbudil podtagnjnik Mišo Budin, ki se ni omejil samo na obrambo svojih strankarskih somišljencov nekako po uradni dolžnosti, pač pa je skušal krivdo za to, kar se je zgodilo, zvrniti na druge, češ da je posebna avtonomija naše dežele posledica prisotnosti slovenske narodne skupnosti, medtem ko so v deželnem svetu Furlanije Julisce krajine zamešali pojme in pridali še Furlane in Nemce.

Nekaterim se bo taka utemeljitev zdela kar prepričljiva in bi najbrž bila, če bi predsednik ustanove komisije Luciano Violante in njen član Claudio Bressa predlagala, da se ohrani zgolj dvojezični naziv in italijanščini in slovenščini. A to se ni zgodilo, saj je Violante dokaj jasno pribil, da mora biti naziv samo v italijanščini.

Vendar je prav, da sprejmemo Budinov izvir in se vprašamo, kdo se je zmotil. Zanj očitno vsa leva sredina, ki je v deželnem svetu glasovala za štiri jezični naziv. Celo premier Romano Prodi, ki je pohvalil napis v štirih jezikih na pročelju deželnega parlamenta v Trstu.

Poglejmo torej, kako se je porodila zamisel o posebni avtonomiji naše dežele v sami ustanovljeni skupnosti. O tem so bile napisane debele knjige. Nedvibe iz le-teh najdemo tudi v stenogramih razprav o novem deželnem statutu, ki so potekale najprej v statutarni konvenciji, nato pa v deželnem svetu.

Leta 1947, ko so pisali italijansko ustavo, Trst ni bil še pod Italijo, saj so se o njem še prepirali na pariški mirovni konferenci in je bilo potem določeno Svobodno tržaško ozemlje. Ko je Trst, s svojim italijanskim in slovenskim prebivalstvom, prišel pod Italijo je bila ustava starza že 6 let!

Dejansko je ustava zadevala tedaj zgolj goriške Slovence, saj naše manjšine v videški pokrajini še niso priznavali.

V 116. členu pa piše, da morajo biti, ne glede na datum ustanovitve avtonome dežele, zaščitene jezikovne manjšine. V množini!

Vemo tudi, da so furlanski poslanci tedaj poudarjali predvsem zgodovinsko avtonomijo Furlanije, ne da bi posebej poudarjali njene etnične značilnosti, ker so se bali, da bi se tako izpostavili očitku, da krnijo italijanstvo vzhodne meje.

To zadrgo je parlament premobilil leta 1999, ko je odobril zakon št.482 z okvirno zaščito zgodovinskih manjšin na polotoku, vključno furlanske jezikovne skupnosti. Zakon o zaščiti Slovencev št.38/01 pa v enem izmed svojih prvih členov poudarja tudi zaščito nemško govorečega prebivalstva Kanalske doline.

Gre, kot je znano, za implementacijo evropskih listin o zaščiti in vrednotenju deželnih in manjšinskih jezikov, ki so bile ratificirane tudi v italijanskem parlamentu. Če me spomin ne varja, je bil zanje poročevalec Darko Bratina.

Deželni svetniki in stranke Illyjeve Demokratične zaveze so torej z novim statutom zgolj povzeli novosti, ki

jih prinaša demokratično dozorevanje politične zavesti v Evropi in tudi pri nas. Od tod predlog, da se naša dežela imenuje v štirih jezikih. Vsak drugi predlog bi namreč pomenil diskriminacijo ene ali več jezikovnih skupnosti, kar je v nasprotju z ustavnim določilom o enakovpravnosti.

Poskusimo torej najti pametno rešitev, raje kot da sejemo razdor med Slovenci in Furlani. Sklepi ustavne komisije niso dokončni. Ko bo o statutu razprava v avli poslanske zbornice, se lahko poslanci levosredinske večine premisijo in vrnejo na prvotna izhodišča. To je mogoče, če je politična volja in če novodobni zagovorniki italijanstva vzhodne meje in posledičnega dogovarjanja z desnicami ne bodo prevladali v komaj rojeni Demokratski stranki.

Stojan Svetič

Črtanje večjezičnega naziva FJK (2)

Komur gre poti toku, a ravna v skladu s svojo čisto vestjo, je sprva težko, napsled pa mu kdo vendarle prizna: »Prav si imel.« Pa če mu priznanja ne izrečejo ljudje, mu ga vsaj dejstva. Včasih postumno, včasih še pri življenju. Očitno sodim med srečneže, ki so tako priznanje doživel kar zgodaj.

Naj razložim: teklo je leto 2001 in na spomladanskih parlamentarnih volitvah je desna sredina premagala dočelo vladajočo levo sredino. Tej je vsekar tik pred Berlusconijevim zmago uspel izglasovati ustavno reformo, ki pa jo je bilo treba potrditi na referendumu 7. oktobra. »Naši« so pozivali, naj glasujemo »da«, češ, reforma je levosredinska, torej naša, torej dobra. Iz takratnih poročil (Pd. 4., 5. in 6. oktober 2001) izhaja, da so k pritridlemu glasu pozivali vse stranke Oljke s SKL-om vred, pa tudi Slovenska skupnost in SKGZ. Stališča SSO-ja nisem zasledil, medtem ko so bili proti reformi komunistični prenovitelji in nekaj posameznikov.

Med temi tudi jaz. Odločil sem se, da bom glasoval »proti«, ker sem ob branju predlaganega besedila v 116. členu zasledil, da reforma želi uzakoniti dvojezični naziv za deželi Aosta in Tridentinsko-Gornje Poadižje, Furlanijo-Julisce krajino pa pustiti na cedilu. Uvidel sem, da bi to lahko prineslo hude posledice, ker bi odтlej parlament dve deželi upošteval kot dvojezična, našo pa obravnaval kot vse ostale.

In res ... Minilo je šest let in tako desno-kot levosredinskim poslancem se zdi nepojmljivo, da bi FJK imela večjezični naziv. Zato ga, cak, prečrtajo iz deželnega statuta in osupli manjšinci se nenadoma vprašajo: »So tudi naši proti nam?«

A zame, pač, nič novega. Za svoje preroštvo ne zahtevam plakete boja in dela, saj velja, kar je dejal slikar Georg Baselitz: »Če v deželi vlada mrak, človek hitro postane vizionar.«

Pa da ne bo kdo rekел, da se oglašam po toči, bom opozoril na dve svoji novi skrbi. Prvič: bojim se, da bo Italija kmalu zelo podobna ZDA. V Hollywoodskem slogu se namreč ustavljajo velike stranke brez jasnih programov (politologi jim pravijo »catch-all party«), kar je idila za lobije, katastrofa za demokracijo in seveda

manjšine. Menim, da bi bilo za nas dobro, če bi se temu trendu uprla, pa čeprav nam imena strank namigujejo, da gre za »demokratske« načrte.

Drugič: begajo me deželni zakon za Slovence in zadnji sklep Paritetnega odbora, ki tudi pri nas uvajajo model indijanskih rezervatov. Slovenci bi pač uživali pravice le na »zaščitenem območju Krasa«, v mestih in predmestjih (Podgora, Barkovlje, Rojan, Sv. Ivan, Sv. Ana ...).

Upam, da se tokrat motim, saj bi drugače pomenilo, da imam nadnaravne sposobnosti. Tega se oteparjam, saj bi rad živel dlje kot 33 let, pa tudi smrt na križu mi ne ustreza.

Peter Verč

»Turčija v Evropi«

Poročilo o forumu z naslovom »La Turchia in Europa« je točno opredelilo njegov potek.

Izpostavljal bi pa rad klavrn odnos, ki ga ima mitična Evropa do ljudi. Vse je vedno usmerjeno na denar: družbeni bruto proizvod, javni dolg, gospodarska rast, inflacija. Na posvetu so govorilci postavljali v ospredje vprašanje, če bo Evropa z vstopom Turčije v EU več porabila ali zaslužila. »This is the question!«

Seveda je bilo govora tudi o islamu. Kot možni nevarnosti! Za koga? In o ženskah s pokritimi glavami! In kriščjan, ki nosijo križe na vratnih vetrizicah? Vse je bilo le meglena zavesa, da bi posvet pridobil na znanstveni ravni.

Večkrat je sicer nastopil pojmom človekovih pravic. Po besedah predstavnikov vlade, diplomatom in turških izvedencev, pa je skrb skoraj odveč, ker je turška zakonodaja naredila velike kokane naprej. Na izrecno vprašanje pisca prof. Ergunu Ozbudunu, če je v načrtu nove nastajajoče ustave tudi poglavje o narodnih manjšinah, se je slednji za trenci iz prestolnice Ankare preselil v Carigrad, oziroma Bizanc in odgovoril po bizantinsko. Nekako tako: »Turčija je ostanek osmanskega cesarstva, ki je združevalo več narodnosti. V drž

LETALSKI PROMET - S prihodom belgijske družbe Brussels Airlines na Brnik

Ljubljana je dobila še eno povezavo z evropsko prestolnico

V Bruselj že letita Adria Airways in Wizz Air - Odslej tisoč potnikov več na teden

BRNIK - S ponedeljkovim pristanom letala belgijske letalske družbe Brussels Airlines na ljubljanskem letališču se je med slovensko in evropsko prestolnico odprla nova redna letalska povezava. Ta je še posebej dobrodošla ob predsedovanju Slovenije EU, je na novinarski konferenci povedal član uprave Aerodroma Ljubljana Janez Kolar, ki je prepričan, da se bo linija, na kateri sicer letita tudi Adria Airways in nizkocenovi Wizz Air, obdržala tudi po končanem predsedovanju. Podpredsednik Brussels Airlines za Evropo Patrick Dewilde je pojasnil, da so se za uvedbo povezave med Ljubljano in Brusljem odločili, ker bo Slovenija prva od novih članic predsedovala uniji. Poleg tega Slovenija doživlja uspešen gospodarski razvoj in ima velik turistični potencial, je prepričan Dewilde, ki meni, da bodo potniki iz tujine prepričala slovenska smučarska središča, sodobna zdravilišča in obmorski turizem.

Kolar je ob prihodu 12. rednega letalskega prevoznika na ljubljansko letališče poudaril, da je novo sodelovanje z letalskimi prevozniki vedno velik dogodek. Tako je tudi v tem primeru, pa čeprav je Aerodrom Ljubljana pred leti že sodeloval z letalsko družbo Sabena, ki je predhodnica Brussels Airlines. Kolar pričakuje, da bo ljubljansko letališče z novim prevoznikom pridobilo 40.000 dodatnih potnikov letno. »Menim, da je pred nami dobro sodelovanje, ki se bo nadaljevalo še dolgo potem, ko Slovenija ne bo več predsedovala EU,« je dodal.

Brussels Airlines bo dopolnil ponudbo dveh letalskih družb, ki že sedaj povezujejo Ljubljano z Brusljem. Dewilde je prepričan, da potnikom na tej liniji Brussels Airlines prinaša dodatno izbiro, boljše storitve in niže cene. Zaradi edinstvene ponudbe lahko potniki pri belgijskem letalskem prevozniku izbirajo med polno storitvijo in nizkocenovnim poletom. Tako se bodo enosmerne vozovnice z vsemi prisotnjimi gibale od 49,99 evra naprej.

Brussels Airlines od 19. novembra dalje ponuja polete med Ljubljano in Brusljem šestkrat tedensko, vsak dan razen ob sobotah. Na letalu AVRO RJ 85/100 bo vsak teden za prevoz med dvema evropskima prestolnicama na voljo skoraj tisoč sedežev.

Hkrati letita z Brnika v Bruselj tudi Adria Airways in nizkocenovni Wizz Air, vendar je slednji napovedal, da bo januarja prenehlet leteti na tej destinaciji. Kolar predvideva, da se bo uprava letališča s predstavniki Wizz Air v kratkem sestala in potem bo mogoče sporočiti dokončno odločitev glede nadaljnega sodelovanja. (STA)

Aerodrom Jožeta Pučnika ima od ponedeljka še eno povezavo z Brusljem, ki jo opravlja belgijska Brussels Airlines kot 12. redni letalski prevoznik na Brniku

PODJETJA - Prek dokapitalizacije KB 1909 strateški lastnik revije Mladina

LJUBLJANA - Delničariji Mladine so na včerajšnji skupščini, na kateri je bilo navzočega skoraj 91 odstotkov kapitala, med drugim podprtih sklep o dokapitalizaciji družbe v višini slabih 30.000 evrov. Ob izključitvi prednostnih pravic dosedanjih delničarjev do vpisa novih delnic bo te v celoti vplačala družba Transmedia, sicer hčerinska družba goriške finančne delniške družbe KB1909, so sporočili z Mladine. Osnovni kapital Mladine se bo z dokapitalizacijo povečal s sedanjih 45.222 evrov na 75.120 evrov. Povečanje osnovnega kapitala se bo izvedlo z izdajo 1194 novih navadnih imenskih kosovnih delnic, ki tvorijo z že izdanimi delnicami isti razred. Za prenos delnic, katerih emisijska vrednost znaša 800 evrov za delnico, je potrebno dovoljenje nadzornega sveta.

Za člane nadzornega sveta bodo z dnevom vpisa sprememb v sodni register v skladu s skupčinskim sklepom imenovani Branimir Štrukelj, Borut Rismal, Boris Peric in Jurij Giacomel.

li, in sicer vsi za obdobje štirih let. Kot je znano, je Boris Peric predsednik družbe KB 1909, Jurij Giacomelli pa je nekdanji direktor časnika Financa. Dva člena nadzornega sveta bodo naknadno imenovali zaposleni. V nadzornem svetu pa kot predstavnika kapitala z dnem vpisa v register ne bosta več sedela Miha Štamcar in Robert Botteri.

V Mladini so že pred časom pojasnili, da so letos na podlagi sklepa nadzornega sveta začeli iskati strateškega partnerja, ki bi s svojim kapitalom vstopil v lastniško strukturo podjetja. Po pogovorih z nekaterimi domačimi in tujimi podjetji so v Mladini ugotovili, da bi vstop družbe KB1909 v lastniško strukturo podjetja pomenil zelo dobro razvojno možnost, po ovrednotenju potenciala družbe Mladina pa je tudi družba KB1909 izrazila jasen interes za to. Družba KB1909 bo s sodelovanjem pri dokapitalizaciji postala pomembna lastnica Mladine, njen lastniški delež pa ne bo presegal večinskega deleža.

EVRO - Italijanski član ECB za visoko inflacijo v Sloveniji ni kriv evro, ampak fiskalna politika

DUNAJ - Član sveta Evropske centralne banke (ECB) Lorenzo Bini Smaghi je včeraj Slovenijo omenil kot primer države, ki se pred vstopom v območje evra ni ustrezno pripravila na izvive realne konvergencije. Kot je italijanski predstavnik v ECB posudil na konferenci na Dunaju, je gospodarska rast v Sloveniji visoka, inflacijski pritiski pa se krepijo. Monetarna politika po njegovem tega problema ne more rešiti, fiskalna politika v Sloveniji pa je preohlapna in ni v okviru tistega, kar bi bilo potrebno za makroekonomsko stabilizacijo.

Bini Smaghi je na konferenci o evropski gospodarski integraciji na Dunaju tudi opozoril, da deregulacija trgov proizvodov in dela v Sloveniji še ni končana. Plače rastejo hitreje od produktivnosti, še posebej v zasebnem sektorju, zato po njegovem občutju tveganje, da hitri gospodarski rasti sledi upočasnitve.

»Na gospodarsko in monetarno unijo ne bi nikoli smeli gledati kot na končno postajo, temveč kot na začetno točko,« je poudaril Bini Smaghi. »Vstop v območje evra še ni recept za uspeh. Države morajo biti dobro opremljene, da bi lahko bile uspešne.«

Odziv oblasti na ta zaskrbljujoči scenarij je po njegovih besedah predvidljiv, saj krivda za višje cene zvaljiva na evro. Zgoda se torej ponavlja: vsakič ko gredo zadeve v kakšni državi navzdol, politiki za to krivijo Evropo. »To očitno ni pravi odziv in prebivalcem Slovenije ne bo pomagal razumeti, kje so težave. Ali bo Slovenija v prihodnjih letih bolj podobna Irski ali Portugalski, je odvisno izključno od nje same. In to velja za vsako članico območja evra,« je še opozoril Lorenzo Bini Smaghi. (STA)

SOFJA - Seminar za podjetnike Paoletti predstavil program dela mreže trgovinskih zbornic SEP

TRST - Mreža trgovinskih zbornic držav Srednjeevropske pobjede (SEP) si je za leto 2008 zastavila kot glavne teme programa svojega delovanja informiranje, menedžersko in podjetniškospodbajanje, infrastrukture in tehnološko izmenjavo. V mrežo, za katero ima zveza italijanskih trgovinskih zbornic Unioncamere stalni sekretariat, so povezane zbornice 18 držav članic SEP, in sicer iz Albanije, Avstrije, Belorusije, Bolgarije, Bosne in Hercegovine, Češke, Črne gore, Hrvaške, Italije, Madžarske, Makedonije, Moldavije, Poljske, Romunije, Slovaške, Slovenije, Srbije in Ukrajine.

Paket projektov za prihodnje leto je včeraj v Sofiji predstavil pooblaščeni predsednik Unioncamere za srednjevzhodno Evropo Antonio Paoletti, sicer tudi predsednik tržaške Trgovinske zbornice, in sicer v okviru seminarja o podjetniškem sodelovanju med Bolgarijo in Italijo. Seminar je organiziral stalni sekretariat SEP iz Trsta s sodelovanjem italijanske trgovinske zbornice v Bolgariji, uokvirja pa se v letni Ekonomski forum Srednjeevropske pobjede. Ob tej priložnosti je predsednik sekcije mešanih zbornic pri Unioncamere Pietro Baccarini predstavil tudi izobraževalno pobudo z naslovom Projekt za Evropo: kolodž za mlade iz srednje in vzhodne Evrope. Seminarja sta se poleg predstavnikov institucij in gospodarstvenikov obeh držav udeležila tudi italijanski veleposlanik v Bolgariji Gian Battista Campagnola in direktor predstavnštva zavoda ICI v Sofiji Fabrizio Camasta.

Evropska centralna banka

20. novembra 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	20.11 19.11
ameriški dolar	1,4785	1,4654
japonski jen	162,85	161,58
kitajski juan	10,9731	10,8859
russki rubel	36,0360	35,8880
danska krona	7,4524	7,4529
britanski funt	0,71715	0,71445
švedska krona	9,2823	9,2829
norveška krona	7,9950	8,0780
češka korona	26,690	26,693
švicarski frank	1,6408	1,6379
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	255,00	254,23
poljski zlot	3,6870	3,6706
kanadski dolar	1,4525	1,4318
avstralski dolar	1,6657	1,6456
bolgarski lev	1,9558	1,9558
rumunski lev	3,4980	3,4825
slovaška korona	33,203	33,142
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6992	0,6993
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska korona	92,96	89,49
turška lira	1,7650	1,7409
hrvaška kuna	7,3378	7,3468

Zadružna Kraška banka

20. novembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4992	1,4684
britanski funt	0,7269	0,7102
švicarski frank	1,6629	1,6224
japonski jen	167,075	158,925
švedska krona	9,5176	9,0623
avstralski dolar	1,7100	1,6379
kanadski dolar	1,4829	1,4264
danska krona	7,5959	7,3098
norveška krona	8,2000	7,8000
madžarski forint	260,5857	247,8742
češka korona	27,3603	26,0256
slovaška korona	33,9705	32,3134
hrvaška kuna	7,5304	7,1631

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

20. novembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4924	1,4556
britanski funt	0,7252	0,7074
danska krona	7,565	7,379
kanadski dolar	1,4599	1,4239
japonski jen	164,61	160,56
švicarski frank	1,6634	1,6224
norveška krona	8,184	7,983
švedska krona	9,409	9,177
avstralski dolar	1,6829	1,6414
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMECKA BANKA

Milanski borzni trg

20. novembra 2007

Indeks MIB 30:	+0,82	
delnica	cena €	var. %
AEM	2,885	-0,69
ALLEANZA	8,935	+0,62
ATLANTIA	25,07	-1,69
BANCA ITALEASE	10,05	-5,27
BANCO POPOLARE	14,21	+2,76
BPMS	3,715	+2,34
BPM	9,63	-2,33
EDISON	2,3075	+4,22
ENEL	8,04	+0,79
FIAT	18	

BRUSELJ - Pred bližnjim vstopom Slovenije v schengensko območje

Nov impulz čezmejnemu sodelovanju na Goriškem

Predstavili rezultate čezmejnih projektov Interreg Valo-PT in Transland

BRUSELJ - Postavitev trdnih temeljev čezmejne integracije v času, ko je na slovensko-italijanski meji prišlo do korenitih sprememb: to je po mnenju deželnega odbornika za mednarodne odnose in krajevne avtonomije Franca Iacopa smisel evropskih projektov Interreg in pomemben cilj projektov Valo-PT in Transland, ki ju je v sodelovanju s partnerji z obeh strani meje izpeljala goriška pokrajina. O opravljenem delu in perspektivah čezmejne kooperacije na Goriškem je včeraj tekla beseda na sedežu odbora regij in Bruslju, kjer so ob Iacopu spregovorili člani italijansko-slovenske delegacije, v kateri so bile ob pokrajini Gorica in goriški občini - prisoten je bil odbornik za urbanistiko Dario Baresi - za stopane tudi ostale sodelujoče ustanove.

Projekt Valo-PT, katerega sta včeraj uvodoma predstavila podpredsednica goriške pokrajine Roberta Demartin in pokrajinski odbornik za čezmejne odnose Marko Marinčič, je nastal v okviru evropskega programa Interreg IIIA Slovenija-Italija in je bil namenjen razvoju tipičnih kmetijskih pridelkov in izdelkov na čezmejnem ob-

MIRKO BRULC

FRANCO IACOP

MARKO MARINČIČ

močju. Na slovenski strani ga je vodil Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, na italijanski pa goriška pokrajina. Ob ovrednotenju pridelkov, izdelkov in tipičnih jedi je projekt ciljal k izboljšanju položaja kmetij in konkurenčnosti kmetijstva, ki temelji na trajnostni in okolju prijaznem razvoju. Cilj projekta, v okviru katerega je nastala tudi bogata publikacija v slovenskem in italijanskem jeziku »Edamus, bibamus, gaudeamus«, je bilo nenačadnje izobraževanje strokovnjakov, pridelovalcev in predelovalcev ter informiranje potencialnih potrošnikov. V načrtu je tudi odprtje dveh infotočk,

ki bosta delovali v okviru sprejemnega centra Gradina in na goriškem gradu. Demartinova je poudarila, da je promocija teritorija gonilna sila gospodarskega razvoja in da se bo goriška pokrajina tudi v prihodnosti zavzemala za tovrstne pobude, pri katerih je je delžela FJK vedno ob strani. »To dokazuje tudi prisotnost odbornika Iacopa na današnji predstavitev in dejstvo, da nam je deželni odbor dal naziv evropske pokrajine,« je povedala Demartinova, ob kateri je o projektu Valo-PT spregovoril tudi direktor novogoriškega Zavoda za kmetijstvo in gozdarstvo Branimir Radikon.

O projektu Transland, ki je namejen pripravi skupne vizije trajnostnega razvoja čezmejnega območja, je najprej spregovoril Marinčič, ob njem pa tudi funkcionar goriške pokrajine Danijel Jarc in Andreja Trojar Lapanja iz Idrijsko-cerkljanske regionalne razvojne agencije, ki je bila nositelj projekta na slovenski strani. Projekt je bil posvečen predvsem vprašanjem infrastrukture, turizma, kmetijstva in poselitve, iz študije pa so izšle zanimive smernice, ki bodo na področju skupnega prostorskega načrtovanja vodilo za krajevne upravitelje. »Z vstopom Slo-

venije v schengensko območje se bomo znašli pred veliko priložnostjo, ki jo moramo izkoristiti. Pri tem se moramo odločiti, katero smer naj uberemo. Pomembno je, da razmišljamo v čezmejnem ključu in določamo razvojne strategije skupaj s sosedji,« meni Marinčič.

Seminarja v Bruslju se je udeležil tudi novogoriški župan Mirko Brulc, ki se je v svojem posegu osredotočil na izzive čezmejnega sodelovanja. »Pred nami so pomembne novosti. Na obzorju je ustanovitev Goriške pokrajine, ki bo prav gotovo olajšala slovensko-italijansko sodelovanje,« je poudaril Brulc in dodal: »Velika nagrada za prebivalstvo obmejnega območja bo tudi dokončna odprava meje z vstopom Slovenije v schengen, ki bo omogočila, da bomo sodelovanje na področju infrastrukture, gospodarstva, turizma, zdravstva in kulture nadgrajevali. Pozabiti ne gre niti na predsedovanje Slovenije EU, v okviru katerega bo v Novi Gorici prišlo do pomembnih dogodkov, ki se bodo odražali tudi na sosednjo Gorico.«

Aleksija Ambrosi

KOROŠKA - Nova Haiderjeva kampanja po vzoru boja proti dvojezičnim napisom

Zbiranje podpisov za referendum o novi ustavni pogodbi Evropske unije

CELOVEC - Deželni glavar Jörg Haider je s svojo stranko BZÖ začel z zbiranjem podpisov za izvedbo referendumu o novi ustavni pogodbi EU na Koroškem. Na vseh občinskih uradih so ljudjem na razpolago podpisne pole, prav tako je BZÖ »preplavil« deželo s plakati, na katerih poziva k podpisu. Zbiranje podpisov je postalo potrebno, ker Haider ni dobil potrebine večine za razpis referendumu ne v vladi in tudi v deželnem zboru. Po zakonu mora Haider zbrati najmanj 15.000 podpisov, a tudi potem še ni rečeno, ali bo referendum izveden ali ne. Odločilno je namreč, ali je zahtevani referendum v skladu z avstrijsko oz. deželnou ustavo.

Haiderjeva najnovejša kampanja se odvija natančno po vzoru iz leta 2006, ko je hotel z referendumom preprečiti postavitev dodatnih dvojezičnih krajevnih tabel na Južnem Koroškem. Najprej je zbral 15.000 podpornih podpisov za razpis referendumu, toda referendumu kljub temu ni bilo, ker je ustavnna služba pri uradu koroške deželne vlade ugotovila, da je referendum nedoposten, ker gre pri 7. členu Avstrijske državne pogodbe za zvezno, ne pa deželno pristojnost.

Tudi pri najnovejši kampanji proti novi evropski pogodbi veliko govorja za to, da gre Haiderju bolj za predvolilno kampanjo pred deželnimi volitvami, ki bodo najkasneje marca 2009, kot za preprečitev ratifikacije ustavne pogodbe s strani avstrijskega parlamenta. Številni pravniki so namreč prepričani, da referendumu o ustavni pogodbi Evropske unije na Koroškem ne bo, ker bi moral biti referendum v vseh avstrijskih deželah, hkrati ni pričakovati, da se bo avstrijski parlament tokrat odrekel ratifikaciji in odločitev dal v roke avstrijskega prebivalstva. Proti referendumu se je že izrekla velika vladna koalicija, prav tako so proti Zeleni.

Sodeč po plakatih, ki visijo po vsej deželi, gre desničarskemu populisti pri najnovejši akciji v prvi vrsti za mobilizacijo volivcev in za ustvarjanje vzdušja proti Evropski uniji. Najboljši dokaz za to je geslo, ki ga je mogoče prebrati na letakih BZÖ in na katerih piše: »Mi patrionti proti ustvarjalcem kaosa iz EU«.

Da se stranka koroškega deželnega glavarja pri tem poigraiva tudi s simboli koroške dežele (trije levi, ki krasijo tako zastavo kot tudi grb), pa je očitno samo še dodatek pri uprizoritvi najnovejšega Haiderjevega špekakla na Koroškem.

Ivan Lukan

»Patriotski« plakat Haiderjeve stranke BZÖ s pozivom, naj Koroški podprejo zahtevo po referendumu o novi ustavni pogodbi EU

LUKAN

DRUŠTVO SLOVENCI V MILANU - Ob 50-letnici arhitektove smrti

Predavanje o Jožetu Plečniku in Ljubljani kot mediteranskem mestu

Ob 50-letnici smrti slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika prireja društvo Slovenci v Milanu v sodelovanju z Generalnim konzulatom RS v Trstu jutri ob 21. uri na sedežu C.A.I. v Milanu, Ul. S. Pellico 6 predavanje direktorja Arhitekturnega muzeja iz Ljubljane dr. Petra Krečiča z naslovom »Ljubljana - Mediteransko mesto? Plečnikov poskus«

VIDEM - V dneh 10,11. in 12. decembra letos bo obiskal Videm XIV. dalajlama Tenzing Gyatso. Gre za svetovno znano osebnost in prejemnika Nobelove nagrade za mir. V Vidmu bo imel budistični vodja več srečanj, obisk pa nosi naslov: »Notranji mir kot univerzalna odgovornost«. Gre torej za zemeljno postavko budistične religije. Svoj obisk bo dalajlama zaključil v Polavi, to je v kraju blizu Sovodenj v Benečiji, kjer imajo budisti svoj samostan. Prvo srečanje bo dalajlama imel na videmskem gradu v ponedeljek, 10. decembra ob 10.30. Sprejeli ga bodo najvišji predstavniki oblasti iz Furlanije in predstavniki Univerze Videm. Popoldne ob 18. uri se bodo v gledališču Teatro Nuovo Giovanni di Udine posvetili mednarodnemu dnevu človekovih pravic in 18-letnici podelitev Nobelove nagrade dalajlamom. Tenzin Gyatso bo ob priložnosti spregovoril v prid miru. V torek, 11. decembra, bo v sodelovanju s komisijo za ekumenika vprašanja in dialog videmske nadškofije obisk dalajlame potekal v znamenju medverskega srečanja in molitve za mir. Ob 10. uri bo v športni hali Primo Carnera srečanje, na katerem bodo sodelovali dalajlama, videmski nadškof Pietro Brollo, kardinal in beneški patriarh Angelo Scola, dr. Elia Richetti, glavni rabin židovske skupnosti v Benetkah in dr. Saleh Igbaria, predsednik islamskega središča v Trstu. V popoldanskih urah bo v isti hali dalajlama spregovoril o osnovah budizma, ob 21. uri bo v gledališču Palamostre koncert za mir. V sredo, 12. decembra, se bo v hali Primo Carnera dalajlama srečal z višješolskimi dijaki in univerzitetnimi študenti iz videmske pokrajine. Predstavil ga bo rektor Univerze Videm Furio Honsell. Iz varnostnih razlogov se bodo morali vsi, ki bi se želeli udeležiti srečanj, prijaviti. Po elektronski pošti je potreben izpolnit poseben obrazec na HYPERLINK http://www.cianciucioliing.com www.cianciucioliing.com in http://www.centrobalducci.org www.centrobalducci.org. Razpoložljivi sta tudi telefonski številki 0432 560699 (ponedeljek, sobota) in 331 7275921 (torek, petek). (ma)

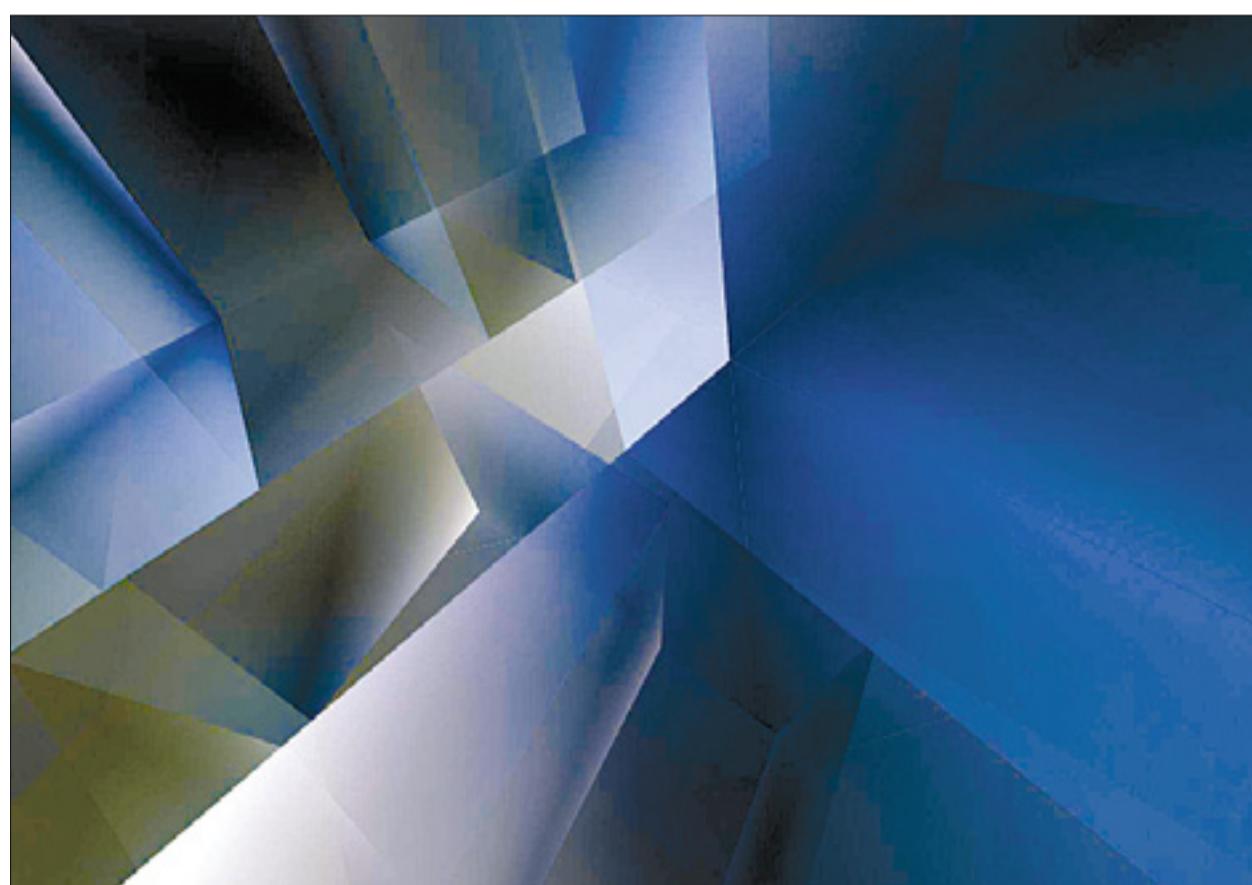
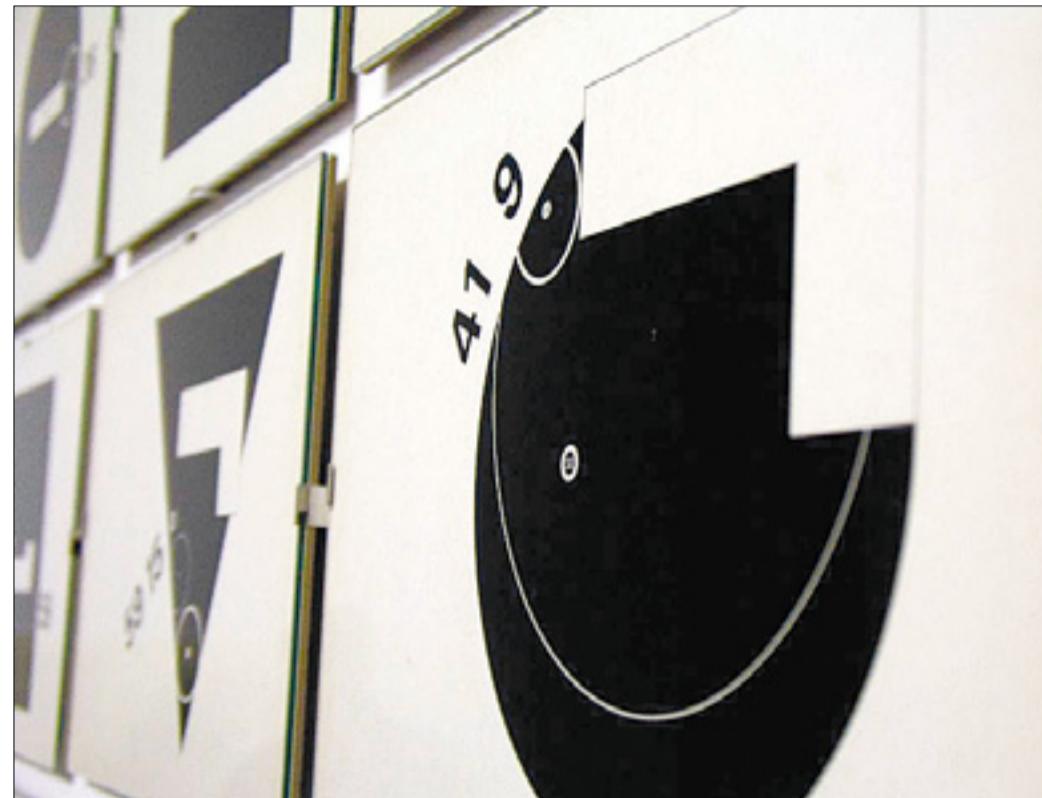
LJUBLJANA - V Mednarodnem grafičnem likovnem centru

Edvard Zajec, umetnik, ki ustvarja z računalnikom

Na razstavi, ki bo na ogled do 13. januarja, prikaz Zajčeve umetniške poti od začetkov do današnjih dni

Edvard Zajec na odprtju razstave (levo), desno in spodaj pa njegova umetniška dela

V Mednarodnem grafičnem likovnem centru v Ljubljani so otvorili retrospektivno razstavo enega vidnejših predstavnikov računalniške umetnosti v slovenskem prostoru in svetovnih pionirjev Edvarda Zajca z naslovom »Umetnik in računalnik: od začetkov do sedanjosti«. Umetnik se je izoblikoval v rojstnem Trstu, kjer mu je še na realni gimnaziji Avgust Černigoj približal smernice avantgarde in vzbudil zanimanje do likovnega uzražanja. V ZDA se je nato v Clevelandu vpisal na šolo za reklamno oblikovanje Cooper School of Art, a je po krajšem delovnem izkustvu prišel do spoznaja, da je možnost umetnikovega poseganja v realnost potrošniške družbe le ideal in se tako odločil nadaljevati študij v smeri slikarstva na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, ki je takrat ponujala zelo visoko kakovost izobraževanja. Tu je diplomiral pri profesorju Gabrielu Stupici, specialno je nato dokončal v mestu Athens na Ohio University. Zaposlen je kot univerzitetni profesor na Syracuse University v državi New York, kjer je ustanovil in še vodi oddelek za računalniško umetnost.

Postavitev ljubljanske razstave nas vodi kronološko od prvih likovnih izrazov v risbi in grafiki, mimo litografskih odtisov prvih računalniških projektov, vse do posameznih etap v razvoju njegove računalniške umetnosti, predvsem pa v prizadevanju ustvarjanja dialoga z gledalcem v smislu interakcije. Prve računalniške grafike segajo v sedemdeseta leta, ko je v sodelovanju s tržaškim sistemskim analitikom Matjažem Hmeljakom razvijal interaktivni sistem likovnih dialogov z izidom knjige Informatrix iz leta 1979 pri Založništvu tržaškega tiska, ki odločno vzpostavlja specifiko računalnika, saj z razliko ostalih množičnih medijev ne dopušča povratne informacije in ustvarjalnega sodelovanja. Na razstavi je prvič predstavljena različica programa Informatrix 3, ki omogoča interaktivni dialog. Program nam ponuja izbiroposameznih kompozicijskih možnosti pri skladanju različnih likovnih prvin in tako omogoča stvarjanje osebnih sestavov. Umetnik načrtuje delovanje interaktivnega programa tudi preko svetovnega spletja, kjer bo v kratkem dostopen. Na razstavi si lahko ogledamo še videoposnetke iz ciklusa Orphics iz osemdesetih let, ko je Edvard Zajec začel vnašati poleg oblikovnih prvin še časovno komponento in vsklajeval animacijo oblik z glasbeno kompozicijo. Edvarda Zajca je strmljenje k oblikovni sintezi vodilo do preseganja minimalizma v konceptualni smeri in prizadevanja programskega snovanja posameznih prvin, ki sestavljajo likovno kompozicijo tako, da je razvijal razlike, va-

riacije na temo ter vzporedno podoživilja računalnik kot posrednik pojmovnih, estetskih in relacijskih možnosti. Pot ga je usmerila vse bolj od objekta do miselnega postopka, ki do njega vodi ter si je ob tem vseskozi prizadeval ohranjati tudi pri delu s strojem človeško dimensijo. Možnost vpogleda v celoten Zajčev opus nam omogoča prordoneje dojeti inovativnost njegovega pristopa tako v načrtнем razvijanju oblikovnih smernic kot v naprednem soočanju s samo metodiko razvijanja ustvarjalnih procesov, kar ga ne uvršča le med 27 pionirje elektronske umetnosti na svetu, kot je zapisal Frank Popper, a potrjuje aktualnost njegovega pristopa zazretga v čas sprememb.

Razstava bo na ogled do 13. januarja od srede do nedelje med 11. in 18. uro. Ob njej je izšel slovensko-angleški barvni katalog, ki vsebuje poleg slikovnega gradiva še teoretske prispevke umetnika samega in naslednjih strokovnjakov: Petja Grafenauer Krnc, Jae Oh, Laura Safred, Breda Škrjanec, ki je obenem urednica kataloga, in Melita Zajc.

Jasna Merkù

ETNOLOGIJA - Društvo Vilenica in sežanska izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti

Zgodbe zvonikov s Krasa in okolice

Avtor knjige Turni, teri, lajblci, preslic je literarni zgodovinar in etnolog Božidar Premrl

Literarni zgodovinar in etnolog Božidar Premrl je v zadnjih nekaj letih že večkrat vzbudil pozornost s svojimi dognanji o tradicionalnem kamnarstvu in kulturi kamna na Slovenskem, zlasti na Primorskem. Posebej se posveča kamnitim križem, kamnoseškim znakom in ljudskim napisom v kamnu; o njih poroča v strokovnih periodikah, objavil pa je tudi monografijo Po poteh mojstrov Felicianov iz Rodika (2005). S temi spisi se je tudi med umetnostnimi zgodovinarji uveljavil kot vztrajen raziskovalec in tankočuten prisluskovalec večini neslišne govorice obdelanega kamna, pred stoljetji skrbno vzdanega v osrednje stavbe večjih in manjših naselij križem po jugozahodnih predelih slovenske dežele.

Za marsikoga so ti kamnoseški in zidarski izdelki morda okorini, grobi, neprimerljivi z mojstro-

vinami bližnjih italijanskih sosedov, za poznavalca, kakršen je Premrl, pa so vendarle dela z neko posebno žlahtnostjo in mehkočobo, vredna pozornosti in spoštovanja. Predvsem zato, ker jih meri kot človek, ki iz mrтvih kamnov in zidov vedno znova izvabi žive zgodbe. Ob njih si zna predstavljati stare mojstre, nekatere, od druge polovice 15. stoletja naprej čedalje številnejše, z imeni in primki, kako vihtijo kladiva ter krepko, a obenem pazljivo in odmerljivo udarjajo po dletih ali potreplejlivo zlagajo kamnite sklade v zidove, oboke in zvonike ogleskega ali beneškega, ponekod tudi celinskega in vmesnih tipov. Podatki o zvonovih in livarjih, ki so jih ulili, so še številnejši in prvi celo poldrugo stoletje starejši.

Podnaslov knjige navaja poleg znano zvenečih turnov in preslic tudi tere in lajblce. Avtor že v

uvodu pojasni, da sta to le še dve med sicer številnimi narečnimi poimenovanji za zvonik, in hrkrati opozori na izjemni pomen teh na daleč vidnih poudarkov v naseljih in kulturni krajini v praktičnem in duhovnem življenju vaške skupnosti. Z zvonovi so oznanjali sveto jutro, poldan in večerno avemarijo, vabili in klicali k maši, slavili praznike, objokovali mrtve in odganjali hudo uro. Zvoniki in zvonovi so simbolizirali istovetnost vaške fare in skupnosti pa tudi njihove gospodarske moči: vsi si ga niso mogli privoščiti, najmočnejši, kakršen je na primer v Črnom Kalu, pa je menda veljal 360 volov!

Premrl imenuje tokratni vevec raziskovalne poti iz Rodika prek Krasa, Vrhov, Kraškega roba, severnega obrobja Istre in Brkinov do okolice Trsta romanje s tridevsetimi in eno postajo. Ker je med

strokovne sodbe sproti vpletal najrazličnejše zgovorne, tudi dokaj nenavadne podatke, anekdote in legende, najdene v arhivih ali izbrskane iz spominskega izročila, je branje zanimivo tudi za manj posvečene občudovalce primorske stavbne dediščine. Na primer zapisи o pogodbah in plačevanju mojstrov ali kakšna kazen je lahko doletela vaščana, ki ni prispeval k zidavi cerkve ali nakupu zvonova.

Ob koncu knjige, ki sta jo izdala Kulturno društvo Vilenica in sežanska izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti, bodo za večino bralcev dobrodošli razlagi strokovnih in slovarček narečnih in žargonskih izrazov ter zemljovid obravnavanega območja. In nemara še bolj avtorjeve fotografije zvonikov, zvonov in detailov na njih.

Iztok Illich

POLITIKA - Po Berlusconijevem preobratu se stopnjuje napetost med FI in NZ

Fini: Berlusconijeve ideje so iz trte izvite

Leva sredina za dialog, vendar oprezno ocenjuje predloge liderja FI

RIM - Nova Berlusconijeva politična ofenziva je sprožila pravcato vojno med liderjem Forze Italia in predsednikom Nacionalnega zavezništva Gianfrancom Finijem. Če je Berlusconi po napovedi ustavnitve nove stranke predlagal levi sredini sodelovanje za reformo volilnega sistema in v tem smislu odprl na stežaj vrata povratku proporcionalnega sistema z vstopnim pragom, je njegovo početje po Finijevem mnenju le gola propaganda in so njegove ideje iz trte izvite. Berlusconi je vsekakor s svojo potezo poskusil načrtno odrezati NZ z desnosredinskega političnega prizorišča, ugotavljajo medtem v vrhovnem štabu NZ, ki bo o prihodnjih korakih odločal jutri na izrednem zasedanju.

Da se FI in NZ vedno bolj oddaljujeta, je potrdil sam Fini med včerajšnjo televizijsko oddajo Porta a Porta. Lider NZ proporcionalnemu sistemu načelno ne nasprotuje, toda ostati je treba pri bipolarnosti, medtem ko se Berlusconi naenkrat odkrito zavzema za nemški model (goli proporcionalni sistem z vstopnim pragom). Vrh vsega predlaga tajniku Demokratske stranke Walterju Veltroniju volilno reformo z zahtevo po takojšnjih volitvah, kar je seveda leva sredina odklonila. Berlusconi to predstavlja kot »avtocesto« do novih volitev, Fini pa odgovarja: »Ta hipoteza je neosnovana, Berlusconijev coup de theatre pa nas ne ustrahuje.« Če se namerava DS držati Veltronijeve odprtosti do dialoga, mora ta dialog poleg volilne reforme vključiti tudi druge, poglavite reforme, je naglasil Fini in dodal, da je pripravljen na dialog z levo sredino, medtem ko naj bi Berlusconijeva poteza bila v resnici propaganda. Možnosti, da bi bila v prihodnosti temelj italijanske politike Veltroni in Berlusconi, Fini enostavno ne jemlje v poštev.

Na Finijev poziv k ohranjanju bipolarnosti se je v imenu DS odzval Dario Franceschini, po mnenju katerega morajo biti zavezništva in ime premierskega kandidata jasni pred volitvami. SKP z zanimanjem sledi možnosti povratka k proporcionalnemu sistemu, vendar opozarja na možnost, da Berlusconi dejansko cilja na dialog samo z Veltronijem. Stranka italijanskih komunistov in Zeleni pa popolnoma nasprotujejo Berlusconijevemu predlogu, ki je po mnenju tajnika SIK Libertà v resnici zanka, v katero se Veltroni ne sme ujeti. Med naklonjenimi do nemškega modela je nazadnje tudi stranka Udeur, čeprav - kot je poudaril minister Clemente Mastella - je treba 7-8 odstotni vstopni prag, ki ga je predlagal Veltroni, spremeniti.

A.G.

KRALJEVSKA RODBINA - Poleg dobrin, ki so jih imeli do republike Savojci zahtevajo od države odškodnino zaradi izgnanstva

RIM - Viktor Emanuel Savojski in njegov sin Emanuel Filibert sta uradno vložila zahtevo, naj jima italijanska država izplača skupno 260 milijonov evrov odškodnine (prvemu 170 milijonov, drugemu 90). Tako sta sama povedala v intervjuju, ki ga je sinoč objavila oddaja Ballarò po televizijski mreži RAI3. Zahtevo sta naslovila na predsednika republike in na predsednika vlade. Odškodnino naj bi prejela, ker sta bila dolga leta v izgnanstvu. To je sicer bilo v skladu s prehodnim določilom italijanske ustawe, vendar v nasprotju z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah. Poleg tega Savojski od italijanske države zahtevajo, naj jim vrne vse dobrine, ki so jih imeli do proglašitve republike.

V okviru oddaje je na zahtevo Savojev odgovoril glavni tajnik pri predsedstvu vlade Carlo Malinconico. Dejal je, da Italija ni Savojem ničesar dolžna. Nasprotno, po njegovih besedah bi lahko od Savojev zahtevala odškodnino za gorje, ki so prizadeli državi.

Emanuel Filibert in Viktor Savojski

Rudyja Hermanna ujeli v Nemčiji

PERUGIA - Četrти soudeženec pri umoru mlade angleške študentke Meredith Kercher je za zapahi. Nemška policija je 21-letnega Rudyja Hermanna Guedeja zasačila včeraj dopoldne, ko se je na vlaku brez vozovnice vozil v Wiesbaden in ga odpeljala v pripor v Mainz.

Guedeju je policija prislala na sled, ker se je v noči na torek s programom za glasovno sporocanje Skype več ur pogovarjal s prijateljem iz Perugie, ki se je oglašal iz policijske postaje. Guede naj bi se sicer vračal v Italijo, morada na pogovor z odvetnikom, nikarkor pa naj bi se ne želel predati organom javnega reda. Medtem je Patrick Lumumba po dveh tednih pripora končno spet na prostosti, saj ni policija našla nikakršnega dokaza o njegovem sodelovanju pri umoru; izboljšuje pa se tudi pozicija Raffaeleja Sollecita.

Brezposelnost pada, prekerno delo raste

RIM - Medtem ko je stopnja brezposelnosti v Italiji s šestimi odstotki dosegla zgodovinski minimum, se s prekernim delom spoprijema več kot deset odstotkov delavcev. Tako kažejo rezultati raziskave o trgu dela, ki jo je objavil zavod za izobraževanje delavcev ISFOL. Stalnih mest je vse manj, približno 3,5 milijona delavcev pa ima »nestabilno« delo: v to skupino sodijo pogode za določen čas, vajenške pogodbe in delo preko agencij za posredovanje zaposlitev. Če temu seznamu dodaamo stalne in občasne sodelavce, nastane število do 4,5 milijona ljudi. Prekerstvu so najbolj podvrženi mlađi: samo 53 odstotkov delavcev pod 30. letom starosti se lahko veseli pogodbe za nedoločen čas.

Aeroflot se ne zanima več za Alitalio

MILAN - Ruski letalski prevoznik Aeroflot ne bo sodeloval v projektu privatizacije italijanskega letalskega prevoznika Alitalia. To so sporočili iz Alitalie, katere vodstvo je trenutno v fazi pogovorov s potencialnimi kupci družbe. Nemška Lufthansa je nedavno sporočila, da se mora še odločiti, ali bo podala ponudbo, ostali potencialni kupci pa so še Air France-KLM in italijanski Air One. Alitalia naj bi italijansko vlado, ki ima v lasti 49,9-odstotni delež družbe, o imenu morebitnega novega lastnika obvestila do konca novembra. Italijanski prometni minister Alessandro Bianchi pa je pred časom povedal, da naj bi bila prodaja Alitalie, ki se soča z visokimi izgubami, izvedena do konca letosnjega leta.

RIM - Pomembna arheološka najdba med raziskovanjem griča Palatina

Odkrili jamo, v kateri naj bi po mitološkem izročilu volkulja dojila dvojčka Romula in Rema

RIM - Ob vznožju rimskega griča Palatina so odkrili jamo, v kateri naj bi volkulja dojila mitološka dvojčka Romula in Rema. Podzemni prostor iz starorimskega obdobja, poimenovan Luperkal, so odkrili med raziskovanjem Palatina, t.j. 51 metrov visoke vzpetine v osrčju nekdanjega in tudi današnjega Rima. Luperkal se nahaja 15 metrov od temeljev Avgustove palače na doslej neraziskanem območju in je v bistvu jama-svetišče, v kateri naj bi volkulja po mitološkem izročilu dojila mitološka ustavovitelja Rima, sinova Marsa in vestalke Re Silvie.

Vest je v prvi osebi posredoval včeraj minister za kulturne dobrane Francesco Rutelli. Med raziskovanjem Palatina je posebna sonda odkrila nekaj res izrednega, ki leži 16 metrov pod zemeljskim površjem, je povedal. Luperkal je na pol naravna in na pol umetna jama, visoka 9 in široka 7,5 metra. S pomočjo posebne kamere so ugotovili, da je strop okrašen z geometričnimi motivi, ki jih sestavlja večbarvni marmornati

mozaik. Luperkal dalje krasijo bele školjke, obok pa zaznamuje beli orel, Avgustov simbol. Odkritje je sed dela spomeniškega varstva, ki je na Luperkal naletelo konec julija. »Na podlagi živahne polikromije lahko sklepamo, da je bilo svetišče sestavni del Avgustove palače,« je ocenila arheologinja in vodja raziskav Irene Iacopi. Sicer bo potrebno še zahetno kopanje, ker je Luperkal prekriven in poln zemlje, pravijo izvedenci. Arheologi se bodo zdaj osredotočili na 700 kvadratnih metrov široko območje z namenom, da bi ugotovili povezave med Luperkalom in svetiščem Avgustove palače. Obenem bo treba poiščati špranjo za vhod v Luperkal in opremiti gradbišče. Strokovnjaki bodo na detailih strukturi delali več let, je poudaril Rutelli. To je bilo namreč svetišče, ki ga je Avgust postavil v osrčje svoje vile in ki so ga izvedenci zmanj iskali stoletja, je dodal minister in napovedal, da bodo februarja leta 2008 - prvič po več desetletjih - odprli javnosti obnovljene prostore Avgustove palače.

Strop Luperkala

ANSA

TRŽAŠKA POKRAJINA - Priprave na padec meje med Italijo in Slovenijo

Schengensko odštevanje v obmejnih občinah na Tržaškem

Okvirni program prireditev na mejnih prehodih s sežansko občino - Danes srečanje na pokrajini

Do padca meje med Italijo in Slovenijo manjka še mesec dni. Schengensko odštevanje se je začelo, z njim pa tudi srečanje za primerno, slovensko obeleženje zgodovinskega dogodka.

Sestanki potekajo na obeh straneh meje. Ob osrednji, vseevropsko mednarodni svečanosti na Škofijah, bodo padec meje proslavili tudi na krajnji ravni. Pretekli teden je bilo v Sežani pomembno srečanje med tamkajšnjimi občinskimi upravitelji in upravitelji občin, ki na italijanski strani mejijo na sežansko občino. Na sestanku so se okvirno domenili o pobudah, ki jih bodo izpeljali na mejnih prehodih.

Glavno, protokolarno praznovanje bo na osrednjem mejnem prehodu sežanske občine, to je na Fernetičih. Domenjeno je bilo, da se bo praznik začel ob 9. uri in se bo nadaljeval vse do polnoči. Kaj vse se bo dogajalo v tem času na meji, če ni bilo dokončno odločeno.

Že dan prej se bo začelo praznovanje na mejnem prehodu Repentabor. Pri njem bodo sodelovali repentabrska občinska uprava in društva, delujoča na njenem ozemlju ter ustanove in društva čez mejo, to je vasi, ki so bile nekoč zgodovinsko povezane z Repentabrom, in so v zadnjih letih spet vzpostavile plodne čezmejne stike. Voglje, Vrhovlje, Dol in Kreplje se bodo na skupni prireditvi spet združili z Repnom in Colom, kot se je to dogajalo v letih, ko meja ni delila tega skupnega kraškega predela.

Dan po Fernetičih bo na vrsti Lipica. Pri slovesnosti bodo na slovenski strani sodelovali Krajevna skupnost Sežana (skupno z Orlekom) in Lokev, na italijanski pa vzhodnokraški rajonski svet.

Prvotno je padla zamisel, da naj bi na dan padca meje priredili pohod po kmečkih prehodih in starci Sežanski cesti, a je bila opuščena, ker bi bil pohod predolg. Obveljala naj bi druga varianta. V določanskih urah bo iz Bavorice krenil proti mejnemu prehodu sprevod. Na mejnem prehodu naj bi učenci domačih šol z obeh strani meje, pvcvi domačih društiv in trebenška godba na pihala Viktor Parma zapeli in zaigrali evropsko himno, Odo rados-

Čez mesec dni bo promet na mejnem prehodu Fernetiči bolj teko...
KROMA

ti, sledil naj bi kulturni program in verjetno še marsikaj. Dokončni program prireditve bo znan v prihodnjih dneh.

Podobno srečanje na meji bo potekalo tudi v zgoniški občini, in sicer na poti, ki vodi v Pliskovico. Med zgoniško občino in krajevno skupnostjo Pliskovica obstajajo že leta plodni stiki, med katere sodi tudi čezmejni pohod. Prireditev ob padcu meje bo le še učvrstila te že itak krepke čezmejne vezi.

Sedanja okvirno zastavljeni srečanja, prireditve in manifestacije bodo dobila v prihodnjih dneh jasnejše okvire in popolnejšo obliko.

Že danes popoldan, ob 15. uri, bo na sedežu tržaške pokrajine srečanje, na katerem bo tekla beseda o pripravah na padec schengenske meje. Prisotni bodo predstavniki tržaške pokrajine, tržaške občine in okoliških občin, ki mejijo na sežansko občino, vzhodnokraškega rajonskega sveta ter sežanske občine.

M.K.

TRŽAŠKA POKRAJINA - Razvojni načrti

Predsednica Bassa Poropat: poziv za terminal pri Fernetičih

Predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat se je včeraj s tiskovnim sporočilom zavzele za premostitev pat položaja, v katerem se že nekaj mesecev nahaja tovorni terminal na Fernetičih.

Zadeva je znana: Pristaniška oblast bi hotela preurediti terminal v svojo logistično postojanko, podobno kot to že ustvarja Luka Koper na območju sežanskega terminala. Tržaška občina, eden od delničarjev podjetja Terminal intermodale Ferneti, pa noče prodati Pristaniški oblasti del svojih delnic (medtem ko so ostali delničarji v to privolili).

Bassa Poropat je poudarila, da je tržaška pokrajina najmanjša v Italiji. Zato je sodelovanje med ustanovami in upravami nujno. Tržaška pokrajina tako že aktivno sodeluje pri projektu morskega muzeja, pri znanstvenem središču, pri tržaškem sejmu, pri sanaciji onesnaženih območij, pri promociji ozemlja in pri padcu meje. Razvoj pristanišča je temeljnega pomena za rast celotnega pokrajinskega območja. V ta okvir sodi tudi pristaniška logistična struktura. Krajevne uprave in ustanove se morajo tega zavedati in ustanoviti odgovorno.

Predsednica pokrajine je meni-

la, da bi morala Pristaniška oblast predstaviti delničarjem terminala pri Fernetičih jasen industrijski načrt, ki naj bi nakazal razvojne cilje, rok nihove uresničitve in način posegov. Prav tako pa bi morali delničarji omogočiti ta razvojni načrt tako, da bi dobila Pristaniška oblast primerno težo v podjetju. Torej: ostali delničarji bi ji morali odgovorno odstropiti ustrezne deleže.

Taka poteza je še toliko bolj potrebna sedaj, ko naši slovenski sosedji že izvajajo načrt za razvoj koprskega pristanišča in terminala v Sežani, je pribila Bassa Poropat.

RAI - V Trstu in po vsej državi

Prost dostop do arhiva televizijskih in radijskih oddaj

Predstavitev pobude na tržaškem sedežu RAI

Državna radiotelevizija RAI ponuja odsele novo brezplačno storitev: dostop do videoposnetkov, zvočnih zapisov in tekstov televizijske in radijske proizvodnje. Obsežen izbor gradiva je že na voljo občanov tudi na tržaškem sedežu RAI. Po obvezni prijavi se lahko vsakdo poslužuje arhiva s pomočjo operaterja. Televizijski arhiv vsebuje vse programe treh državnih mrež od 1. januarja 1999 do danes (210 tisoč ur), 380 tisoč ur obsegajočo selekcijo državnih oddaj izpred deset in več let ter 24 tisoč ur deželnih oddaj (povečini gre za deželne TV dnevnike). Radijsko gradivo obsega 564 tisoč ur državnih in deželnih oddaj. Ob vsem tem so na razpolago tudi fotografije, teksti, lepaki in vse številke tehnika Radiocorriere od leta 1925 do 1995. Po različnih cenah (pogosto brezplačno) si bo mogoče zagotoviti tudi kopije gradiva. Direktorica Avdio-videotek RAI Barbara Scaramucci je pojasnila, da so televizijski in radijski sporedi javna storitev, »zato morajo biti uporabni tudi pozneje, da pripomorejo k gradnji avdiovizualnega spomina države.«

OBČINA TRST - Damianijski naslednik

Alessandro Carmi nov občinski svetnik

ALESSANDRO CARMI

KROMA

Roberta Dipiazze. Ko je Damiani poodelil srednjeveški mestni pečat, se je namreč spomnil vseh njegovih hvalevrednih zaslug na kulturnem področju; še danes se namreč Damiani zavzema, da bi v Trstu spet zaživele veličastne razstave in da bi bili razstavní prostori veliko bolj ovrednoteni. Damianijski naslednik zagotavlja, da si bo prizadeval, da bi čim boljše sodeloval pri uresničevanju pobud, ki jih je zasnovala še Illyjeva uprava oziroma, ki jih je predlagal županski kandidat Ettore Rosato.

VZHODNI KRAS - Samovoljna odločitev podjetja

AcegasAps: grobost nad lesenimi grobovi

Od družin zahtevajo, naj odstranijo lesene okvire z grobov - Občina ni bila seznanjena

Nekaj dni pred novembrskimi prazniki je čakalo številne družine, ki imajo grobove svojcev na pokopališčih na podeželu, bridko presenečenje. Podjetje AcegasAps, ki upravlja pokopališča v tržaški občini, je na grobove z lesenimi okviri dalo z risalnimi žeblički pritrditi sledeče sporočilo: Obveščamo vas, da leseni okviri grobov ne spoštujejo pravilnika o pokopališčih, in sicer njegove člene št. 55, 56, 57 in 63. Te okvire je treba odstraniti do 30. novembra. Po poteku tega roka bodo odstranjeni po službeni dolžnosti.

Sporočilo je povzročilo preplah med ljudmi, katerih družinski grobovi imajo lesene okvire. Teh na Krasu res ni veliko, saj je večina grobov iz marmorja. Obstajajo pa tudi lepi in lepo urejeni grobovi, uokvirjeni z obdelanimi lesenimi deskami.

Grobovi z lesenimi okvirji so na pokopališčih na Krasu vedno obstajali, zato je res čudno, da jih je začelo podjetje AcegasAps letos »preganjati«. V sporočilu posameznim družinam so omenjena določila občinskega pravilnika o pokopališčih. Prvi pravilnik je izdal tržaški »podestà« davnega leta 1932 (!), to je pred tri četrt stoletja. Tržaški občinski svet ga je prvič spremenil pred tridesetimi leti, nazadnje pa 14. oktobra 1983. Odtele je poteklo 24 let, in nikomur ni v slabem četrstoletju padlo na misel, da bi se tako grobo znesel nad grobovi, kot se je oktobra podjetje AcegasAps.

Da je bil poseg res grob potruje preprost podatek. Tržaška občina, lastnica pokopališč, o njem sploh ni bila obveščena. Odgovorni za pokopališča na občini in odbornik za decentralizacijo Paolo Rovis sta bila postavljena pred izvršeno dejstvo. O samovoljni odločitvi podjetja AcegasAps ju je obvestil predsednik vzhodnorškega rajonskega sveta Marko Milkovič, potem ko se je več prizadetih ljudi pritožilo nad nepricačkovanim sporočilom na grobovih. Taka sporočila so zabeležili na pokopališčih na Općinah, v Križu, v Bazovici, v Trebčah.

Konec novembra, rok, do katerega bi morali odstraniti lesene okvire z grobov, se hitro bliža. Prizadete družine ne vedo, kako naj ravnajo. Vse kaže pa, da bo občinska uprava vendarle vzel vso zadevo v svoje roke in poiskala primerno rešitev.

M.K.

Na lesen okvir groba je podjetje AcegasAps pritrdilo neprijetno sporočilo

DOLINSKA OBČINA - Napisi na tablah z imeni vasi

Prezgodnjji »No Tav«

Letak Združenih v tradicijah dejansko poveličuje županjo Premolinovo

Na tablah ob vhodu v Dolino in v Boljuncu so pred nekaj dnevi neznanici pod imenom vasi z razpršilcem dodali kratico No Tav. Podobne pripise so dodali tudi na tablah z imeni nekaterih vasi na Vzhodnem Krasu.

Kratico No Tav so si že pred leti izmislili nasprotniki trase visokohitrostne železnice 5. evropskega koridorja v Dolini Susa v Piemontu. Ko se je začelo o novi železniški trasi razpravljati v Furlaniji-Julijski krajini, se je s protestom kratica »preseila« v naše kraje.

Naključje je hotelo, da so se pripisi pod imeni vasi na dolinskem koncu pojavili prav v času, ko so svetniki desnosredinske opozicije v občinskem svetu zahtevali sklic izredne seje občinske skupščine, da bi na njej med drugim obravnavali tudi resolucijo proti trasi visokohitrostne železnice na občinskem ozemlju.

Zgodilo pa se je še drugo naključje. Po dolinski občini je začel krožiti letak z znakom liste Združeni v tradicijah, na katerem je bilo kratki gibanja proti novi železniški progi (Ne Tav!) dodano še krajevno obarvano politično geslo (Ne Premolin!).

Branje letaka je zelo zanimivo. Besedilo dejansko poveličuje upravo županje Fulvia Premolin. Gleda načrtov železniških prog visoke hitrosti piše namreč, da jih je »italijanska vlada predložila v Bruslju s privoljenjem Premolininega odbora.« Pomeni, da naj bi imela županja in njena uprava velikanski vpliv na italijansko vlado. Seveda, ko bi Prodi in njegovi ministri res predložili Bruslju načrte železniški proge 5. koridorja, ki se načrtojajo na ozemlje dolinske občine.

Tega pa niso mogli storiti iz preprostega razloga, ker načrti še niso bili izdelani.

Občinski svetniki desnosredinske opozicije tega niso razumeli. V resolucijski proti poteku visokohitrostne želez-

niške proge preko občinskega ozemlja so zapisali, da bi morali spremeniti načrt trase nove strukture. Županja jih je ponovno podučila, da zaenkrat obstajajo le predlogi o trasi nove železnice Trst-Divača, ne pa načrti. Šele nekaj ur kasneje je iz Bruslja prispevala novica, da

je Evropska unija financirala pripravo načrta za to progo.

V pričakovanju pravega načrta ni preostalo svetnikom desne sredine drugega, kot da so resolucijo umaknili.

M.K.

OBČINA TRST

Petnajst redarjev čaka na službo

Tržaška občinska uprava je pred tremi leti opravila natečaj za mestne redarje. Veliko jih je nato sprejela v službo, na prednostni lestvici jih je v pričakovanju delovnega mesta - ostalo le še petnajst.

Prednostna lestvica mestnih redarjev pa bo zapadla 31. decembra letos. Po tem datumu ne bo imela petnajsterica več možnosti za sprejem v službo.

Prav zato je občinski svetnik Občanov Roberto Decarli vložil v občinskem svetu resolucijo, v kateri je pozval mestno upravo, naj do izteka leta (in lestvice) zaposli teh petnajst oseb. Na ta način naj bi njihov trud ne bil zamarn.

Odbornica za finance Sandra Savino je imela kar nekaj pomislikov nad resolucijo, saj je računsko sodišče že opomnilo občinsko upravo, da je letos zaposlila že več osebja, kot bi ga - po veljavnih zakonskih predpisih - lahko. Zaposlitev novih občinskih uslužbencev bi zato verjetno izvrala nov, gotovo trši poseg računskega sodišča.

Proti resoluciji so se izrekli svetnika Stranke komunistične prenove Iztok Furlanič in Marino Andolina, svetnik Zelenih Alfredo Racovelli ter predsednik občinskega sveta, republikanec Sergio Pacor, katerim so se - po posegu odbornice Savinove - pridružili še nekateri svetniki Forze Italia. Kljub temu je bila resolucija svetnika Decarlija odobrena.

DOLINSKA OBČINA - Občinski svet

Velika pozornost Dolini Glinščice

Ločeno zbiranje odpadkov na domu, upravljanje naravnega rezervata Doline Glinščice in okoljevarstvena vzgoja kot dejavnost tega zaščitenega območja ter posegi v Boljuncu in drugih vaseh so bili v ospredju ponedeljkove redne seje dolinskega občinskega sveta.

Županja Fulvia Premolin je v uvodnem poročilu posredovala podatke o prvih štirih mesecih novega sistema ločenega zbiranja odpadkov na domu. S starim sistemom - zbiranje v velikih zabojnih na cesti - ni kolica ločeno zbranih odpadkov nikoli presegala 17 odstotkov vseh odpadkov. Z novim sistemom se je količina tovrstnih odpadkov kar podvojila (oktobra je poskočila na 34 odstotkov). »Danes lahko mirne duše zatrdimo, da je bila izbrana pot prava,« je poudarila županja, in dodala: »To predstavlja prihranek za občino, in torej za davkoplacelvalca, skupne vsote približno 30 tisoč evrov.«

Druga pomembna tema je zadevala projekt rezervata Doline Glinščice Varco-Prehod. Občina je priredila vrsto ločenih sestankov s prebivalci, srenjami in tehnično-znanstveno ekipo, da bi doseglja čim večjo podporo in uravnoveseno zastopanje vseh na občinskem ozemlju delujočih dejavnikov. Premolinova je napovedala plenarno zasedanje, »na katerem bomov povzeli vse, kar smo storili do sedaj in bomo tudi orisali naslednje korake, to se pravi vzpostavitev foruma.« Srečanje bo 29. novembra ob 19.30 v gledališču Franceta Prešerina v Boljuncu.

Z Dolino Glinščice je neposredno povezan projekt okoljevarstvene vzgoje. Občinska uprava je že deželnou upravo Furlanije-Julijske krajine pripravila osnutek konvencije »za izvajanje posegov v šolskih prostorih in vodenih obiskov v okviru izvajanja projekta Spoznavati pomaga rasti,« ki ga je občinski svet tudi odobril.

FULVIA PREMOLIN

Glavni namen projekta je spodbujanje poglabljjanja, opazovanja in spoznavanja naravnih, fizičnih, bioloških in rastlinskih značilnosti zaščitnih deželnih območij. Predvideni so opisni posegi v razredih ter vodenih ogledi v naravi. Na podlagi prejetih prošenj naj bi izveden skupno 16 posegov v razredih ter 14 vodenih ogledov z 21 naravoslovnimi vodiči. Za posege v razredih je predviden strošek nekaj več kot 2 tisoč evrov, za vodene oglede pa 3.780 evrov.

Posegi v razredu bodo trajali po dve uri, skupno s posegi na terenu pa bodo spodbudili poznavanje zaščitnih naravnih območij. Pri tem si bodo pomagali z besedili, slikami, posnetki, diapositivi, publikacijami in didaktičnimi dejavnostmi. Šolarji bodo spoznali »obstoječe povezave med zaščitnimi naravnimi območji in človeškimi dejavnostmi, dostop in možnost uporabe zaščitenih območij, kompleksnost in krvkost ekosistemov ter bogastva, ki izhajajo iz različnih živiljenjskih vrst, rastlin in živali.«

Nadalje je dolinski občinski svet odobril sklep, s katerim je posodobil triletni načrt javnih del 2007-2009. Ta sedaj predvideva tudi razširitev javne razsvetljave po raznih vaseh (23 tisoč evrov) in primarno urbanizacijo in mestno opremo na območju kulturnega centra v Boljuncu (zvišanje postavke od 100 tisoč na 300 tisoč evrov).

M.K.

ŠOLSTVO - V Trstu predstavili rezultate evropskega projekta Info

Model usposabljanja učiteljev na večjezičnih območjih v Evropi

Gre za sredstvo, ki se lahko prilagaja različnim stvarnostim s prisotnostjo manjšinskih jezikov

Iz obiska manjše skupine ladinskih šolnikov po šolah na večjezičnih območjih je nastal evropski projekt, rezultat katerega je izoblikovanje precej fleksibilnega in prilagodljivega modela za usposabljanje učiteljev, ki delujejo na večjezičnih območjih s prisotnostjo manjšinskih jezikov. Projekt, ki so ga pod imenom Info izpeljali v okviru programa Comenius s finančiranjem Evropske komisije, in njegove rezultate so predstavili včeraj na celodnevnem posvetu na Pomorski postaji v Trstu, saj sta bila Deželni šolski urad Furlanije-Julijanske krajine in Vsežupljiva agencija za razvoj šolske avtonomije FJK ključna partnerja pri pobudi, ki jo je koordiniral Ladinski pedagoški institut iz Bocna in pri kateri so sodelovali še urad za mednarodne zadeve italijanskega ministarstva za šolstvo, agencija za razvoj šolske avtonomije Sardinije, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Pedagoška akademija iz Celovca, svet pokrajine Denbighshire iz Walesa in nadzorništvo za ladinske šole v dolini Fasana.

Omenjena skupina ladinskih šolnikov, ki je obiskala šole na večjezičnih območjih, je po besedah koordinatorke projekta Olimpie Rasmu z Ladinskega pedagoškega inštituta (slednja je skupaj s kolegom Virgilijom Iorijem orisala zamisel in potek projekta) spoznala, da omenjene šole lahko ponudijo številne projekte oz. primere dobre prakse, ki pa ostajajo znotraj ustanov, kjer potekajo. Zato je prioriteto predstavljal potreba po stiku med šolami in učitelji za izmenjavo informacij in dobrih praks. Stekla je tako raziskava, ki je zaobjejalo 50 šolskih ustanov, ki delujejo na enajstih večjezičnih območjih v Evropi, kjer so prisotni tudi manjšinski jeziki (to so npr. območja, kjer živijo ladinske skupnosti na Južnem Tirolskem, Furlani in Slovenci v FJK, Slovenci na avstrijskem Koroškem, Italijani v Sloveniji, Sardinci in Valežani v Veliki Britaniji). Kot sta povedali Rosalba Perini z agencije za razvoj šolske avtonomije FJK in Rossella Capriata s slične agencije s Sardinije, je bil cilj postaviti v stik vsojne potrebe območij in potrebe po usposabljanju učiteljev s poklicnimi kompetencami. Na vprašanja je odgovarjalo 298 učiteljev (v glavnem učiteljev jezikov) in 29 nosilcev interesov (staršev idr.). Med potrebam so bile označene uporaba manjšinskega jezika pri vseh učnih predmetih, preizkušanje novih pristopov, tkanje vezi z drugimi jekovimi stvarnostmi, raznolikost didaktičnega materiala, gotovost glede načrtovanja, evalviranje dejavnosti, poznavanje

Šolniki manjšinskih stvarnosti imajo zdaj na razpolago dodatno možnost izpopolnjevanja

KROMA

določil in pomoč zunajšolske stvarnosti. Obenem so poudarili tudi potrebo po izboljšanju vidljivosti njihovih dejavnosti, po neposrednih stikih z institucijami, ki se ukvarjajo z manjšinskimi jeziki, po stalnem usposabljanju oz. izobraževanju, po sposobnosti posredovanja zanimanja za manjšinske jezike, po izboljšanju jezikovnih in drugih kompetenc, po zagotovitvi človeških in finančnih virov ter po ustreznih določilih. Na podlagi te analize je septembra lani v Bocnu potekal enotedenški evropski izobraževalni tečaj za 20 učiteljev, ki so se seznanjali z vodenjem projektov, upravljanjem s finančnimi sredstvi in časom, s potlikami in zakoni o manjšinskih jezikih v Evropi, z jekovnimi politikami v šoli in promocijo manjšinskih jezikov, predvsem pa z različnimi didaktičnimi in spoznavalnimi metodami. Tečajniki so moralni potem pripraviti projekte za posamezne šole, kjer delujejo, aprila letos pa je bilo v kraju Ortise-

i srečanje, na katerem so preverili opravljeno delo in si izmenjali izkušnje. Kot je dejala Metka Malčič z Univerze na Primorskem (poleg nje je učni praksi govorila še Marilena Naleško z agencije za razvoj šolske avtonomije FJK), so učitelji pri delu z učenci posluževali predvsem iger, zgodb in učenja preko dejavnosti. Vse to je bilo na koncu zaobjeto v dva zajetna zvezka in eno DVD zgoščenko, ki jih je predstavil Josef Hieden s Pedagoške akademije iz Celovca. Sad projekta je model usposabljanja, ki ni utesnjujoč in statičen, ampak prilagodljiv na različne situacije, lahko se ga izpopolnjuje, služi pa lahko tudi kot model za druge podobne pobude.

To so med drugim v svojih uvodnih pozdravnih posegih poudarili tudi predstavniki ustanov in oblasti (predsednik Ladinskega pedagoškega inštituta Roland Verra, ravnateljica agencije za razvoj šolske avtonomije FJK Alessandra Missana, predstavnik italijanskega ministrstva za

šolstvo Antonio De Gasperis, deželni šolski ravnatelj za FJK Ugo Panetta in deželnih odbornik za šolstvo Roberto Antonaz). Tržaški posvet pa je konec koncov predstavljal tudi neke vrste odgovor na polemike o večjezičnosti FJK, nedavno sprejetem deželnem zakonu za zaščito slovenske manjšine in zakonu o furlanščini, o katerev se v teh dneh razpravlja v deželnem svetu FJK. Večjezična stvarnost, je bilo tako rečeno, je pri srcu številnim ustanovam, na manjšinske stvarnosti pa je treba gledati kot na skupe različnih barv, ki pa se potem ponovno združujejo, ter kot na dodano vrednost. Vsi jeziki so pomembni in zato jih gre iskat in spoznavati in pomenljivo je, da je posvet potekal v deželi, kjer sobivajo različni jeziki in kulture in kjer je različnost privleda do modela integracije in medsebojnega priznanja. Zato je mnenje tistih, ki se verjamejo, da se nekateri jeziki kljub vsemu prednostni, toga.

Ivan Žerjal

Posvet o varnosti na delu

Na Pomorski postaji bo jutri in v petek (od 9. do 18. ure) potekal posvet o varnosti na delu, ki ga prirejata Zdravstveno podjetje in Pristaniška oblast. Govor bo o nevarnostih dela v pristanišču, o vzdrževanju in popravljanju ladij, zdravstvu itd. Posebna pozornost bo namenjena najbolj šibkim kategorijam: mladim, ženskam, invalidom, priseljencem in prekerinim delavcem.

Razstava umetnice Nataše Ljubojev

V občinski umetnostni dvorani (Veliki trg 4) bo danes ob 18.30 odprtje razstave srbske slikarke Nataše Ljubojev. Umetnica upodablja dogodke iz svojega življenja v rodnici Vojvodini. Razstava bo na ogled do 4. decembra, vsak dan med 10. in 13. ter med 17. in 20. uro.

Knjiga Fulvie Costantinides

Direktor mestnih muzejev Adriano Dugulin bo danes predstavil knjigo Fulvie Costantinides »Profumati ricordi: calendarietti tra arte e pubblicità«. Srečanje, ki ga prireja društvo Goffredo De Banfiled, bo ob 16.45 v Novinarskem krožku.

Duhovno življenje Egipčanov

V Domu glasbe bo danes ob 18. uri predavanje na temo »Posvetno življenje v Egiptu, verska področja in oblike božanstev«. Govoril bo profesor Emanuele Ciampini, raziskovalec univerze Ca' Foscari v Benetkah. Srečanje prireja kulturni center Claudia Dolzani.

Film Nuovomondo

Filmski krožek Lumiere vabi na nočnjenje predvajanje filma Nuovomondo, ki bo ob 20. uri v prostorij KD Ivan Grbec v Škednju (Škedenska ulica 124). Film Emanuele Crialeseja je italijansko-francoska koprodukcija iz leta 2006, igrajo Charlotte Gainsbourg, Vincenzo Amato in Francesco Casisa. Za ogled je potrebno plačilo članarine, ob vhodu.

Quo Vadis Baby

Društvo Tina Modotti vabi na nočnjeni ogled filma Gabrieleja Salvatorea Quo Vadis Baby (2005), ki ga bodo predvajali ob 20.30 v ljudske domu na Pončani. S tem se začenja niz italijanskih filmov, ki se bo nadaljeval do konca leta 2007. Vstopnica stane 10 evrov in omogoča ogled vseh filmov v nizu.

ŠOLSTVO - Po volitvah v razredne svete so 11. in 12. novembra bile še volitve v zavodske oz. področne svete

Šole imajo svoje predstavnike

Izidi na Liceju Franceta Prešerena, Poklicnem zavodu Jožefa Stefana, Trgovskem tehničnem zavodu Žige Zoisa in Didaktičnem ravnateljstvu Sv. Ivan

Po razrednih svetih in dijaški konzulti so 11. in 12. novembra na slovenskih šolah na Tržaškem potekale tudi volitve v zavodske oz. področne svete. V uredništvu smo prejeli že prve rezultate. Kar se tiče Liceja Franceta Prešerena, smo rezultate volitev v razredne svete že objavili (svojih predstavnikov v pokrajinsko konzulto dijaki niso volili), zdaj pa objavljamo seznam izvoljenih v nov zavodski svet. Slednjega bodo tako sestavljali predstavniki staršev Edi Zobec, Marijan Kravos in Gabriella Pahor, predstavniki dijakov Marko Gantar, Matteo Formigli in Jure Kopušar, medtem ko bodo učno osebje zastopali Neva Zaghet, Slava Starc, Miloš Tul, Melita Valič, Tatjana Miletic in Jadranka Santi, neučno osebje pa Marinka Semolič.

Volitev so seveda bile tudi na Poklicnem zavodu Jožefa Stefana. Tu so bili v zavodski svet kot predstavniki staršev izvoljeni Franca Zoch, Andrea Starc in Maura Cepar, medtem ko bodo dijake zastopali Martina Starec, Luca Starc in Sandy Slavec. Zastopniki učnega osebja bodo Sara Čok, Sonja Veličić, Egon Štoka, Dragica Krajnc, Bruno Versa in Nidja Sivitz, neučnega pa Darko Kralj.

Kar se tiče razrednih svetov, pa je slika sledenja. Na elektronskem oddelku bodo dijake zastopali v prvem razredu Gabrijel Milic in Denis Mi-

lic, v drugem Claudio Nardin in Denis Čibarič, v tretjem Alen Sancin in Andro Pertot, v četrtem Davor Gombac in David Pescatori, v petem razredu pa Marko Isra Skerl in Erik Petaros. Predstavniki staršev bodo v prvem razredu Rosanna Paoli por. Milic in Tatjana Čibic por. Dell'Anno, v drugem Xenia Cante por. Kovačič in Jasna Merku por. Jugovic, v tretjem Walter Starec in Letizia Zobin por. Di Corrado, v četrtem Katja Oio por. Lissiach in Carmen Menegatti por. Vascotto, v petem razredu pa Lorendana Bratoz por. Isra in Nadia Appolonio por. Timeus.

Na mehanskem oddelku so bili za predstavnike dijakov izvoljeni v prvem razredu Gabriele Prasel in Erik Starec, v drugem Bruno Icardi in Lorenzo Marsich, v tretjem Matteo Cingerla in Erik Corbatti, v četrtem Flavio Crasso in Marko Zerjal, v petem razredu pa Aleš Pegan. Predstavniki staršev bodo v prvem razredu Ester Tomažin por. Carli in Silvana Zeriul por. Boneta, v drugem Luciana Acerbi, v tretjem Mihaela Skupek por. Corbatti in Edvina Nabergoj por. Leghissa, v četrtem Mara Bertocchi por. Debernardi in Silva Zobec por. Slavec, v petem razredu pa Wilma Orel por. Vodopivec.

Na biokemijskem oddelku bodo dijake pred-

stavljeni v drugem razredu Lea Lorenzi in Martin Rešeta, v četrtem Martina Starec in Alenka Goruppi, v petem razredu pa Cecilia Kocjančič in Saša Regent. Predstavniki staršev bodo v drugem razredu Gabriela Caharija por. Balzano in Valentina Vidali por. Zaccaria, v četrtem Roberto Goruppi in v petem razredu Elisabetta Marzi por. Kocjančič.

Na Trgovskem tehničnem zavodu Žige Zoisa bodo v novem zavodskem svetu kot predstavniki staršev sedeli Franco Abrami, Anna Corbato in Marko Lupinc, kot predstavniki dijakov pa Matja Mosenich, Erik Briščak in Annette Skerlavaj. Učno osebje bodo zastopali Magda Rebula, Dušanka Gabrijelčič, Cirilla Devetti, Marco Oblak, Maddalena Bizjak in Viviana Krizmancic, neučno pa David Malalan.

Kar se tiče volitev v razredne svete pa so izidli slednji. Na oddelku za knjigovodje so bili za predstavnike dijakov izvoljeni v 1.A razredu Veronika Sgubin in Valentina Smotlak, v 2.A Nikola Svara in Martina Sanna, v 3.A Irena Magliacane in Nastja Foraus, v 4.A Annette Skerlavaj in Ester Gregori, v 5.A pa Deborah Samsa in Niki Meriggoli. Na oddelku za geometre pa so bili izvoljeni v prvem razredu Aleks Bach in Marco Bagedda, v drugem Ivana Arduini in Sanja Mikac, v tretjem Simon Fel-

da in Matej Metlicovec, v četrtem Erik Briščak in Ivan Kerpan, v petem razredu pa Katrien Corbatto in Jasmin Pecar. Kar se tiče volitev v pokrajinsko dijaško konzulto, sta bila vanjo izvoljena Irina Lisjak in Martin Žužek.

Predstavniki staršev v razrednih svetih pa so na oddelku za knjigovodje v 1.A razredu Aleksandra Pertot in Valentina Dernovšček, v 2.A Bojana Spacial in Magda Milič, v 3.A Franco Abrami in Flavia Tercon, v 4.A Eliana Premolin in Alenka Kalc, v 5.A pa Barbara Pisani in Marina Stepančič. Na oddelku za geometre pa so bili izvoljeni v prvem razredu Antonella Bachi in Walter Purič, v drugem Tamara Skabar in Patrizia Don, v tretjem Dragica Šuc in Ana Rebula, v četrtem Sonia Sirk, v petem razredu pa Silva Zobec in Marko Lupinc.

Prispeli so tudi izidi volitev v področni svet Didaktičnega ravnateljstva Sv. Ivan (izide volitev v medrazredne in medoddelčne svete smo že objavili). V slednjem bodo kot predstavniki staršev sedeli Marko Stavar, Aleksander De Luisa, Sara Superina, Erik Švab in Ivo Kafol. Učno osebje bodo predstavljale Daniela Tul, Rosanna Tul, Alessandra Foraus, Ariella Vertovec, Miriam Maver in Marisa Santi, neučno osebje pa Vesna Skrlj.

DSI - Klemen Košir na ponedeljkovem večeru

Jože Plečnik med desetimi največjimi arhitekti vseh časov

Umetnostni zgodovinar je ob petdesetletnici Plečnikovega smrti predstavil njegovo delo

Jože Plečnik je eden izmed desetih največjih svetovnih arhitektov vseh časov, je uvodoma podčrtal umetnostni zgodovinar in zunanjji sodelavec Arhitekturnega muzeja v Ljubljani Klemen Košir v Društvu slovenskih izobražencev na večeru z naslovom Govorica Plečnikove arhitekture ob petdesetletnici mojstrovega smrti. Njegove arhitekture ne moremo razumeti, če ne poznamo njegovega življenja, je začel Košir projekcijo fotografij iz Plečnikovega družinskega albuma, s katerimi je osvetlil njegovo osebnost. Plečnik je zrastel v preprosti, a izredno vedoželjni družini, oče je bil mizar, prvi brat je postal duhovnik, drugi pa zdravnik. Duh, ki ga je vdihaval doma, ga je venomer vodil v iskanje novega, vedno pa je svoje delo prilagodil kraju in prostoru, v katerega je posegal.

Njegov vsakdan je bil asketski, živel je preprosto, njegov jedilnik je bil enoličen, bil pa je straten kadilec in tudi veliko črne kave je popil, vedno se je oblačil v črne hlače in suknjo ter belo srajco. Ni se oženil in radoval nežem je ob tovrstnem vprašanju resno odvrnil, da se je poročil z arhitekturo. Vsak dan je za delovno mizo sedel od deset do dvanaest ur, v nedeljah do poldneva, potem pa si je privoščil obisk pri znancih in prijateljih.

»Plečnik je moderen arhitekt, a zna upoštevati tudi tradicijo, ne prekine z njo,« je po predstavitvi Plečnikovih študijskih let na Dunaju pri slavnem secesionistu Ottu Wagnerju podčrtal Košir, ki je dodal, da se je Plečnik navzpel mediteranskega duha na enoletnem podiplomskem študijskem potovanju po Italiji. Arhitekturo je vedno dojemal kot kiparsko delo, temelj vsakega dela pa je bila risba. Znano je, da je Plečnik že pri risbah uporabljjal pravi proporc, ustvarjal pa je le v tistih materialih, ki jih je zelo dobro poznal (les, kamen, opeka...). Pri vsem tem ne gre prezreti, da je imel vedno v mislih človeka, vse je oblikoval po meri človeka, ki se mora v stavbah ali s predmeti počutiti najboljše. Pa še ena posebnost odlikuje velikega slovenskega arhitekta: ni mu bilo dovolj oblikovanje fasad, vedno se je lotil tudi interjerjev in notranje opreme, da je stavba celostno zaživila.

Zavahno in bogato predavanje je Košir nadaljeval s fotografijami iz treh obdobjij Plečnikovega življenja, ki ga

Klemen Košir je
pripravil opremil s
fotografskim
gradivom

KROMA

delimo na dunajsko, praško in ljubljansko. Na platnu so se izmenjavali posnetki Zacherlove hiše na Dunaju, Hradčanov in cerkve Srca Jezusovega, pa ljubljanskih žal, Tromostovja, mestne tržnice, Narodne in univerzitetne knjižnice, pa cerkve v Bogojini v Prekmurju in sv. Mihaela na Barju, da omenimo le nekatere. Ne gre prezreti še ljubljanskih Križank, ki so bile edini večji Plečnikov poseg v povojni Ljubljani, ker ga je takratna oblast nekoliko potisnila ob stran. Košir pa se je zaustavil tudi pri Plečnikovi hiši na Trnovem, ki je danes muzej in izvirnim pohištвom ter opremo zelo dobro prikazuje življenje in delo velikega umetnika. Predavatelj je pokazal tudi nekoliko manj znana Plečnikova dela v Celju, Beogradu, Zagrebu in še nekatera zasebna stanovanja v Ljubljani. Zanimivo pa je bilo tudi Koširjevo pripovedovanje o Plečnikovem značaju, ki je znal tudi vzrojiti, zelo občutljiv je bil namreč do odklonilnih stališč kritikov, ki so po njegovem mnenju neutemeljeno in brez globljega poznavanja umetniških izbir ocenjevali njegovo delo. (tj.)

SEMINAR - Krožek Virgil Šček

60-letnica samostojnega političnega nastopanja

Ob 60-letnici obnovitve samostojnega političnega nastopanja Slovencev v sedanjih državnih mejah Italije bo Krožek za družbeno vprašanja Virgil Šček v petek, 23. novembra, v Trstu priredil seminar, ki želi poljudno, a strokovno čim bolj neoporečno predstaviti to obdobje naše polpretek zgodovine.

Nastanek Slovenske demokratske zveze v Gorici in pa Slovenske demokratske zveze za Svobodno tržaško ozemlje, Slovenske krščansko socialne zveze ter Skupine neodvisnih Slovencev v Trstu bo seminar predstavil večglasno in v širšem okviru takratnega političnega dogajanja. Zato bo osvetlil tudi politične izbire »levega tabora« v Trstu in

Ljubljani, značilnosti italijanskih nelevičarskih sil, nastop Demokratične fronte Slovencev v goriški in videmski pokrajini ter položaj v Kanalski dolini.

Na seminarju, ki se bo začel ob 15.30 na sedežu Krožka v Ulici Giacinto Gallina 5 (3. nadstropje), bo na sporedu osem krajskih referatov, povezanih z razpravo. Posegli bodo dr. Nevenka Troha z Inštituta za novejšo zgodovino v Ljubljani, prof. Raoul Pupo s tržaške univerze, dipl. zgodovinarka Nina Lončar iz Maribora, prof. Peter Černic iz Gorce, časnikar Ivo Jevnikar iz Trsta, prof. Viljem Černo iz Barde, dipl. politolog Erik Dolhar iz Trsta in dr. Gorazd Bajc z Univerze na Primorskem.

MUZEJ REVOLTELLA - Tridnevni posvet

Srednjeveški duh v središču mesta

Srednjeveški veter bo v prihodnjih dneh zavel v Trstu. Tržaška občina, predvsem pa njeno odborništvo za kulturo, mestni muzeji zgodovine in umetnosti ter mestna mreža knjižnic so se lotili projekta odkrivanja oziroma poglabljanja srednjeveškega obdobja mesta Trst, ki ga marsikdo bolj malo poznava. V ta namen so priredili tridnevni posvet »Srednji vek v Trstu: inštitucije, umetnost in družba v 14. stoletju«, ki se bo začel jutri v dvorani muzeja Revoltella in bo do sobote ponudil pregled nad določenimi zgodovinskimi, ekonomskimi, verskimi in socialnimi dogajanjami na našem teritoriju s posebnim poudarkom na arhitekturi, banistiki in arheologiji.

Po uradnih pozdravih prirediteljev in oblasti se bodo jutri od 9. ure dalje pred mikrofonom zvrstili ugledni gostje Paolo Cammarosano, Enrico Cozzi, Mari Luisa Bottazzi, Peter Oeth, Giuseppe Cuscito, Roberto Gherbaz in Renzo Arcon, ki bodo uokvirili srednji vek oziroma njegove povezave z mestom. V petek bodo dopoldanski program (od 9. do

KAVARNA SAN MARCO - Dobrodelen pobuda

Sredstva za bolnišnico Burlo

Večer sta priredila dobrodeleno združenje Azzurra in Igor Gherdol

Dobrodeleni večer, ki se je minuli petek odvijal v kavarni San Marco, je povsem uspel. Udeležilo se ga je namreč veliko ljudi, med drugim tudi tržaški župan Roberto Dipiazza, ki je bil nagrajen s priložnostnima plaketama. Večer sta priredila dobrodeleno združenje Azzurra in Igor Gherdol, ki je ob tej priložnosti predstavil svoj roman *Un uomo*. Ob branju nekaterih odlomkov iz njegove knjige in glasbenih vložkih (nastopili so pevec Aldo Žerjal, pianist Silvio Sirsen in duo violin Valentina Soligo - Kenan Kreso) so člani združenja Azzurra zbrali tudi denar za svoje delovanje v otroški bolnišnici Burlo Garofolo. (pd)

Gledališče Verdi bo gostovalo na Cipru

Tržaško gledališče Verdi se bo 28., 29. in 30. avgusta s Puccinijevo Madam Butterfly udeležilo mednarodnega festivala v Pafosu na Cipru.

V Trstu se je te dni mudil župan cipskega mesta Pafos Savvas Vergas. Najprej se je srečal s tržaškim županom Robertom Dipiazzo, nato pa je obiskal teater Verdi, kjer si je ogledal Ernani. Po obisku Benetk pa ga čaka še srečanje s predsednikom Trgovinske zbornice Antoniom Paolettijem, predstavniki grške skupnosti in predsednikom deželnega sveta Alessandrom Terzinijem.

Svoboda res je zlata... na kmetiji Parovel

Na kmetiji Parovel bodo v petek, 23. novembra, ob 20.30 predstavili dvd *Svoboda res je zlata...* po istoimenski predstavi gledališke skupine Metronom. Predstava je lepljenka poezij iz zbirke Slovensko pesništvu upora in prikazuje življenje Primorcev v zgodovinskem obdobju od leta 1920 do 1945. Med občinstvom je zbirka doslej požela že velik uspeh. Dvd bo predstavila članica skupine Metronom mag. Dajana Kočevar, o zgodovinskem obdobju pa bo sprengovoril zgodovinar dr. Borut Klabjan.

Na Opčinah o Krasu, medu in kraških dobratih

Občina Trst pripravlja v sodelovanju s Čebelarskim konzorcijem za tržaško pokrajino predavanje o Krasu, medu in drugih kraških dobratih, ki bo potekalo v soboto, 24. novembra, s pričetkom ob 18. uri v prostorih Krajevnega urada na Opčinah. Predstavili bodo pomen kraških proizvodov, nakar bo sledila degustacija s člani Konzorcija za zaščito kontroliranega porekla vin Kras, kraškimi rejci govedi, koz in ovac ter proizvajalcji mleka in mlečnih izdelkov ter predstavniki ekstra deviškega oljnega olja tržaške pokrajine. (OK)

Beethovenove skladbe

Trio di Parma bo protagonist današnjega koncerta v malo dvorani gledališča Verdi. Od 17.30 dalje bodo pianist Alberto Miodini, violinist Ivan Rabaglia in violončelist Enrico Bronzi izvajali skladbe Ludwiga van Beethovna. Koncert prireja Krožek kulture in umetnosti, vstop je brezplačen, na sedežu krožka (Ul. S. Nicolò 7) pa si je treba priskrbeti vabilo.

BARKOVLJE - OŠ F. S. Finžgar

Učenci drugega razreda na poučni ekskurziji Obiskali so torklo in pokusili domače olje

Učenci 2. razreda
OŠ F. S. Finžgar na
izletu

Učenke in učenci 2. razreda osnovne šole F. S. Finžgarja iz Barkovlj smo obiskali Tržaško kmetijsko zadrugo. Tam smo si ogledali torklo, kjer iz oljk pridobivajo odlično olje. Sprejel nas je Andrej Graccogna, ki nam je pokazal oljko, ki ji pravimo belica. Belica raste samo tu pri nas.

V torkli smo vohali močan vonj po olju. Vstopili smo v veliko dvorano. Tu imajo hrupne stroje, ki operejo oljke, jih posušijo in jih zmeljejo. Na koncu vsega priteče po tanki cevki živo zeleno olje. Ko smo si ogledali cel potek dela, smo nekateri pogumni dečki olje tudi pokusili.

Torkle se poslužujejo tudi oljkarji iz okolice. Andrej nam je podaril steklenico olja. Odločili smo se, da si bomo s tem oljem zabelili zelenjavko, ki jo bomo jedli za kosilo. Popoldan, ki smo ga preživelj, je bil zelo zanimiv. Zabavali smo se.

*Nicolò, Janoš, Adam, Lara,
Florjan, Nicolas, Nika, Ruben, Petra,
Giada in Zala*

Čestitke

V Ricmanjih še enega geometra imamo, in z njim se vsi lepo veselimo. Čestitamo ti dragi MANUEL in želimo polne roke dela in veliko zadostenja nona Marija, teta Edda, Livo in Tatiana.

Tako je tudi naš MANUEL geometr postal. Izpite je odlično opravil, sedaj pa se bo dela hitro lotil. Mnogo »risanja«, uspehov in žepe polne evrov, ti iz srca želite: Edi, Tamar, Anej in Evan.

Prireditve

DRUŠTVO PROMEMORIA prireja v četrtek, 22. novembra 2007, ob 20.30 v prostorih bara-knjigarne Knulp (Ul. Madonna del Mare 7/A v Trstu) večer »Čemu nacistični pokol po koncu vojne?«. Ob prisotnosti avtorja Dina Ariasa ter zgodovinarja Piera Stefanuttija bodo predstavili dokumentarec »Avantis, luogo della memoria«.

GLEDALIŠKA SKUPINA METRONOM IN ZSKD vabita na predstavitev Dvdja »Svoboda res je zlata...«, ki bo v petek, 23. novembra 2007 ob 20.30 na kmetiji Parovel v Boljuncu. Lepjenka prikazuje zgodovinsko obdobje od leta 1920 do leta 1945 na Primorskem. Dvd bo predstavila mag. Dajana Kočevar, o zgodovinskem obdobju bo spregovoril zgodovinar dr. Borut Klabjan. Izkupiček večera je namenjen obnovi bolnice Franja.

SPD MAČKOLJE vabi v petek, 23. novembra 2007 na »cecilijanko« - srečanje ob godbi svete Cecilije, zavetnice glasbenikov. Ob 19.30 bo v mačkoljanski župnijski cerkvi sveta maša, pri kateri bodo sodelovali MePZ Mačkolje, mlađinska skupina in pritrkovci. Sledil bo družabni del v dvorani Srenjske hiše, z naslovom »O pesmi in petju«. Gost večera bo narečni pesnik Aleksander Furlan.

ZCPZ IN SLOVENSKA PROSVETA prireja v soboto, 24. novembra 2007, ob 20. uri v cerkvi sv. Jerneja v Barkovljah koncert sakralne glasbe z ansamblom Nomos ensemble, nastopajo: Tea Strelj - sopran, Aldo Žerjal - bas bariton in mešani mlađinski pevski zbor Trst, zborovodja Aleksandra Pertot.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi v nedeljo, 25. novembra ob 17. uri na prireditev v Marijinem domu v Rojanu (ul. Cordaroli 29). Na sprednu bošta dve zabavni igri: »Molière za mlade« v izvedbi Mlađinske skupine KD Igo Gruden (režija Gregor Geč) in »Kdr išče, najde« Paola Tanzaja in Fabrizia Polojaza v izvedbi gledališke skupine Slovenskega kulturnega kluba (režija Lučka Susić). Vmes bo še bogat srečolov!

SKD TABOR vabi v nedeljo, 25. novembra 2007, ob 17.00 v Prosvetni dom na Općine na glasbeno ljudsko komedijo »Veselica« (Rade Pregar-Sergej Verč). Nastopa Gledališka skupina KD Brce iz Gabrovce pri Komnu, režija Seregej Verč. Pridite, ne bo Vam žal!

SKD VIGRED IN VZPI - ANPI sekcija Devin Nabrežina vabita v nedeljo, 25. novembra, ob 15. uri na proslavo ob 60-letnici postavitve spomenika padlim v NOB v Šempolaju. Nastopa TPPZ Pinko Tomažič, po proslavi sledi partizanski miting v ogrevanem šotoru na šolskem dvorišču.

TFS STU LEDI prireja mednarodno srečanje folklornih in ljudskih pevskih skupin ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI DOLE... (enkrat zaplešimo, eno si zapojmo) v soboto, 24. in v nedeljo 25. novembra, v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu. V soboto, 24. novembra, ob 20.30 srečanje folklornih skupin: TFS Stu ledi, FS Mandrač iz Kopra, FS Predgrad iz Predgradra pri Kočevju in FS Pasian di Prato iz Vidma; v nedeljo, 25. novembra, ob 17. uri pa pevskih skupin: ŽPS Stu ledi, Hruški fanti, Ženska pevska klapa Roč iz hrvatske Istre in MePZ Coral di Lucinis iz Ločnic pri Gorici. Vljudno vabljeni.

Loterija 20. novembra 2007

Bari	30	19	33	28	52
Cagliari	22	8	81	33	59
Firence	18	76	89	54	71
Genova	56	9	24	69	51
Milan	1	81	67	5	18
Neapelj	75	7	67	59	65
Palermo	65	84	29	44	19
Rim	34	12	15	27	62
Turin	4	88	89	33	29
Benetke	18	31	79	9	17
Nazionale	45	3	53	27	55

Super Enalotto Št. 139

1	18	30	34	65	75	jolly 31
Nagradsni sklad						2.824.079,13 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						4.292.217,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						0,00 €
5 dobitnikov s 5 točkami						112.963,17 €
1.080 dobitnikov s 4 točkami						522,98 €
43.996 dobitnikov s 3 točkami						12,84 €

Superstar 45

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
3 dobitniki s 4 točkami	52.297,00 €
144 dobitnikov s 3 točkami	1.283,00 €
2.273 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
15.562 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
33.237 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO DTTZG »Žiga Zois« sporoča, da bo v ponedeljek, 16. novembra 2007, na podružnici - Canestrinjeva ploščad 7- roditeljski sestank ob 17. uri za bienij in ob 18. uri za trienij ob teh oddelkov.

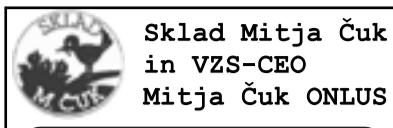
PLES - Danceproject Festival

Plesala bo tudi Daša Grgič Ob predstavah tudi delavnice

S številnimi plesnimi dogodki, ki se odvijajo v gledališčih, a tudi nekonvencionalnih prostorih, se je vrnila peta izvedba projekta Danceproject Festival. Prireja ga združenje Actis iz Trsta ob podpori Dežele FJK in pod pokroviteljstvom tržaške občine in pokrajine. V sklopu pobude se je že zvrstila vrsta plesnih performansov, in sicer v muzeju Revoltella, kavarni San Marco, galeriji Tergesteo in v gledališču Miela. V četrtek, 22. novembra, bo na sedežu združenja Actis (Ul. Conti 3/A) na sprednu performance »Corpocane + innesto Mawashi« za koreografijo in režijo Massima Guglielma Giordanija. Slednji je v nedeljo tudi vodil plesno delavnico. Plesni staži se bodo odvijali tudi v sklopu pobude S/paesati-Raz/seljeni (24. in 25. novembra jo bo vodil Sidi Gradui, član skupine Heddy Maalem, ki bo 26. novembra nastopila v Slovenskem stalnem gledališču) ter 1. in 2. decembra z videmskima plesalcema Marto Bevilacqua in Lucu Zamparjem.

24. novembra se bo Danceproject Festival preselil v Manago. Tu bo v sodelovanju s tamkajšnjim festivalom Area Danza v nekdanji predilnici volne Coricama na sporednu plesni performance Besedeparolewords. V glavnih vlogah bo nastopila **tržaška plesalka Daša Grgič (na arhivskem posnetku)**, za režijo pa je poskrbel Luca Quaia. Gre za nadaljevanje umetniške poti, ki se je pred natančno enim letom začela s predstavo Cannonate, Daša Grgič pa nas s svoji gibi vabi, da ne zaupamo človeškim besedam, ampak raje kretnjam in dejanjem naših bližnjih. (pd)

**Sklad Mitja Čuk
in VZS-CEO
Mitja Čuk ONLUS**

**Martina Feri - Iztok Cergol
Mini koncert za Sklad**

ob odprtju razstave

**Predbožični
likovni sejem**

V dvorani Zadružne
kraške banke na Opčinah
Danes, 21.11. ob 20. uri

Včeraj danes

Danes, SREDA,
21. novembra 2007

MARIJA

Sonce vzide ob 7.12 in zatone ob 16.29
- Dolžina dneva 9.17. Luna vzide ob
14.19 in zatone ob 2.58.

**Jutri, ČETRTEK,
22. novembra 2007**

CILKA

VREMENI VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 8,3 stopinje C, zračni tlak 1024 mb raste, vлага 54-dostotna, nebo rahlo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 12,3 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 19., do sobote,

24. novembra 2007

Urnik lekar: od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Ivana 5 (040-631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040-828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040-271124).

Sesljan (040-208731) - samo s prehodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040-208731) - samo s prehodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oširek Sonnino 4 (040-660438).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 17.15 »La giusta distanza«; 19.30, 21.15 »In questo mondo libero«.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »La leggenda di Beowulf«.

ARISTON - Rezervirana dvorana (British Film Club).

CINECITY - 16.30, 19.40 »Ratatouille«;

15.45, 17.50, 19.55, 22.05 »Lo spaccacuori«; 22.00 »I vicerè«; 15.45,

17.50, 19.55, 22.05 »Come tu mi vuoi«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Matrimonio alle Bahamas«; 16.30, 17.00,

19.15, 19.55, 21.30, 22.15 »La leggenda di Beowulf«; 15.45, 17.50, 19.55,

22.05 »The Bourne Ultimatum«.

EXCELSIOR - 16.00, 18.30, 21.00 »Eli-

sabeth - The golden age«.

EXCELSIOR AZZURRA -

16.15, 18.45, 21.15 »Giorni e nuvole«.

FELLINI - 22.15 »Ratatouille«; 16.15,

17.40, 19.10, 20.40 »Sleuth - Gli in-

sospettabili«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 20.15, 22.15 »I vicerè«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Il ca-

so Thomas Crawford«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.00 »3D manija«; 19.40, 21.50 »Jagenjki in lev«; 18.40, 21.10 »Petelinji zajtrki«; 19.00, 21.30 »Ugrabitev«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Matrimonio alle Bahama-

s«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.20,

22.20 »Come tu mi vuoi«; Dvorana 3:

16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il nascon-

diglio«; Dvorana 4: 16.30, 18.20 »Ra-

tatouille«; 20.15, 22.15 »Lo spaccacuori«.

SUPER - 22.15 »The Bourne Ultimatum - il ritorno dello sciacallo«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30,

20.10, 22.10 »Matrimonio alle Bahama-

s«; Dvorana 2: 17.40, 20.10, 22.15

»Lo spaccacuori«; Dvorana 3: 17.45,

20.00, 22.15 »La leggenda di Beowulf«;

Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00

»Come tu mi vuoi«; Dvorana 5: 18.00

»Giorni e nuvole«; 20.10, 22.20 »The Bourne Ultimatum - il ritorno dello sciacallo«.

Izleti

SPDT organizira v nedeljo, 25. novembra 2007, geološki pohod po bližnjem Krasu. Od parkirišča na Fernetičih, ob cesti za Repentabor (v bližini marketa Evospina), se bomo podali ob 8.30 v spremstvu strokovnjaka in ljubitelja geološke znanosti Paolo Sosija, po gričevju vzdolž italijansko-slovenske meje, mimo kamnolomov na Poklonu in se vrnili nazaj do Fernetičev. Vabljeni!

SPDT vabi v nedeljo, 2. decembra na avtobusni izlet v neznamo... Vpisovanje na tel. št. 040-220155 (Livio) in 040-2176855 (Vojka). Pohitite!

KRUT vabi v soboto, 15. decembra 2007 na božični sejem v Zagreb, z ogledom mesta v dopoldanskih urah. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, Trst, tel.: 040-360072.

Obvestila

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN prireja v sodelovanju z Deželno zbornico kliničnih pedagogov in dobredelnim društvom Tutela tridevno dobrodelno pobudo, v okviru katere bodo nabirali sredstva za bolnišnico Burlo Garofalo. Pobuda bo potekala na trgu Sv. Antona v petek, 30. novembra in v soboto ter nedeljo, 1. in 2. decembra. Dopoldne bodo od 9.30 do 12. ure na vrsti božične ustvarjalne delavnice, popoldne pa bodo otrokom pripovedovali pravljice. V ogretem šotoru bo tudi sejem rabljenih igralc in smučarske opreme. Toplo vabljeni!

SKD PRIMOREC prireja Božični sejem in vabi vaščane in prijatelje k realizaciji »umetnin«. To so lahko razna ročna dela, piškoti, obeski za božično drevo ... dobrodoše so vse originalne ideje! Izdelki bodo na sejmu dne 14.12.2007 naprodaj po simbolni ceni. Točno uro za dostavo ročnih del in pričetek sejma vam bomo sporočili naknadno.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal v četrtek, 22. novembra 2007, ob 20. uri v svojem sedežu (Prosek št. 159).

SKGZ v sodelovanju s SKD Kraški Dom vključno v soboto, 22. novembra 2007, ob 20.30 v Bubnjevem domu v Repnici na predstavitev priročnika za uveljavljanje izvorne oblike imena in priimka »Pravica do imena in priimka«.

50-LETNIK Z BREGA prirejajo družabnost v soboto, 1. decembra, v restavraciji Pri vodnjaku na Jezeru.

Zainteresirani naj se javijo, najkasneje do srede, 28. novembra, v večernih urah na tel. št. 040 228604 - Mariza ali na tel. št. 333 3616411 - Sonja.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolalu na ogled razstave »1920-1950« in risbi, ki so jih izdelali učenci COŠ S. Gruden, na temo »Svoboda«. Urvnik: nedelja 25. novembra po proslavi, ponedeljek, 26. in torek, 27. novembra od 16. do 18. ure, v sredo, 28. novembra od 16. do 20.30 predstavitev knjige »V ženskem peku - Savina zgodba«.

SPDT vabi na predvajanje filma »Potojmo skupaj okoli sveta«. Posnela sta ga Uroš in Kristina Ravbar, ko sta se z avtomobilom podala na enkratno pustolovščino. Predavanje bo v četrtek, 29. novembra 2007 ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Sv. Franciška 20.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo tudi letos priredila »Božični sejem 2007«, ki se bo odvijal na glavnem trgu »Gorica« v Boljuncu od 5. do 9. decembra 2007. Namenjen bo domaćim proizvajalcem, obrtnikom in amaterjem. Imeli bomo hišice in stojnice. Glede na veliko povpraševanje in omogočeno število hišic, imajo prednost občani. Vpisovanje bo potekalo na občini Dolina (urad za kulturo) od

je. Na sporednu bo osem krajsih referatov.

SKD FRANCE PREŠEREN - Skupina 35-55 priepla v petek, 23. novembra, ob 20.30 v društveni dvorani občinske gledališča v Boljuncu, večer z vremenom slovencem Darkom Bradassijem na temo »Kakšno vreme bo južri?«. Vabljeni!

ZUPNIJA REPENTABOR sporoča, da so vsi udeleženci romarskega izleta v JORDANIJO vabljeni na srečanje v soboto, 24. novembra, ob 20.30. Srečanje bo v prostorih Marijanišča na Opčinah. Ob tej priliki si bomo ogledali tudi enourni film o Jordaniji, ki ga je pripravil gospod Bedenčič. Vabljeni so tudi vsi, ki želijo obudit spomine ali na novo spoznati to enkratno deželo.

DRUŠTVO TAO organizira tečaj Reiki prve stopnje. Tečaj se bo odvijal v soboto, 24. in nedeljo, 25. novembra na sedežu sklada Mitja Čuk, Proseška 131 na Opčinah. Dodatne informacije: 340 1607908 - Breda.

KROŽEK AUSER za kraško območje vabi svoje člane na družabno popolne v soboto, 24. novembra s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »dopolavoro ferriario« v Nabrežini-postaja. Za zavabitev bo poskrbel »Duo Melody«.

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR - Socialno skrbstvo ter Zadruga »La Quercia«, v sodelovanju s KRD »Dom Briščiki«, prirejajo v malih dvoranih zgoraj omenjenega društva, v Briščikih v soboto, 24. novembra 2007, ob 15.30, kotiček pravljic, s pravljico »Volk in sedem kozličkov«. Vstop prost za vse otroke vrtcev in osnovnih sol zgoraj navedenih občin.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA sestavlja seznam kmetijskih podjetij, ki so usposobljena opravljati javna dela v zvezi z vzdrževanjem javnih površin, cest ipd. v smislu zak. odluka št. 228 / 2001. Kmečka zveza vabi v zainteresiranje kmetije, da se za vpis v omenjeni seznam prijavijo v njenih uradih.

SKD BARKOVLE (Ul. Bonifata 6), s pokroviteljstvom ZSKD in slovenske prosverte s sodelovanjem zgodovinsko-železniškim muzejem iz Trsta, vabi na ogled razstave vlakov, dioram in plovil »Modelarstvo kakor hobby«. Razstava bo na ogled do nedelje, 25. novembra.

TRŽAŠKO ZDRAUŽENJE DIABETIKOV priredi v ponedeljek, 26. novembra 2007 ob 18. uri v dvorani Baroncini tržaške zavarovalnice Assicurazioni Generali v Ul. Trento 8 predavanje na temo »Novosti v zdravljenju sladkorne bolezni«. Predaval bo diabetolog dr. Riccardo Candido, specialistični raziskovalec 3. diabetološkega tržaškega okraja. Vsi so vladljivo vabljeni!

Pisatelj Boris Pahor, ambasador slovenske besede v Franciji, prejemnik odlikovanja Viteza reda Legije časti

Pomlad

Govor francoske veleposlanice Chantal de Bourmont 27. septembra 2007, ob podelitvi odlikovanja viteza Legije časti Borisu Pahorju

Gospod Boris Pahor, gospe in gospodje predsedniki, gospe in gospodje literati, dragi prijatelji! V veliko veselje in neizmerno čast mi je, da vas lahko ta večer sprejemem v francoski rezidenci. Rada bi pozdravila vsakega izmed vas in se vam zahvalila za čast, ki ste mi jo izkazali s tem, da ste se odzvali vabilu. Redko se zgodi oziroma je to prvič, da na enem mestu vidim zbranih takojšnjih eminentnih ljudi. Francija se ima za to zahvaliti vam, dragi Boris Pahor.

Danes gre za izjemni dogodek, ko vam bom, dragi prijatelji, po odlöčitvi predsednika Jacquesa Chiraca, podelila eno najvišjih odlikovanj francoske republike, odlikovanje Legije časti, ki jo je pred dvema stoletjema uvel del Napoleon Bonaparte, Prvi konzul.

Pred nekaj mesecih sva se tukaj ze srečala. Na čudovit in globok pogovor z vami me veže živ spomin. Očarala me je vaša neizmerna energija, ko ste, dovolite mi, da to rečem, pri vaši spoštovanja vredni starosti, globoko v noč nadaljevali pogovor, medtem ko sem se jaz ob poleti do polnjenem šestdesetem rojstnem dnevu počutila staro in izčrpano.

Predragi prijatelj, gospe in gospodje! Nocoj želim nadaljevati s francosko tradicijo ob izročitvi takšnega odlikovanja. Navada je, da se podobno kot ob sprejemu novega člana v Francosko akademijo, predstavi živiljenjska pot srečnega odlikovanca.

Priznati moram, predragi Boris Pahor, da mi je ob predstavitvi vašega živiljenja zaupana hkrati lahka naloga, kajti vaša živiljenjska pot je izjemna, po drugi strani pa tudi težka naloga, kajti govoriti bi morala o veliko stvareh. In tako z velikim občudovanjem stojim tukaj pred vami in pred vašim delom.

Poskusila bom poenostaviti. Zakaj se je predsednik Francoske republike odločil, da vas počasti na ta način?

Najprej zato, ker ste velik pisatelj. Velik slovenski pisatelj. Ne bom se spuščala v subtilnosti med narodnostjo in državljanstvom, ki jih francoski kartezijski duh ne dojem. Naj zadostuje, če rečem, da ste za nas Francoze velik slovenski pisatelj. Naj dodam, da mi je moj italijanski kolega tukaj v Ljubljani povedal, kako zelo je srečen, da boste nocoj prejeli to odlikovanje v francoski rezidenci. Kakšni so razlogi za takšno odlikovanje? Odgovor je preprost. Navedla bom tri glavne razloge:

V Franciji ste zelo znani. Vaše knjige, ki so bile prevedene v francoščino, so bile deležne velikega uspeha. Zagotovo ste videli velik članek, ki vam je bil posvečen letos poleti v Le Monde des Livres. Živeli ste v Franciji.

Ne bom razlagala, v kakšnih težkih razmerah, ker to vedo vsi. Kljub grozodejstvom, ki so bila storjena vam in mnogim drugim, ste v Franciji ponovno našli veselje do življenja. In nenazadnje, vaša ljubezen do francoskega jezika. Vaš prispevek in njegovemu sijaju. V francoščini ste napisali občudovanja vredno novo »Arret sur le Ponte Vecchio«, ki na zanimiv način predstavlja usodo mesta Trst in se obenem sprašuje o odnosu do materinščine. Na sijajen način nas opominjate na to, da ko govorite o sebi, vaša dela govorijo o nas in da pisane prehaje od posebnega k splošnemu.

»Slovenec,« pišete, »ki je v Dachau moje ime uvrstil na seznam novih bolničarjev, je poskusil rešiti nekoga, ki bi lahko bil koristen svojemu narodu«. Da, vaše delo služi vašemu narodu, vašemu jeziku, hkrati pa služi nam vsem, Franciji, Evropi in vsem dobromamernim ljudem.

Spominjam se, kaj ste mi pred nekaj tedni povedali. Vedno ste posebno pozornost namenili mladim in nenazadnje je vaše sporočilo namenjeno prav njim. Zato vas v imenu Predsednika francoske republike odlikujemo z redom viteza Legije časti.

Roman Nekropolja, ki se v francoskem prevodu glasi *Pelerin parmi les ombres*, je prvo vaše literarno delo, ki je leta 1990 izšlo v francoščini. Kakšen odziv je tedaj doživel večno med bralcji in literarno kritiko?

Nekropola je doživel, rekel bi, normalna poročila, samo radijska oddaja za kulturo France culture se je bolj posvetila knjigi, ko se je urednik Michel Bydlovski želel pogovoriti z mano; zanimal se je tudi drugače za našo kulturo, tako da sem ga ob izidu Spopada s pomladjo povabil v Trst in je bil gost Društva slovenskih izobražencev.

Spopad s pomladjo ali *Printemps difficile* je zgodba o ljubezni med tržaškim Slovencem in Francozinjo. Je po vašem mnenju prav zaradi tega ta roman takoj po izidu doživel večji uspeh od Nekropole?

Zadeva je nekoliko zapletena. Tipkani prevod v italijanščino Nekropole izpod peresa prof. Ezia Martina, prijatelja Žaliva, je iz Vilenice nesel v Pariz znani tamkajšnji kulturnik Pierre-Emanuel Dauzat in ga izročil uredniku Editions de la Table Ronde, tradicionalni, nekoliko bolj desno usmerjeni založbi. Tam je knjiga ostala na polici, dokler se ni zanje zavzel Evgen Bavčar. Urednik Pierre-Guillaume de Roux je dal tipkopis prebrati in se na osnovi pozitivne ocene odločil za prevod in za tisk. Minus je pri tem bil, da se je potem sprl z založbo in presedlal drugam, tako da je knjiga ob izidu bila brez glavnega zaščitnika. Vse se je spremenilo ob izidu Spopada s pomladjo, ker je založba Phébus knjigo zelo slovesno predstavila, tako da je roman prišel v sam vrh nagrade Femina. Najbolj pomembna ocena je izšla v tedniku Télérama izpod peresa urednika, bil je to Jean-Luc Douin, ki je povalil Spopad, a hkrati naznani odkritje izjemnega dela, to je

Nekropole, ki sem ji dal drugačen naslov, Roman Nekropola, ki se v francoskem prevodu glasi *Pelerin parmi les ombres*. To je bilo posebno zadostno, ker je delo izdala in ga pustila ob strani, se je zavzemala za drugo, kar je izdala žepravo izdajo. Ni bilo kaj, Le Monde je vpadu in Nekropoli posvetil celo stran.

Spopad s pomladjo pa se je uveljavil predvsem kot glavljna oseba, nekdajšnji taboričnik, vrača v življenje in življenje. Napovedovala se je neka pomlad in založba Spopada s pomladjo izdal 1995. leta ob obletnici osvoboditve. Prav tako je vpadu in Nekropoli posvetil celo stran.

Brez Bavčarjevega posredovanja torej Boris Pahor je bil to, kar je danes.

Tako je. Brez njegove iniciative bi tipkopis Spopada s pomladjo, ki je bil do izdaje v Italiji, nekajkrat založba ni marala, najbrž tudi v Parizu leta 1995. leta. Za prevod Nekropole pa je bil poskrbel, kot sem omenil, Eziu Martinu, ki je poskrbel, kot sem omenil, v prijateljski poklon avtorju.

Kdo je prevedel vaša dela v francoščino?

Nekatera je sprva prevedla gospa André Lü

Francoske knjižne izdaje Borisa Pahorja

Pelerin parmi les ombres (Nekropola), roman, Printemps difficile (Spopad s pomladjo), roman, ki je izšel v 1995. letu.

Pelerin parmi les ombres (Nekropola, druga izdaja), roman, 1996.

La villa sur le lac (Vila ob jezeru), roman, 1996.

Arret sur le Ponte Vecchio (Postanek na Ponte Vecchio), roman, 1996.

Gaye in Claude Vincenot, Éditions des Sympathiques, 1996.

Jours obscurs (Zatemnitev), roman, prevod Andreja Lü, 2001.

La Porte dorée (Zibelka sveta), roman, prevod Andreja Lü, 2001.

Dans le labyrinthe (V labirintu), roman, prevod Andreja Lü, 2003.

Pelerin parmi les ombres (Nekropola, tretja izdaja), roman, 2005.

Arret sur le Ponte Vecchio (Postanek na Ponte Vecchio), roman, 2005.

Le jardin des plantes (Zgodba o reki, kriptogram), prevod Antonia Bernard, Éditions du Rocher, 2005.

je šla skozi Pariz

slovenščino pasivno, v drugi fazi pa je nastopila kot prevajalka prof. Antonija Bernard, v Franciji poročena Slovenka, ki obvlada obojek jezikov in je doma tako v slovenski kot francoski zgodovini in književnosti.

Francoski založniki so vam izkazali veliko zaupanje s tem, da so vaše knjige izdali tudi v žepni izdaji. Kako je do tega prišlo?

O žepni izdaji Nekropole sem že povedal, nastala je, potem ko so kulturne strani govorile o Spopadu ter hkrati o Nekropoli. O obeh je, na primer, ponovno poročal Jean-Luc Douin, ki je prešel v uredništvo Le Monde. Ne dolgo tega pa je izšla tudi žepna izdaja novel, kar me je še posebej razveselilo, saj dobršen del knjige vsebuje motiviko fašistične dobe. Prav ta zgodovinska vsebina je bila namreč odločilna za izid žepne izdaje.

Kateri francoski časopisi so pisali o vas?

Poleg prilog v dveh poglavitnih, Le Monde in Le Figaro, tudi katoliški dnevnik La Croix, levičarski Libération, Les Lettres françaisses, razni ilustrirani tedniki, revije kot Etude, La nouvelle alternative, La revue des deux mondes in drugi.

Kako v Franciji predstavljate Slovence v Italiji, torej manjšince? Je Francija dovetna za to vprašanje? Nasprotojno namreč velja predanje, da Francija manjšin na svojem ozemlju sploh ne priznava.

Ne, Francija ni dovetna za problematiko takó imenovanih manjšin in, kar se tega tiče, založniki in uredniki vejo za moje od klonilno stališče to takega jakobinizma. Glede moje osebe sem ob vsaki priložnosti poudaril, da nisem Tržačan kot posameznik, ampak da sem član skupnosti, ki živi v Trstu in zaledju od časa Karla Velikega. O tem smo si torej na jasnen, a kljub temu me je, na primer, francosko ministrstvo za kulturo povabilo v Elizejsko palačo na srečanje o evropski kulturi, ko so bile skupaj s Slovenijo druge države sprejeti v Evropsko zvezo.

Kako francoska publike gleda na trpljenje, ki so ga doživljali Slovenci v času fašizma?

Moram reči, da je bilo zmeraj veliko zanimanje za vse, kar so brali o fašistični metodi etničnega čiščenja. Neštetokrat so me še posebej spraševali o italijanizaciji imen in priimkov ali o požigu Narodnega doma...

Ste že kdaj sami napisali kako delo v francoščini ali ste kdaj pomislili, da bi ga?

V francoščini sem napisal samo novo Postanek na Ponte Vecchio – Arret sur le Ponte Vecchio, ki je vsa prezeta za našo kulturo v Trstu, a glede na kontrast je založnik njen naslov izbral za naslov celotne zbirke novel namesto Grmade v pristanu.

Načrtujete v kratkem izdati morad še kako delo v francoskem prevedu?

Gospa Bernard je prevedla roman Parnik trobi nji, ki je izšel v Ljubljani pri

Lück-Gaye, ki obvlada

ahorja

an, prevod Andrée Lück-Gaye, Broché, 1990.
an, prevod Andrée Lück-Gaye, Relié – v zbirki
izdaja), La Table Ronde – v zbirki La petite
evod Benito Merlino, Bartillat, 1998.
(e vecchio), kratka proza, prevod Andrée Lück-Gaye, 1999.
Antonia Bernard, Broché – v zbirki D'aujour
od Andrée Lück-Gaye, Broché, 2002.
od Antonia Bernard, Broché – v zbirki D'au
izdaja), La Table Ronde – v zbirki La pe
(e vecchio), prevod Andrée Lück-Gaye, Romaine étranger 10/18, 2006 (žep
in dvorljivem golobu), roman, Fischer, 2007.

Cankarjevi založbi 1964. leta v zbirki Bela krizantema v uredništvu Ceneta Vipotnika. Založba Phébus, ki je izdala Spopad s pomladjo, Zatemnitev in V labirintu, načrtuje, da bi omenjeni roman izdala spomladsi.

Zakaj ste po vašem mnenju dosegli tako velik uspeh in oddavnost prav v Franciji in ne v kateri od drugih evropskih držav?

Pravzaprav moram reči, da je Nekropola v Nemčiji žela večje priznanje kot drugod, vključeno s Francijo; dve leti je časopisje govorilo o knjigi, jugozadohna radiotelevizijska mreža jo je celo nagradila kot najboljšo knjigo v Nemčiji 2001. leta. No, v Franciji sem nekako kot tržaški človek bolj doma, naj tako rečem, ker je vse, kar sem v svojih delih prikazal, za francosko izobraženo javnost novo, medtem ko so doslej slišali ali brali v glavnem samo o Svetu, Joycu in Rilkeju v zvezi z Devinom...

Odlikovanje viteza reda Legije je časti ni prvo francosko državno priznanje, ki ste ga prejeli. Kako vas je Francija počastila še pred tem?

Postal sem vitez reda umetnosti in književnosti, red, ki je nekako jemal v poštev kompleks prevedenih knjig.

Za konec še obvezno vprašanje: s kakšnimi občutki ste od francoske veleposlanice v Republiki Sloveniji, gospe Chantal de Bourmont, v roke sprejeli odlikovanje viteza reda Legije časti?

Bilo je več občutkov, predvsem občutkov zadoščanja: to, da mi je bilo dodeljeno tako izjemno priznanje kot slovenskemu tržaškemu pisatelju, ki je v mladih letih s skupnostjo, kateri je pripadal, doživel ne samo prepoved, ampak grobo zaničevanje in pravi prezir do svojega jezika. V tem smislu je posredno nagrade deležno vse primorsko občestvo. Bil je nadalje občutek zadoščanja, ker gre nagrada pravzaprav v prvi vrsti Nekropoli, to je tekstu o usodi nedoglednega števila izginulih, ki so prav tako zaslužni za dosegno svobodo kot tisti, ki so se bojevali zorojem. Ob mojem pričevanju se jih le kdo spomni in se pokloni njihovemu žrtvovanju, to tudi tako, da obišče isto taborišče visoko v hribih, kjer je zdaj francoska oblast zgradila »Evropski center deportiranega rezistenta«. Nazadnje sem občutil sedanje priznanje kot nekakšno uradno dopolnilo lepega, tovariškega duha in tudi intimnega razmerja s francoskimi ljudmi v najbolj usodnih letih svojega življenja, ko je namreč drugovanju in ozračju smrti sledila doba zdravljenja, kot da gre za člana domačega občestva. A tudi kasneje, ko so se ob koncu stoletja pojavile moje knjige, se je poleg predstavitev in dolžnostnih srečanj razvilo ozračje naklonjenosti in prijateljstva, ki je bilo nadaljevanje na kulturni ravni preteklega razpoloženja. Gospa veleposlanica je, kot sem ji priznal, to mojo domačnost s francoskimi ljudmi in s francoskim jezikom kronala s svojo ljubeznivo neposrednostjo in s svojim prisrčnim nagovorom.

Naj dodam, in to sem v svoji zahvali omenil takov v francoščini kot v slovenščini, da mi je bil všeč prejem nagrade v Ljubljani tudi ob misli na pisatelja Charlesa Nodiera, po katerem nosi ime Francoski inštitut v slovenski prestolnici, na Nodiera, ki je bil naklonjen slovenščini kot urednik uradnega lista v času Ilirskeh provinc, na Nodiera, ki je cenil Slovence v članku, objavljenem, ko je bil v Ljubljani 1821. leta kongres, nazadnje na Nodiera, ki je imel rad Trst, njegovo obalo, barkovljanski breg, tako da v romanu Jean Sbogar (Janez Žbogar) pravi, da je Trst kot košek pomladnih šopkov položen na kraško skalo.

Primož Sturman

RONKE - Pokrajinska konzulta za Slovence o Tržiskem kulturnem konzorciju

Krčenje upravnega sveta utegne okrniti slovensko prisotnost

V njem sedita danes dva slovenska predstavnika - Pripravljajo se spremembe statuta

Člani slovenske konzulte s predstavniki upravnega sveta konzorcija, spodaj vila Vicentini Miniussi

ALTRAN

Tržiski kulturni konzorcij (»Consorzio culturale del Monfalconese«) je po-membri posrednik med slovensko in italijansko kulturo v Laškem, zato pa si pokrajinska konzulta za vprašanja Slovencev prizadeva, da bi ustanova tudi po svoji statutarni preuredbi to vlogo ohranila. Konzorcij naj bi namreč pred koncem leta dobil nov statut, ki bo vnesel v delovanje ustanove in v imenovanje članov njenega upravnega sveta velike spremembe.

Da bi bolje spoznali dejavnost Tržiškega kulturnega konzorcija, so člani pokrajinske konzulte v ponedeljek obiskali njegov sedež vili Vicentini Miniussi v Ronkah. Na srečanju so bili prisotni predsednik konzorcija Tiziano Pizzamiglio ter slovenska člana upravnega sveta Aleksandra Devetak in Janko Toplikar, ki so spregovorili o glavnih novostih, ki naj bi jih prinesle statutarne spremembe. Po njihovih besedah se mora konzorcij pred koncem leta opremiti z novim statutom, saj bi ga drugeče na podlagi deželnega zakona št. 1 iz leta 2006 ukinili. Da bi kulturni konzorcij rešili, so morali poleg občin med njegove člane vključiti javno ustanovo, primernega sogovornika pa so našli v konzorciju za bonifikacijo posoške ravnine. Čeprav ustanovi v bistvu nimata nič skupnega, bi pridružil konzorcija za bonifikacijo posoške ravnine omogočala nadaljnji obstoj Tržiškega kulturnega konzorcija. Pristop novega člana sicer še ni bil uradno potrjen, saj je za spremembo statuta kulturne-

ga konzorcija predviden zelo dolg postopek. Potrebno je namreč soglasje občinskih svetov občin, ki so članice konzorcija, zatem pa mora zeleno luč dati še medobčinska skupščina.

Med glavnimi spremembami, ki jih bo uvedel novi statut konzorcija, bo krčenje upravnega sveta, ki ne bo več imel pet članov, pač pa samo tri. Doslej je ob tem veljalo pravilo, da v upravnem svetu konzorcija niso smeli biti imenovani krajevni upravitelji, po novem pa te omejitve ne bo več. V konzorciju zato vladajo zaskrbljenost, da bi ta novost pomenila manjšo neodvisnost ustanove, v katero bi lahko posamezne občine vključevale preveč politično angažirane predstavnike.

Gledje krčenja upravnega sveta so na ponedeljkovem srečanju člani pokrajinske konzulte s svojim predsednikom Petrom Černicem na čelu izrazili zaskrbljenost; v sedanjem petčlanskem upravnem svetu sedita namreč dva Slovencev, kaj bo po uvedbi novega statuta, pa je seveda nemogoče predvideti. »Pri srcu nam je predvsem to, da bi konzorcij tudi v prihodnosti opravljal povezovalno vlogo med različnimi jezikovnimi skupnostmi in da bi se naprej prispeval k širjenju slovenske kulture v Laškem,« je poudaril Černic in pojasnil, da je konzorcij svojcas pripomogel k odprtju slovenske šole v Romjanu, poleg tega pa je prirejal literarne natečaje in spodbujal prevajanje knjig iz slovenščine v italijanščino. Po mnenju Černica bi bilo treba tu-

di prihodnosti zagotoviti slovensko prisotnost v upravnem svetu konzorcija, da bi bila ustanova še naprej tako dovzetna za potrebe in težave Slovencev iz Laškega. Černic je pojasnil, da bo pokrajinska

konzulta v ta namen v prihodnjih dneh pripravila izjavo, ki jo bodo zatem posredovali vsem županom občin tržiškega mesta okrožja in predsedniku pokrajine Enriku Gherghetti. (dr)

GORICA - Preiskava proti Loritu

Novacco zavrača obtožbe

Odvetnika Giorgio Borean in Riccardo Seibold, ki bosta branila policijskega funkcionarja goriške kvetture Carla Loriga, preučujejo dokumentacijo, ki so jo zbrali tržaški preiskovalci. Borean je Loriga srečal, preden so ga prepeljali v vojaško kaznilnico v Caserti, spet pa se bo z njim sestal, ko bo na podlagi preučitve aktov s kolegom sklenil obrambno strategijo. Preiskava je izredno občutljiva - na zatožni klopi je vendar voda gorških kriminalistov s tridesetletno kariero - in v polnem teknu, o čemer priča predvsem okoliščina, da so izmed vpleteneh zaprlj edino Loriga. Preiskovalci se bojijo, da bi utegnil prikriti dokaze, kar govorovi o tem, da obtožba še nima trdnih temeljev, ocenjuje Lorigov odvetnik.

Včeraj je bil zaslišan Fabio Novacco, 42-letni Devinčan, ki je s Paolom Farando Tindarom na zatožni klopi v isti preiskavi; aretilali so ga zaradi suma razpečevanja mamil, njegovo nezakonito dejavnost pa naj bi Loriga prikrival v zameno za drogo. Novacco, ki je v hišnem priporu, je pred tržaškim preiskovalnim sodnikom Massimom Tomassinijem zavrnil obtožbe. Njegova odvetnica Federica Tosel je napovedala, da bo zahtevala ponovno preučitev njegovega položaja, ker da pripor ni utemeljen. Vse se torej vrati okrog Diega Desteja, ki je glavni Lorigov obtoževalec. Preiskava pa je oplazila tudi tržaško kveturo, saj naj bi Loriga iz Trsta prejel zaupne informacije, ki naj bi jih posredoval svojim informatorjem. Njegovo početje naj bi onesposobilo kar dve preiskavi tržaške policije.

DOBERDOB - V sprejemnem centru Gradina predavanje Miloša Čotarja

Preporod oljkarstva

Priznanja kraškemu oljčnemu olju spodbujajo v zadnjih letih vse več Kraševecev h gojenju oljka

Miloš Čotar na Gradini

Sajenje in gojenje oljke pri nas ni vsiljena agromska praksa, pač pa ukoreninjena kmetijska dejavnost z večstoletno tradicijo. Tako kot so Brda s svojimi vini prodrila v sam vrh svetovne vinške ponudbe, podobnega razcveta bi lahko bilo deležno v prihodnosti tudi oljkarstvo, ki daje na obmorskom kraškem pasu povsem kakovostne izdelke. Ta primerjava je izšla s četrtkovrega srečanja z naslovom Gojenje oljka na Krasu, ki ga je priredila zadruga Rogaš v prostorih sprejemnega centra Gradina v Dobrodobu. Srečanje gre uokviriti v niz četrtkovkih jesenskih predavanj, s katerimi želijo organizatorji spodbudit zanimanje za kulturne in zgodovinske plati zamejskega kraškega ozemlja. Tokratni gost in predavatelj dobro obiskanega večera je bil oljčni strokovnjak in okuševalec olja Miloš Čotar, ki je navzoče z besedo in s fotografijo popeljal v svet olja in oljkarstva. Obširno tematiko je obravnaval iz različnih vidikov, tako prehrambenih in medicinskih kot tudi tržnih.

V naših krajih avtohtona sorte drevesa iz družine oljkov je poznana z imenom istrska belica. Znano je, da je že za časa antičnih civilizacij človek njihove plodove uporabljali v prehrambene namene. O tem nam v naših krajih pričajo izkopani ostanki torklje, ki so prišli na dan v Boljuncu. Po-

membnejša in nam bližja prelomnica v zgodovini gojenja oljke na območju goriškega in tržaškega Kraša pa je leto 1929. Tisto zimo je oljkarstvo v naših krajih zaradi posledic ozebe doživelovo hud udarec. Nastala škoda je oljkarje kaj kmalu preusmerila na druge kmetijske kulture. Ponovnega zagona pa je gojenje oljki dobitilo v letih sedemdeset prejšnjega stoletja, ko se je takratna mlajša generacija Kraševecev odločila, da bo zopet zakorakala v to smer. Z veliko mero truda jim je zamisel uspela in ob podpori številnih institucij in stanovskih organizacij, med njimi tudi Kmečke zvezne, pridelovanje olja zopet dobilo začeleni razmah. Sledila so še formalna priznanja: leta 1999 zaščitno poreklo Dop »Tergest«, pred tremi leti pa še evropsko priznanje.

Čotarjevo strokovno predavanje je poleg zgodovinskega orisa poseglo še na druge aspekte oljkarstva. Pojasnil je, da je dragocen tekočina, ki ji pravimo olje, maščoba, ki jo na podlagi odstotka skupne kisline delimo na ekstradeviško, deviško in svetilno oljčno olje. Po obstoječi zakonodaji skupna kislina ekstradeviškega olja ne sme presegati 0,8 odstotkov, to je 0,8 gramov na sto gramov olja. Včer se je zaključil z vprašanjem, ki so jih poslušalci postavili predavatelju in z okušanjem vzorcev različnih olj. (vas)

WALTRITSCH Občinski sveti naj praznujejo v Gorici

Občinski svetniki iz raznih občin goriške pokrajine in sosednje Goriške bi se morali prihodnjega 20. decembra udeležiti svečanosti ob vstopu Slovenije v območje schengenskega sporazuma, ki bodo potekale na trgu pred novogoriško Severno postajo in pred mejnim prehodom pri Rdeči hiši. V ta namen je občinski svetnik Forum za Goricco Aleš Waltritsch vložil predlog resolucije, o katerem bodo razpravljali na občinskem svetu, ki bo predvidoma potekal v četrtek, 29. novembra.

»Predsednika goriškega občinskega sveta pozivam, da naj se s pomočjo svetnika večine in opozicije postavi v stik z občinskimi svetniki občin goriške pokrajine, ki mejijo na Slovenijo, in z občinskimi svetniki občin Goriške, ki mejijo na Italijo, ter naj jih uradno vabi na skupni praznik, ki bo Goricama potekal 20. decembra,« opozarja Waltritsch v svojem predlogu resolucije, v katerem med drugim poudarja, da bi s tovrstno pobudo potrdili mednarodno vlogo Gorice in Nove Gorice. Ob tem občinski svetnik Forum meni, da je treba ne glede na izbiro drugega kraja za osrednjo slovesnost Evropske unije potrditi voljo po čezmejnem sodelovanju, ki preveva Gorici. Waltritsch ugotavlja, da bi se moralna Gorica lotiti tovrstne pobude ne nazadnje tudi zaradi povezovalne vloge, ki jo ima kot glavno mesto pokrajine.

Na praznik, ki bo med Goricu in Novo Goricu potekal na predvečer 21. decembra, bi treba ob tem po Waltritschevem mnenju vabiti še druge krajevne upravitelje, saj »širitev schengenskega območja ne temelji zgolj na uvajjanju prostega premikanja ljudi, pač pa tudi na spodbujanju čezmejnega sodelovanja, integracije in vsakdanjih stikov med Evropeji.«

ROMJAN - Pouk slovenščine na pobudo Združenja staršev osnovne šole in vrtca

Jezikovni tečaji za starše pomagajo šoli in otrokom

Tečajniki preverjajo stopnjo pridobljenega znanja tudi z izleti in v gledališču

»Slovenščino se učijo, da bi lahko bolje sledili svojim otrokom, ki obiskujejo slovenski vrtec in osnovno šolo v Romjanu, ob tem pa jih poznavanje jezika spodbuja k odkrivanju slovenske kulture, k vse bolj pogostim izletom v Slovenijo in k zahajanju v slovensko gledališče.« S temi besedami je predsednica Združenja staršev osnovne šole in vrtca iz Romjana Damjana Kobal spregovorila o vzgibih, zradi katerih se vse številnejši italijansko govoreči starši iz vsega tržiškega mesta okrožja odločajo za vpis na tečaje slovenskega jezika.

V ponedeljek, na prvi dan začetnika tečaja, se je s slovenščino sprijelo štirinajst staršev, v petek pa bo startal nadaljevalni tečaj, ki ga bo vodila Erika Valentiničič. Starši se odločajo za učenje jezika, da bi lahko skušaj z otroki pisali domače naloge, s svojo izbiro pa nedvomno pomagajo tudi romjanski šoli, ker utrijevojo v pretežno italijanskem okolju poznavanje slovenske kulture. Kobalova je pojasnila, da se ob tem tečajniki pogostejo odpravljajo v Slovenijo na nedeljski izlet, na počitnice ali preprosto v trgovino in gostilno, pri tem pa vsakič preverjajo, kaj so se do takrat naučili.

»Številni starši so mi potrdili, da so po vpisu na naše tečaje začeli odkrivati Slovenijo, med njimi pa je tudi več takih, ki so začeli zahajati v slo-

Tečaj slovenščine za začetnike

BUMBACA

vensko gledališče,« je razložila Kobalova in poudarila, da so italijansko govoreči starši navdušeni nad nadnapisi v italijanskem jeziku, s katerimi so opremljene predstave Slovenskega stalnega gledališča. Nadnapisi omogočajo zahajanje v gledališče tudi mešanim zakonom, sploh pa je skup-

ni gledališki abonma, ki med drugim zagotavlja abonentom popust, vključen med številne pobude in dejavnosti, ki jih svojim članom ponuja Združenja staršev.

Učenje slovenščine po besedah Kobalove ne nazadnje spodbuja starše tudi k večji angažiranosti v Združenju, kjer nudijo odraslim številne priložnosti za utrijevanja znanja jezika tudi pri pevskem zboru in med skupnimi ekskurzijami. V teh dneh so ob tem v teku priprave na miklavževanje za otroke iz vrtca in osnovne šole, ki bo potekalo v prvih dneh decembra v tržiškem Kinemaxu. (dr)

GORICA - Obisk slovenskega višješolskega središča

Tretješolci poizvedujejo

Goste sprejeli s poizkusi in kvizi - Na zavodu Zois predstavili video s pričevanji bivših dijakov

Višješolci so srednješolce poučili o tem, kaj jih čaka prihodnje leto (levo), in jim odprli laboratorije (spodaj)

BUMBACA

GORICA - Z avti nasičeno mesto

Fabiani zagovarjal podzemno garažo

95-letni Maks Fabiani s svojim nekdanjim učencem Ivanom Vurnikom

ARHIV

Učenci obetih tretjih razredov nižje srednje šole Ivan Trinko so včeraj obiskali slovensko višješolsko središče v ulici Puccini, kjer so v vidiku januarskih predpisov s pomočjo profesorjev in dijakov spoznali tamkajšnjo učno ponudbo. »Ob tovrstnih pobudah pride najbolj na dan pripadnost posameznim učnim smerem, saj višješolci skušajo prikazati svojo šolo na najbolj vabljiv način,« je povedala ravnateljica licejskega pola Trubar-Gregorčič Mihaela Pirih. Po njenih besedah so na vseh treh licejskih smerih učence nižje srednje šole sprejeli dijaki, ki so ob pomočju profesorjev poskrbeli za čim bolj zanimiva srečanja. Na znanstveno-tehnološkem liceju so tako predstavili znanstveni poizkus, na klasičnem kviz o antiki, na družboslovnom pa prikaz neverbalne komunikacije. Ravnateljica je pojasnila, da bodo v prihodnjih dneh slovenske višje šole obiskali višješolci iz Dobberdoba, učenci iz Nabrežine pa so si višješolski center že ogledali prejšnji teden.

Na treh tehničnih šolah sta goste sprejela podravnateljica tehničnega pola Flavia Bezeljak in profesor Franc Biancuzzi, ki je odgovoren za usmerjanje, zatem pa so se višješolci porazdelili po posameznih smerih. »Na poklicnem zavodu Ivan Cankar so v okviru turistične lekcije dijaki četrtega razreda prikazali gostom, kako se priredi izlet v London,« je pojasnila Bezeljakova, medtem ko so na industrijskem zavodu za informatiko Jurij Vega gostje spoznali reševanje geometrijskih vaj s pomočjo računalnika. Posebno pozornost so posvetili pred-

stavitev trgovskega zavoda Žiga Zois. Kljub temu da šola ogromno nudi, je imel zavod v zadnjih letih manj vpisanih, saj je veljalo zmotno prepričanje, da se je obdobje uvozno-izvoznih podjetij zaključilo z vstopom Slovenije v EU. Da ni tako in da je poznavanje osnov trgovine še vedno pomembno, so potrdili bivši dijaki, s pomočjo katerih so

na zavodu Zois izdelali promocijski video, ki so ga včeraj predstavili gostom. Bivši Zoisovi Erik Bensa, Ivo Cotič, Erik Peteani, Petra Miklus, Darjo Stjepanović in Robert Deverta so iz lastnih izkušenj potrdili, da zagotavlja izbira ekonomske šole takojšnjo zaščitivo, obenem pa je dobra osnova za nadaljevanje šolanja na univerzi. (dr)

GORICA - SSK-DS

Primosig utemeljil strankino stališče

Stranka Slovenske skupnosti ponuja Demokratski stranki politično navezico, karšna je v Gorici že veljala z Marjetico, ne da bi se za to moral razpustiti. Stališče SSK je na petkovem delovnem srečanju vseh snavalcev goriške Demokratske stranke zagovarjal Silvan Primosig, občinski svetnik in član deželnega tajništva SSK, ki je že bil v preteklosti povezovalni člen med stranko in Marjetico.

»Ponovil sem znano stališče SSK, ki razen ene izjeme ni naletela na komentarje prisotnih,« je povedal Primosig in navepel, da sta se srečanja med drugimi udeležila bivša pokrajinska tajnika Levih demokratov in Marjetice, Omar Greco in Diego Moretti. »Naše deželno tajništvo je sklenilo, da se ne bomo razpustili, odprtih pa smo vsem možnim sodelovanjem z Demokratsko stranko. Sam Veltroni se je zavzel za iskanje sinergij s krajevnimi specifikami.« Primosig je v nadaljevanju svojega posega poudaril, da se SSK dosledno prepozna v levi sredini in da nihče ne more postavljati pod vprašaj strankine korektnosti do zaveznosti. »Kot etnična stranka pa se ne moremo razpustiti, ker bi naša narodna skupnost izgubila svojo edino politično silo,« je naglasil Primosig in pristavlja, da Demokratski stranki predlagajo podobne odnose, kot so jih vzdrževali z Marjetico, ne da bi se odrekli lastni samostojnosti. Še ta teden naj bi se člani goriškega vodstva SSK sestali z Diegom Morettijem in z njim iskali najboljšo obliko naveze.

Mineva 45 let od smrti arhitekta in urbanista Maks Fabianija. Zapustil je več del v nekdanji Avstro-ogrski, v kraljevini Jugoslaviji, zlasti v Ljubljani, in po prihodu Italije na Primorskem. V Gorici je preživel svojo starost in tudi umrl. Izdelal je urbanistične načrte za kraje porušene v prvi svetovni vojni. V spomin tržaških Slovencev se je zapisal kot projektant Narodnega doma, ki so ga fašisti začiali, prigoriških Slovencov pa je znan po Trgovskem domu, ki so ga po njegovih načrtih leta 1904 na sedanjem Verdijevem korzu naši narodno-liberalni predniki zgradili prav nasproti takratnega županstva.

Zaradi svoje strokovnosti in avtoritete je bil dolga leta član gradbeno komisije goriške občine, kjer je izpostavljal za tiste čase daljnovidne predloge. Kakor mi je pravil gradbeni inženir Stanislav Faganec, ki je bil z njim v komisiji, se je Fabiani zavzemal, da bi zgradili podzemno garažo pod Ljudskim vrtom in vzhodom iz ulice Brass. Pri svojih letih, umrl je pri 92-ih, je imel težave s hojo po pločnikih in je vztrajno predlagal njihovo boljše vzdrževanje, težave, ki obstajajo tudi dandanes, toliko je res, da je neskončno veliko pločnikov, kjer se celo mlad človek z dobrimi refleksi lahko kaj hitro spoštanje, še zlasti ponoči.

Gorica je nasičena z avti. Parkirnih mest je premalo in, če bi bil Fabiani še živ, bi še vedno zagovarjal svoj predlog o pod-

zemski garaži pod Ljudskim vrtom ali pa bi predlagal gradnjo garažne hiše v dolini Korna, kjer v parku ni nikoli nikogar zaredi njegove oddaljenosti, zakonosti in smradu, ki prihaja iz tamkajšnjega potoka. V takšno garažno hišo z več nadstropji, locirano tako rekoč v središču mesta, bi lahko speljali dohoda iz ulice Brass ali z drevoredo 20. septembra in za vse čase rešili vprašanje parkiranja v mestu.

Fabiani je živel s svojo hčerko v ulici Brigata Casale. Bil je bister in ustvarjalen do zadnjega diha. Njegova dnevna soba je bila polna knjig in načrtov. Kot mnogo visokih uradnikov in funkcionarjev, ki so ob razpadu monarhije prenehali aktivno delati, je tudi Fabianija doletela usoda, da je ostal brez primernih prejemkov in je, kot je meni znano, živel od miločine, ki jo je od goriške občine prejel za opravljenno delo. Naključje je hotelo, da je še v časa njegovega življenja umrl neki Maks Fabiani. Zaradi na javnih krajih nalepljene osmrtnice je iz Ljubljane prišla delegacija z vencem, ki je bila pravočasno obveščena, da ne gre za arhitektovo smrt. Umrl je nekaj let po smrti svojega soimenjaka. Na njegovem pogrebu je bilo manj kot deset oseb: pogrebni svečanosti na goriškem pokopališču so prisostvovali njegova hči, predstavnik občine, delegacija arhitektov iz Ljubljane, časnikar Fulvio Monari od Piccola in moja malenkost za Primorski dnevnik. (gv)

GORICA - Vlatko Stefanovski na odrvu Kulturnega doma

Kitarist svetovnega kalibra upravičil svoj sloves

Občinstvo prevzel z izvirno predelavo glasbenih žanrov in s posvetilom ljudskemu izročilu

Vlatko Stefanovski v Gorici

BUMBACA

»V manjši dvorani se počutiš kot doma. In publika v Gorici me je odlično sprejela. Zelo sem vesel goriškega koncerta in upam, da bom lahko še igral v vašem mestu. Najlepša hvala vsem, posebno pa direktorju Kulturnega doma in vodji projekta Across the Border Igorju Komelu.« Tako nas je v petek, v prvih dopoldanskih urah, pozdravil Vlatko Stefanovski, virtuož električne kitare, ki je v četrtek minulega tedna očaral občinstvo v polni dvorani goriškega Kulturnega doma.

Makedonski glasbenik ima za sabo plodno in izredno raznoliko tridesetletno kariero. Med skoraj dvournim nastopom je podal zanimiv prikaz glasbenega zaklada, v katerem zaznavamo čiste ritme rocka, zvoke balkanskega ljudskega glasbenega izročila z izrazitim makedonskim pečatom, jugoslovanski pop zadnjih sedemdesetih let, jazz odtenke in latino soul ekskurzije za kitaro. Rezultat tega mešanja je izredno dopadljiva glasba, ki uvršča Stefanovskega v vrh svetovnih kitaristov. Na odrvu je preprost, redkobeseden in skoraj plašljiv človek, prava vitalna energija pa izzareva iz njegovih prstov ob dotiku strun, ki jih sedaj vleče, sedaj boža, kar nas spominja na vrlino »slowhand« Erica Claptona.

Na goriškem odrvu je Stefanovski nastopil v triu, in sicer z uigranima in talentiranimi makedonskimi glasbenikoma, bobnarjem Dejanom Milosavljevićem in basistom Djokom Maksimovskim. Program je v glavnem obsegal instrumentalne skladbe. Dobro razpoloženo občinstvo, ki je napolnilo veliko dvorano Kulturnega doma, jih je spremljalo s pogostim ploskanjem in stalnim odobravanjem. Uvod je slonel na skladbah, ki so zaznamovale prvo Vlatkovo solo obdobje, takoj

po razpustu skupine Leb i sol sredi devetdesetih let minulega stoletja. Vlatkovo oro, Kauboji i indijanci in Kula od karti so takoj dvignile temperaturo v dvorani. Biseri Sarajevo (Unicefov projekt iz leta 1995) in filmska glasba Gipsy Song sta le še dodatno upravičila sloves makedonskega glasbenika.

Tudi Stefanovski zagovarja sodobno podajanje tradicionalnih glasbenih izročil in je, sredi goriškega nastopa, posvetil makedonskim ljudskim melodijam triptih s skladbami 7/8 oro, Koljo in Kalajdisko Oro. Izstopala je seveda Vlatkova kitaristična virtuozenost, čas za prikaz talentirane tehnike pa sta dobila tudi odlična Dejan in Djoko. Glavnino koncerta je hitroprsti kitarist zaokrožil s hiti Kumova slama, Jovano, Jovanka, Kao kakao in Curni vo drvo. Stefanovski je goriški koncert zaključil z obveznim bisom. Na odrvu ga je ponovno zvabilo bučno ploskanje, zato je publiko »nagradil« s tremi zelo priljubljenimi skladbami: najprej je odigral hit Skopje, ki ga posveča živiljenskemu utripu makedonske prestolnice, nato dokaj intimno pesem Bistra voda, zaključil pa je s hitom Uči me majko.

Koncert Vlatka Stefanovskega je bil med zadnjimi letošnjimi biseri zelo uspešnega glasbenega niza, ki ga že več let pod nazivom Across the Border ponujata goriški Kulturni dom in zadruga Maja. Napovedana sta še dva dogodka. V petek, 29. novembra, bo v okviru praznovanj 26. obletnice Kulturnega doma na goriškem odrvu nastopila reška ženska vokalna skupina Putokazi, decembra pa se bo ponovno predstavila sardinska folk-rock skupina Andhira.

A.W.

GORICA

Evropska »lekcija« Cirila in Metoda

Na goriškem gradu bodo danes ob 11. uri odprtli razstavo z naslovom Dedičina Cirila in Metoda - Načrt za Evropo. Zasnoval in izvedel jo je center Studium iz Gorice v sodelovanju z italijanskimi in slovenskimi izobraževalci. Tudi zato ima pobuda mednarodni prizvok in je pisana na kožo času in prostoru, ki ukinjata oviro meje. V utemeljitvi razstave so namreč zapisali, da je »širitev EU na vzhod, vstop Slovenije vanjo in postopno odstranjevanje meja priložnost za temeljitev preučevanja zgodovine«. Začenja pri tem, kar narode združuje, saj je bilo ločevanja v preteklosti na pretek. Sveta Ciril in Metod sta združevalca Evrope in sta bila zato razglašena za njena zavetnika. Njima torej posvečajo razstavo, ki bo po Gorici romala še v Ljubljano in Bratislavo ter po Italiji. Ob razstavi prireja inštitut za srednjeevropska kulturna srečanja ICM svoj 41. mednarodni posvet; potekal bo do sobote na novem sedežu Fundacije Goriške hranilnice naslovom Od Cirila in Metoda do Janeza Pavla II.: potovanje skozi zgodovino srednjevzhodne Evrope. Začenja se jutri ob 10. uri s poklonom lani umrlemu goriškemu poznavalcu cerkvene zgodovine Vittoriu Periju, v popoldanskem programu z začetkom ob 10.30 pa bo beseda stekla o dedičini Cirila in Metoda.

Dedičina Cirila in Metoda

Projekt za Evropo

Padajo zidovi, padajo meje in zadnje pregrade: razstava, s pomočjo katere bomo razumeli novo Evropo

Na Goriškem gradu od 21. novembra 2007 do 27. januarja 2008

Otvoritev: v sredo, 21. novembra, ob 11. uri, na Goriškem gradu

Razstavo je pripravil deželni kulturni center Studium iz Gorice v sodelovanju s Teološko fakulteto v Ljubljani in Slavističnim inštitutom iz Bratislave; s prispevki Občine Gorica, nadškofijске kurije iz Gorice, fundacije Cassa di Risparmio iz Gorice in avtonomne dežele Furlanije Julijiske krajine.

v organizaciji goriškega odborništva za kulturo

NOVA GORICA - Brulčev pismo za predsednika Evropskega parlamenta

Predlog o Evropski univerzi z županom pristal v Bruslju

Pobudnik je Karl Bonutti - Univerza naj bi dobila sedež na meji med Goricama

Novogoriški župan Mirko Brulc se je odpravil na službeni obisk v Bruselj, kjer se je udeležil predstavitev čezmejnih projektov med Slovenijo in Italijo, obenem pa bo predsednik Evropskega parlamenta Hansu Gertu Pötteringu izročil tudi predlog o tem, da bi Gorici postali sedež evropske univerze. Pobudnik zamisli o takšni univerzitetni ustanovi je nekdanji slovenski veleposlanik v Vatikanu Karl Bonutti, ki je o tem spregovoril tudi na nedavnem srečanju kluba biških slovenskih veleposlanikov, ki je potekalo v Novi Gorici.

Brulc bo Pötteringu v Bruslju izročil pismo, v katerem predstavlja pobudo lokalnega odbora za načrtovanje evropske univerze v Gorici in Novi Gorici oziroma na meji med mestoma, kot piše v pismu. »Naš cilj je razviti akademsko institucijo, ki bi nadgradila sedanje državne univerze in bi promovirala vseevropski pristop v duhu Evropske unije,« piše Brulc v dopisu. Pötteringa nadalje seznanja s kozmopolitskim duhom območja, katerega prebivalci so v zadnjih devetdesetih letih izkusili najbolj kompleksne težave, ki jih prinašajo mednarodne in medetnične zlorabe. Poudarja tudi svoje prepričanje, da se bo na omenjenem območju, kjer se stikata Zahod in vzhod in kjer se mešajo slovenski, romanski in germanski jezikovni vplivi, odločala prihodnost Evropske unije. »Medtem ko so ekonomski dejavniki združili države ustaviteljice Evropske unije, bo v prihodnosti tem ekonomskim dejavnikom potrebno

dodati izobraževalne procese iz evropske perspektive, da bi ohranili te narode združene,« pojasnjuje novogoriški župan, ki pismo zaključuje z upanjem na skorajšnje srečanje in nadaljnje pogovore glede začelne ustanavljanja univerze s pomočjo evropskih institucij.

Bonuttijev predlog, ki naj bi ga podprt tudi diplomati in politiki, namreč predvideva ustanovitev prestižne evropske univerze, na kateri bi se izpopolnjevali podiplomski študentje iz vsega sveta. Bonutti je minuli teden predstavil predlog nekdanjim slovenskim veleposlanikom, ki so se sestali v Novi Gorici. Ti so zamisel osvojili ter potrebo po novih vsebinah za goriški in novogoriški prostor utemeljili z ugotavljanjem, da predvsem Gorica že nekaj časa stagnira, in predlagali tamkajšnjim lokalnim skupnostim, naj se zavzamejo, da bi Gorici postali prestolnica Evroregije. Ena izmed njihovih idej pa se je nanašala tudi na to, da bi Gorici lahko postali neke vrste center za mednarodne poravnave v vseh možnih konfliktnih okoliščinah; na to pot je že stopil inštitut o raziskavah s področja pogajalstva, ki so ga letos ustanovili v Gorici v sodelovanju s konzorcijem za razvoj goriškega univerzitetnega pola. »Goriška je imela od nekdaj pomembno strateško vlogo, sem so prišli celo umirat zadnji francoski kralji,« so potrebo po tehtni vsebinu za čezmejni goriški prostor utemeljevali nekdanji veleposlaniki.

Katja Munih

Karl Bonutti
je bil slovenski
veleposlanik
v Vatikanu

FOTO K.M.

GORICA-NOVA GORICA - V Cieszynu

Vzorniki

Mesta z »dvojčkom« čez mejo si želijo sodelovanja

Novogoriški župan
Brulc in goriški
podžupan Gentile
na sprejemu
v poljskem mestu
Cieszyn

FOTO M. MUŽENIČ

Minuli teden sta se na obisku v mestu Cieszyn na češko-poljski meji mudili delegaciji iz Nove Gorice in Gorice. Prvo je vodil župan Mirko Brulc, drugo pa goriški podžupan Fabio Gentile. Poljsko mesto Cieszyn ima namreč, podobno kot Nova Gorica in Gorica, »dvojčka« na češki strani meje, Česky Těšín, mesti pa ločuje reka. Namen obiska je bil ravno v iskanju možnosti sodelovanja med mestni dvojčki.

Kot je po obisku povedal župan Brulc, so na Poljskem pretresali predvsem možnosti sodelovanja mest dvojčkov, ki jih je znotraj EU kar 70, ter možnosti za pridobitev evropskih sredstev za izpeljavo skupnih projektov s področja gospodarstva in turizma. »Na razpis za evropske projekte bi se lahko prijavljali trije pari mest dvojčkov, ki bili obenem nosilci projektov. To so Nova Gorica in Gorica, omenjeni mesti na poljsko-češki meji ter mesto na poljsko-nemški meji. Poljaki so se zavezali, da pripravijo program za pridobitev evropskega denarja. Nato bi začeli s srečanjem; najprej bi se sestalo šest mest, ki so nosilci projektov, nato pa bi krog udeležencev razširili. Vse

to z namenom, da bi takšna mesta sodelovala v gospodarstvu in turizmu,« pojasnjuje Brulc. Župan je tudi posredoval nekaj vtipov z obiska: »Bili smo zelo lepo sprejeti. Sodelovanje med Gorico in Novo Gorico v vseh ozirih prednjači pred sodelovanjem med mestoma Cieszyn in Český Těšín. Podžupan Gentile je na Poljskem goriške sodelovanje predstavil kot izjemno dobro, poudaril je vse skupne projekte, ki jih pripravljata in sta jih pripravljali občinski upravi. Med Cieszymom in Českým Těšinom ni takšnih čezmejnih povezav kot pri nas, ob širštvu Schengna, na primer, nimač v načrtu nobene slovesnosti. Gorici sta jim tako nekakšni vzorniki.«

Zamisel o sodelovanju med Goricama in Cieszymom je zrasla med junijskim obiskom poljskega veleposlanika Piotra Kaszube na novogoriški občini. Ko mu je bilo predstavljeno goriško sodelovanje, je gostiteljem predstavil Cieszyn na poljsko-češki meji s podobno izkušnjo. Mesti bosta leta 2010 praznovali 1200. obletnico nastanka in ob tej priložnosti bi radi pripravili skupno trženje in promocijo. (km)

NOVA GORICA - Prodajna razstava

Otroci za otroke

Na dveh šolah izvajajo projekt za zajezitev nasilja med vrstniki

Novogoriški mladinski center v sodelovanju z delovnim odborom Nova Gorica - otrokom prijazno Unicefov mesto vsako leto ob svetovnem dnevu otroka organizira različne akcije, namenjene pomoči najmlajšim. Letos so se odločili za pripravo prodajne razstave z naslovom Otroci za otroke, ki so jo odprli včeraj; izkupiček bodo namenili za nakup didaktičnih igrač otrokom novogoriških vrtcev.

Na prodajni razstavi bo do konca leta v prostorij novogoriške knjižnice razstavljenih 60 uokvirjenih in 80 neuokvirjenih slik, ki so jih izdelali otroci iz novogoriških vrtcev, ter prav takšno število punčk iz cunji, Mojci, ki jih izdeluje Alenka Podgornik iz Solkana. Slike z okvirjem so na prodaj po petnajst evrov, tiste brez za pet, za punčko Mojco pa bodo kupci odstrelili 17,11 evra. Del izkupička od prodaje punčk bo šlo za nakup cepiv proti šestim otroškim boleznim za otroke nerazvitega sveta, del pa za novogoriške vrtce. Risbe, ki so nastale pod mentorstvom

vzgojiteljic, so izdelali otroci v starosti od dveh do petih let.

Od začetka letosnjega šolskega leta pa na dveh novogoriških šolah poteka projekt za varno šolo. Vanj sta vključeni soli Frana Erjavca in Milojke Štrukelj. »Prva tako pilotna projekta sta pred dvema letoma začela v Ljubljani in Mariboru. Letos smo s pomočjo sponzorjev in sofinanciranja novogoriške mestne občine uspešno projekt priprljati še na dve novogoriški osnovni šoli,« pojasnjuje Jolanda Slokar, predsednica novogoriškega odbora Unicefa. Gre za delavnice za zaposlene na šolah, šolarje in njihove starše, s pomočjo katerih skušajo na šolah zajeziti nasilje med vrstniki. »Na delavnicah se vse tri ciljne skupine učijo, kako ukrepati v primeru nasilja na šoli. Potekale bodo čez celo šolsko leto, prvi rezultati pa bodo znani januarju. Na podlagi dosedanjega dela že opažamo, da starejši otroci nekako skrbijo za mlajše, jih vzamejo pod svoje okrilje,« še dodaja Slokarjeva. Projekt na vsaki šoli stane 18 tisoč evrov. (km)

NOVA GORICA - Regionalni in državni natečaj Evropa v šoli

Prvaka iz Goriške

»Otroci so manj obremenjeni s predsodki, kot so odrasli. Krasno bi bilo, če bi takšni tudi ostali!«

V okviru natečaja Evropa v šoli so v lanskem šolskem letu tudi na Goriškem nastajala likovna in literarna dela na temo Enake možnosti za vse - enakost spolov. Ob mednarodnem dnevu otrokov pravic so včeraj v Novi Gorici podelili priznanja in nagrade za udeležence regionalnega natečaja. Zmagovalno literarno delo z naslovom Oba potrebujeva isto je ustvaril Tine Krkoč iz 9. razreda osnovne šole Šempas, barvni linolej Andreja Rijavec iz 8. razreda osnovne šole Frana Erjavca v Novi Gorici pa je najbolj prepirčal ocenjevalce likovnih del. Oba učenca sta zmanjšala tudi na državni ravni natečaja.

Na regionalnem natečaju je sodelovalo štirinajst osnovnih in štiri srednje šole iz Goriške, njihovi učenci in dijaki pa so ustvarili čez 200 del. Kot je povedala Iva Devetak iz medobčinskega društva prijateljev mladih za Goriško, ki je imelo vlogo koordinatorja natečaja v regiji, so otroci manj obremenjeni s predsodki, kot so odrasli. »Krasno bi bilo, če bi takšni tudi ostali,« pravi Devetakova. (km)

Iva Devetak

FOTO K.M.

Podtajnik z delavci Ineos

Delegacija delavcev tržiške tovarne Ineos se bodo danes srečali s podtajnikom za prevoze Cesarijem De Piccolijem, ki bo v Gorici sodeloval na posvetu o intermodalnosti. Predstavnika vlade bodo opozorili na zaprtje obrata in na potrebo po čimprejšnjem začetku nove industrijske dejavnosti. Minister Cesare Damiano je pred dnevi že podpisal ukrep, ki uvaja dolnilno blagajno za 148 delavcev Ineos.

Skupaj v brandelovnih mest

Sindikati in vodstvo turistične družbe GIT iz Gradeža so včeraj dosegli dogovor, na podlagi katerega bodo skupaj branili delovna mesta in si prizadevali za sklic omizja, na katerem bodo določili razvojno strategijo podjetja. Družba GIT pa še vedno čaka na odločitve svojih članov, ki so potrebne za izris strateških smernic in za pripravo plana naložb za nov termalni park in za obnovo turističnih struktur.

Nobelovec danes v Gorici

Filippo Giorgi z inštituta IPCC, ki je oktober prejel Nobelovo nagrado za mir, bo skupaj z Danielejem Pernigottijem danes ob 17.30 v pokrajinski sejni dvorani v Gorici sodeloval na okrogli mizi o klimatskih spremembah.

V Tržiču merijo pritisk

Na trgu Republike v Tržiču bodo danes med 10. in 12.30 člani Cardio Cluba in osebje kardiološkega oddelka tržiške bolnišnice brezplačno merili krvni pritisk in stopnjo glikemije v krvi.

Odpirajo razstavo plakatov

V palaci Lantieri v Gorici bodo danes ob 18.30 odprli razstavo kreativnih plakatov. Odprtje je namenjeno predvsem študentom, prisoten pa naj bi bil tudi avstrijski umetnik Max Gansberger.

Romoli srečal Sicilijance

Župan Ettore Romoli se je srečal s predstavniki goriškega združenja Sicilijancev, ki so mu predstavili svojo dejavnost. Oktobra prihodnjega leta bodo ob 90-letnici konca prve svetovne vojne Sicilijanci v bližini Dobrobera odkrito obnovljeno obeležje, posvečeno sicilijanskemu vojaku Adolfo Ajoli.

Porcelan pod drobnogledom

V palaci Attems-Petzenstein v Gorici bodo danes ob 17.30 gostili izvedenko v oblikovanju porcelana Andreino D'Agliano, ki bo govorila o eksponatih z razstave »Abitare il Settecento«.

Galerija v Gradišču zaprta

Galerija Lojze Spazzapan v Gradišču bo zaradi obnovitvenih del zaprta do petka, 30. novembra.

Na ogled božična darila

V večnamenskem središču v ulici Bajamonti v Gorici bodo danes ob 16. uri odprli razstavo božičnih daril, ki so jih izdelali gojenci dnevnih centrov združenja CISI, goriške občine in društva La Meridiana; na ogled bodo jutri in pojutrišnjem med 9. in 19. uro, v soboto pa med 9. in 18. uro.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

ALESANI, ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

REDETONE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH

ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU

LABAGNARA, ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD

v Kulturnem domu v Gorici v soboto, 24. novembra, ob 20.30 gledališka skupina Qaos iz Forlja »Grasso, laccia & rock'n'roll«; informacije in predprodaja v knjigarni Antonini (korzo Italia 51/a v Gorici, tel. 0481-30212).

RISATE A GRADISCA: v petek, 30. novembra, ob 20.45 v dvorani Bergamas v Gradišču »Mato de guera«; informacije in predprodaja vstopnic v uradu IAT Pro loco Gradišče, tel. 0481-960624.

GLEDALIŠČE VERDI V GORICI sezona 2007-08: 23. in 24. novembra gledališka predstava »Se stasera sono qui«, nastopa Loretta Goggi; informacije v blagajni gledališča, ul. Garibaldi 2/a v Gorici, tel. 0481-33090.

OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU vabi za abonoma »Sipario Prosa«: 3. decembra »Sinfonia d'autunno« (Ingmar Bergman); »Sipario Musica«: 22. novembra »La variante di Luneburg - Fabula in musica« (Milva, Walter Mramor, Franca Drioli in zbor ArsAtelier). »Sipario Ragazzi« (vsako nedeljo ob 16. uri) 25. novembra »Le storie di Marco Polo«; informacije in vpisovanja v Občinskem gledališču (ul. Sauro 17 v Krminu, tel. 0481-630057).

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU Glasba: danes, 20. novembra, ob 20.45 koncert violinista Nikolaja Znaiderja in pianista Roberta Kuleka; Proza: 23. in 24. novembra »Gastone« (Massimo Venturiello in Tosca); informacije in vpisovanja v blagajni Občinskega gledališča v Tržiču (korzo del Popolo 20, tel. 0481-790470), v turistični agenciji Appiani v Gorici, v Ticketpointu v Trstu in v ERT-u v Vidmu.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Lo spaccacuori«.

Dvorana 2: 17.40 »Ratatouille«; 20.10 - 22.10 »Il nascondiglio«.

Dvorana 3: 17.40 »I viceré« - 20.00 - 22.00 »L'abbuffata«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.45 - 20.15 - 22.15 »Matrimonio alle Bahamas«.

Modra dvorana: 17.30 - 20.00 - 22.15 »Come tu mi vuoi«.

Rumena dvorana: 17.30 - 20.00 - 22.15 »La leggenda di Beowulf«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Matrimonio alle Bahamas«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.10 - 22.15 »Lo spaccacuori«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.15 »La leggenda di Beowulf«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Come tu mi vuoi«.

Dvorana 5: 18.00 »Giorni e nuvole«; 20.10 - 22.20 »The Bourne Ultimatum - Il ritorno dello sciacallo«.

Razstave

V DEŽELNEM AUDITORIJU v Gorici bo na ogled do 25. novembra fotografika razstava Daria Costantinija »Kashgar Kashgar«.

V GALERII FRNAŽA se do 7. decembra predstavlja likovni ustvarjalec Romeo Stubelj z razstavo Pop flirt 2. Galerija se nahaja v stavbi novogoriške krajevne skupnosti na Erjavčevi 4.

V GOSTILNI »AI TRE AMICI« v ul. Oberdan v Gorici bo do konca novembra na ogled fotografika razstava z naslovom »Landscapes« slovenskega fotografa Mirkha Bijukliča.

V HIŠI MORASSI v grajskem naselju v Gorici je na ogled razstava del Nica Di Stasia; do 2. decembra vsak dan, razen ponedeljkov, med 16. in 19. uro.

V PALAČI ATTEMPS-PETZENSTEIN v Gorici bo do 24. februarja na ogled razstava »Abitare il Settecento«.

Koncerti

ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK IN SKRD JADRO v sodelovanju z župnijo sv. Lovrenca vabita na orgelski koncert Andreja Bialka iz Krakovske Glasbene Akademije v sredo, 28. novembra, ob 20. uri cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah.

CECILIJANKA 2007 bo v soboto, 24. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 25. novembra, ob 17. uri v Kulturnem centru Ložje Bratuz v Gorici.

GLASBENA MATICA IN KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabita na koncert udeležencev delavnice za zabavno glasbo in jazz, ki bo v nedeljo, 25. novembra, ob 17.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Učenci bodo nastopili ob spremljavi Gorazd Pintar jazz tria; informacije na tel. 347-5156982 (Andrejka Možina).

JESENSKI GLASBENI TRIS bo v petek, 23. novembra, ob 20.15 v Kulturnem domu v Novi Gorici z blues koncertom skupine W.I.N.D. (Italija) in Marc Ford Group (Kalifornija, ZDA).

OBMEJNA GLASBENA SREČANJA 2007 bodo v nedeljo, 25. novembra, ob 18. uri v župnijski dvorani cerkve v Podturnu v Gorici. Nastopila bosta Dušan Sodja (klarinet) in Giulio Chiandetti (kitara). Vstop prost.

V CERKVI V ŠTANDREŽU bo v sredo,

28. novembra, ob 20.30 koncertni večer z naslovom Poglejtel. Iz Argentine prihajajo Ani Rode (solo), Luka Debevec Mayer (solo) in Diego Licciardi (orgle). Koncert priejata Združenje cerkvenih pevskih zborov Gorica in župnija sv. Andreja Apostola.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GO

RICI bo v petek, 30. novembra, in v soboto, 1. decembra, ob 20.15 koncert Oliverja Dragojeviča s skupino Dupuni. Prireditelj koncerta je Kulturni dom Nova Gorica v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice; vstopnice (15 evrov) v blagajni Kulturnega doma v Novi Gorici (Bevkov trg 4, tel. 0481-532358) in na tel. 0481-882079 (Vlado).

ZDRUŽENJE MUSICA APERTA

iz Gorice prieja koncerte v sklopu niza »Gorizia classica 2007/2008«: v soboto, 24. novembra, ob 17.30 v palači Attems-Petzenstein v Gorici koncert z naslovom »Il corno, la voce della montagna«. Nastopili bodo Ensemble Musica Chiara, Martin Ros (rog in alpski rog) in Andrea Maggiora (klavir). Vstop prost.

Šolske vesti

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA PO-KLICNO IZOBRAŽEVANJE obvešča, da se bo v četrtek, 22. novembra, začel osnovni tečaj informatike Priprava na ECML core start (uporaba računalnika in upravljanje datotek, obdelava besedil, preglednice in internet - 72 ur) in bo potekal ob četrtekih med 18. in 21. uro. Tečaj je namenjen zaposljenim v zasebnih podjetjih, ki delujejo v FJK. Vpisnila znaša 1 evro za vsako uro tečaja, oproščeni so delavci v dopolnilni blagajni in mobilnosti. Na razpolago je še nekaj prostih mest, zato naj se zainteresirani čim prej zglobo na sedežu Zavoda v Gorici, korzo Verdi 51, tel. 0481-81826, e-mail go@sdzpi-irsip.it.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, da sta od ponedeljka 12. novembra, na posameznih šolah vseh vrst in stopenj goriške pokrajine objavljena 2. in 3. pas začasnih zavodskih lestvic. Pritožbe so možne v roku desetih dni od objave lestvic; nasloviti pa jih je treba na posamezne šole, ki so preverile prošnje.

Izleti

KD SOVODNJE organizira 15. in 16. decembra izlet v München na Bavarskem. Odhod iz Sovodenj v soboto ob 6. uri. Postanek v Oberndorfu za ogled cerkve, kjer je bila prvič zigrana svetovno znana božična pesem »Stille nacht«. Prihod v München in kosilo prosto, ogled mesta in tržnic.

Skupna večerja v sloviti pivnici HB v centru mesta. V nedeljo zjutraj ogled mestnega središča z vodičem, kosilo prosto in ogled tržnic. Povratek v Sovodnje v večernih urah; informacije in vpisovanje na tel. 349-3666161 (Erik

v popoldanskih in večernih urah) do 25. novembra.

SPDG vabi v nedeljo, 2. decembra, na »izlet v neznan«. Ob zadostni udeležbi bo na razpolago tudi avtobus; informacije na sedežu društva v četrtek, 22. novembra, od 19. do 20. ure (tel. 0481-532358) in na tel. 0481-882079 (Vlado).

Čestitke

Mala EVA je na svet prijokala, z bratcem Petrom se bosta sedaj veselo igrala. Sraka že novo uspavanjo prepeva, da bosta Valentin in Tanja mirne noči imela. Čestita vokalna skupina Sraka.

Obvestila

FUNDACIJA PALAČE CORONINI CRONBERG obvešča, da bo do meseca marca palača Coronini Cronberg odprtva od torka do sobote med 10. in 13. uro in med 14. in 19. uro. Za obiske ob nedeljah in za skupine z najmanj 15 oseb je potrebna najava na tel. 0481-533485 ali na »prenotazio@coronini.it«.

MONTIFILM 2007 v organizaciji goriske sekcije CAI in v sodelovanju s Transmedio bo v Kinemaxu na Travniku v Gorici: 27. novembra ob 18. uri »Primavera in Kurdistan«, ob 21. uri »Assassinio sull'Eiger«.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da je občinska uprava razpisala javni tečaj na podlagi izpitov za mesto vodilnega uslužbenca na področju računovodstva (kat. D.E.P. D1) za ne določen čas in s polnim urnikom namenjenega kandidatom, ki imajo fakultetno diplomo iz ekonomije ali specialistično diplomo, ki ustreza razredom CLS-64/S ali CLS-84/S in poznavajo slovenski jezik (pisno in ustno). Rok za predložitev prošenja zapade 7. decembra ob 12. uri; informacije na tel. 0481-78108.

PRIJAVE VINA 2007: Kmečka zveza obvešča člane, da so njeni uradi začeli z izpolnjevanjem prijave letošnje proizvodnje vina. Rok za predstavitev prijave zapade v ponedeljek 10. decembra Prosijo člane, da čim prej za dosti do tej obveznosti. Uradi zveze v Trstu (tel. 040-362941), Gorici (tel. 0481-82570) in Čedadu (tel. 0432-703119) so na razpolago za morebitna dodatna pojasnila.

RIBIŠKO DRUŠTVO VIPAVA prieja v soboto, 15. decembra, v Kulturnem domu v Sovodnjah tradicionalni praznik ob zaključku leta za vse člane in priatelje. Vpisovanje v gostilnah Ribiški grad in Francet.

V GABRJAH je v teku 60-urni tečaj sivjanja. Prostih je še nekaj mest; informacije na tel. 329-4006925.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO bo opravljalo brezplačni pregled količine holesterolja in glikemijske stopnje (teči) v krvi ter krvnega pritiska od 9. do 11. ure v četrtek, 22. novembra, v župnijski dvorani na Placuti v Gorici.

ZVEZA UPOKOJENCEV CISL prieja tradicionalno božično srečanje v soboto, 15. decembra; informacije in vpisovanja na sedežu v ul. Manzoni 5 v Gorici med 9. in 11. uro ob delavnikih ali na tel. 0481-533321 do zasedbe razpoložljivih mest.

Prireditve

ŽUPNIJA SV. HILARIJA IN TACIJANA organizira predavanje za družine v soboto, 24. novembra, ob 16. uri v auditoriju Fogar, na korzu Verdi 4 v Gorici, z naslovom »L'affettività nei rapporti sponsali e genitoriali«. Predaval bo Annamaria Rondini.

CENTRO GIOVANI v Tržiču (drevored San Marco 70) vabi na sedež centra na ogled filma »Matrimoni e pregiudizi« v četrtek, 22. novembra, ob 21. uri in v soboto, 24. novembra, ob 18. uri na srečanje z avtorjem stripov Giacomo Puuronjem.

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ, GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA, Tržiški kulturni konzorcij vabijo na predstavitev knjige zgodovinarja in publicista Branka Marušiča »Il vicino come amico - Realtà o utopia? La convivenza lungo il confine italo-sloveno«. Delo bosta predstavila Liliana Ferrari, docentka na Tržaški univerzi in Sergio Tavano, zgodovinar in univerzitetni profesor v to-

rek, 27. novembra, ob 20.30 v konferenčni dvorani Tržiškega kulturnega konzorcija v vili Vicentini Miniussi na trgu Unità v Ronkah.

GORICA KINEMA, Kinoateljejeva sezona filmov v izvirniku z italijanskimi podnapisi: 8. novembra »Les amours d'astree et de celadon« (režija Eric Rohmer), 29. novembra »The magic flute« (režija Kenneth Branagh), 6. decembra »Yasamin kiyisindâ« (režija Fatih Akin). Filme bodo vrteli v goriskem Kinemaxu na Travniku ob četrtekih ob 17.45 in 20.45; vstopnina s člansko izkaznico Kinoateljeja.

KULTURNI CENTER TULLIO CRALI v sodelovanju z združenjem ZYME predstavi pravljico Angela Signorelli z naslovom »Ombre cinesi« (nagrada Andersen '87) v državni knjižnici v ul. Mameli v Gorici v četrtek, 22. novembra, ob 17.30.

MLADINSKI DOM iz Gorice v sodelovanju s Skupnost

KOPER - Dve razstavi

Mednarodni projekt Interars se zaključuje

Interars, mednarodni projekt vizualnih umetnosti, je res prišel do končne postaje. Jutri bodo namreč v Kopru odprli dve zaključni skupinski razstavi, na katerih bo predstavilo svoja dela petindvajset umetnikov, ki je ustvarjalo v petih čezmejnih večdisciplinarnih delavnicah. Ob 18. uri bodo prvo razstavo odprli v Palaci Pretorio na Titovem trgu, ob 19. pa na sedežu Italijanske skupnosti Santorio Santorio (Ulica OF 10). Projekt je na pobudo tržaškega Društva za umetnost Kons nastal pred natanko enim letom, finančiran pa je bil na podlagi programa Interreg III A Italija-Slovenija 2000-2006. Osrednji partner zamejskega društva je bila Italijanska unija iz Kopra: tudi zato se razstava, ki so jo sredi oktobra že postavili v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici, sedaj seli tudi na slovensko obalo.

Svoja dela bodo predstavili ustvarjalci, ki so med lanskim novembrom in letošnjim junijem so-delovali v delavnicah na Jazbinah

(Gorica), v Piranu, Čedronu (Benečija), Pliskovici in Lonjerju. Sodelujočih je bilo skupaj triintrideset, ker pa so se nekateri ukvarjali tudi z glasbo, plesom in režijo, bodo na ogled »le« dela petindvajsetih avtorjev. Slike, fotografije, video art in instalacije bodo razstavljeni Gabriele Bonato, Kristian Sturi, Luisa Tomasetig, Daria Vlahov, Alenka Sottler, Franko Vecchiet, Emilija Podjavorešek, Riccardo Baldassari, Daniela Farusin, Egon Hreljanovič, Mauro Stipanov, Fabiola Faidiga, Mirna Viola, Luka Stojnič, Marko Faganel, Bruno Paladin, Samo Onič, Manuela Paladin, Fulvia Zudič, Jasna Merku, Anda Klančič, Cvetka Hojnik, Serena Bellini, Simon Kastelic in Matija Debeljuk. Medtem ko so glasbenika Tomaž Nedoh in Tomaž Kolar ter plesalca Daša Grgić in Luca Quiaia nastopili že na goriškem odprtju, bodo koprsko obogatili glasbeniki Amanda Vidic, Marsell Marinšek, Martina Feri in Marko Čepak. (pd)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Danes, 21., in jutri, 22. novembra, ob 19.30 / P. P. Pasolini: »Svinjak« - ponovitev z italijanskimi nadnapisi.

V petek, 23. novembra, ob 11.00 / P. P. Pasolini: »Svinjak«, abonma Barakuda.

Gledališče Rossetti

Nuovo Teatro Nuovo - Teatro Stabile d'Innovazione: »Le cinque rose di Jennifer« / režija: Arturo Cirillo; urnik: do sobote, 24. novembra ob 21.00 ter v nedeljo, 25. novembra ob 17.00.

Loretta Goggi: »Se stasera sono qui« / nastopa Loretta Goggi, režija: Gianni Brezza. Od četrtek, 29. novembra, do sobote, 1. decembra, ob 20.30, v nedeljo, 2. decembra, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Annibale Ruccello: »Le cinque rose di Jennifer« / igrata Arturo Cirillo in Monica Pischeddu. Do sobote, 24. novembra, ob 21.00, v nedeljo, 25. novembra, ob 17.00.

La contrada

Sofokle: »Antigona« / režija: Giulio Bosetti, igrajo: Giulio Bosetti, Marina Bonfigli in Sanbda Franzo. V petek, 23. in soboto, 24. novembra ob 20.30, v nedeljo, 25. in torek, 27. novembra, ob 16.30, od srede, 28. novembra, do sobote, 1. decembra, ob 20.30 ter v nedeljo, 2. decembra, ob 16.30.

V nedeljo, 25. novembra, ob 11.00 v okviru Otoškega gledališča: »Cappuccetto rosso«, režija: Maurizio Zanchigna.

V nedeljo, 2. decembra, ob 11.00 v okviru Otoškega gledališča: »La piccola Olga e l'arcobaleno«.

OPĆINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 25. novembra, ob 17. uri / gostuje gledališča skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu z glasbeno ljudsko komedijo Rada Pregarica in Sergeja Verča »Veselica«. Režija: Sergej Verč, izvirna glasba: Tom Hmeljak.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V petek, 23., in v soboto, 24. novembra, ob 20.45 / Ettore Petrolini - »Gastone«. Igrata Tosca in Massimo Venturiello.

V petek, 7. decembra, ob 20.45 / Nuovi percorsi scenici: »R60 - Ballata operaia«. Nastopata: Monica Morini in Bernardino Bonzani; glasba: Davide Bizzarri.

VIDEM

Gledališče S. Giorgio

»Paradiso perduto« / v okviru "teatro contatto 07/08" nastopa CSS Teatro stabile di innovazione del FVG. Urnik: od 24. do 29. novembra ob 21.00 - 5. in 6. epizoda; od 30. novembra do 2. decembra ob 21.00 - 1. in 6. epizoda.

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

»Sei brillanti Giornaliste Novecento« / igra in režira Paolo Poli. Od jutri, 22., do nedelje, 25. novembra, ob 20.45.

Friedrich Dürrenmatt: »Romolo, il grande« / v produkciji: DoppiaEffe Compagnia di prosa Mariano Rigillo. Od četrtega, 6., do nedelje, 9. decembra, ob 20.45.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče

V petek, 23., in v soboto, 24. novembra, ob 20.00 / J. B. P. Molière: »Namišjeni bolnik«, gostovanje SSG iz Trsta.

V četrtek, 29. novembra, ob 18.00 in 20.00 ter v petek, 30. novembra, ob 20.00 / J. B. P. Molière: »Namišjeni bolnik«, gostovanje SSG iz Trsta.

Kulturni dom

Danes, 21. novembra, ob 20.15 / Vida Mokrin - Pauer: »Čutnost - smeh - duhovnost«.

KOBARID

Kulturni dom

V soboto, 24. novembra, ob 19.00 nastopa: Gledališka skupina Šentjanž iz Koroške s predstavo »Izstopni vizum«.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 21. novembra, ob 19.30 / Tennessee Williams: »Orfej se spušča«.

Jutri, 22. novembra, ob 19.30 / J. B. P. Molière: »Tartuffe«.

V petek, 23. novembra, ob 11.00 in 19.30 / J. B. P. Molière: »Tartuffe«.

V soboto, 24. novembra, ob 19.30 / Tennessee Williams: »Orfej se spušča«.

V sredo, 28. novembra, ob 19.30 / J. B. P. Molière: »Tartuffe«.

V četrtek, 29. novembra, ob 19.30 / Henrik Ibsen: »Strahovi«.

Mala drama

V petek, 23., soboto, 24., v sredo, 28., in v petek, 30. novembra, ob 20.00 / Julian Barnes: »Prerekanja«.

V tork, 27. novembra, ob 20.00 / Yasmina Reza: »En španski komad«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 21. novembra, ob 19.30 / Joe Masterson, Fred Ebb, John Kander: »Kabaret«.

Jutri, 22. novembra, ob 19.00 / Carlo Goldoni: »Beneška dvojčka«.

V petek, 23. novembra, ob 19.30, / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Gosla na strehi«.

V soboto, 24. novembra, ob 19.30 / Peter Nichols: »En dan sv smrti Jožce Rožec«.

V nedeljo, 25. novembra, ob 19.30 / Pedro Almodóvar, Ivana Djilas: »Patty Diphusa«.

Mala scena

Jutri, 22., v petek, 23., in v nedeljo, 25. novembra, ob 20.00 / Andreja Zelinika: »Vse življenje«.

V soboto, 24., in v ponedeljek 26. novembra, ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

Cankarjev dom

Predstava zvočnega gledališča za otroke: »Kralj prisluškuje« / Dvorana Duše Počkaj - v tork, 27. novembra, ob 19.00 ter od srede, 28., do petka, 30. novembra ob 9.00 in ob 11.00.

Primož Ekart: »Poročena s seboj«. Kosevelova dvorana - v sredo, 28., četrtek, 29., in petek, 30. novembra, ob 10.00.

Šentjakobsko gledališče

Carlo Goldoni: »Prebrisana vdova« (komedija). / Režija: Luka Martin Škof. Danes, 21. in v petek, 23. no-

vembera, ob 19.30, v soboto, 24. novembra, ob 18.00.

V sredo, 28. novembra, ob 20.00 / »Krivica« - produkcija Teater Paradoks, Društvo srbska skupnost.

Slovensko mladinsko gledališče

Hervé Guibert: »Mlado meso« / režija: Ivica Buljan. V petek, 23., v soboto, 24., in v nedeljo, 25. novembra, ob 19.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče G. Verdi

Giuseppe Verdi: »Ernani« / premiera jutri, 22. novembra, ob 20.30; ponovitve v petek, 23., ob 20.30, v soboto, 24., ob 17.00, v nedeljo, 25., ob 16.00, v tork, 27., sredo, 28., in petek, 30. novembra ob 20.30.

Gledališče Rossetti

Musical »Jakyll & Hyde« / uglašbil Frank Wildhorn; produkcija Teatro Stabile D'Abruzzo v sodelovanju s Teatro Musica Mamò. Urnik: do sobote, 24. novembra, ob 20.30, v nedeljo, 25. novembra, ob 16.00.

Gledališče Rossetti (sezona 2007-08 Koncertnega društva)

V ponedeljek, 26. novembra, ob 20.30 / koncert Larsa Vogta - klavir.

V ponedeljek, 3. decembra, ob 20.30 / koncert Julie Fischer - violina in Martina Helmchen - klavir.

V ponedeljek, 10. decembra, ob 20.30 / Enrico in Andrea Dindo - violončelo in klavir.

Peterlinova dvorana (Ul. Donizetti 3)

V petek, 30. novembra, ob 18.00 / Pavle Merklj vis a vis - Skladateljev skladb bodo izvajali učenci Glasbene matice.

Glasbene matineje

ob nedeljah ob 11.00.

Avditorij muzeja Revoltella

V nedeljo, 2. decembra / koncert zmagovalcev 1. državnega tekmovanja »Città Pieve di Soligo«.

Konservatorij Tartini

Danes, 21. novembra, ob 20.30 / koncert Alessandre Sagelli (čembalo).

GORICA

Kulturni dom

V četrtek, 30. novembra, ob 20.30 / koncert glasbene skupine Putokazi iz Reke.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V tork, 4. decembra, ob 20.45 / koncert: Quintetto Bibiena.

VIDEM

Teatro nuovo Giovanni da Udine

V tork, 27. novembra, ob 20.45 / nastopa Orchestre des Champs-Élysées, dirigent: Philippe Herreweghe.

V petek, 30. novembra, ob 20.45 / Adolphe Adam: »Giselle«, nastopa Balet moskovskega gledališča Stanislavskij.

V sredo, 5. decembra, ob 20.45 / Amsterdam Baroque Orchestra & Choir, dirigent: Ton Koopman.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

V petek, 30. novembra, in v soboto, 1. decembra, ob 20.15 / Oliver Dragojević in skupina Dupini.

POSTOJNA

LJUBLJANA - Po izglasovani zaupnici vladi Janeza Janše

Podpredsednik SDS zadovoljen, v SD in Zares kritični do zahteve

Za Zverja z zaupnico rešen ugled Slovenije, Pahor in Golobič pa menita, da zaupnica ni bila primerna

LJUBLJANA - Na ponedeljkovo izglasovanje zaupnice vladi sta se včeraj na svojih novinarskih konferencah odzvala predsednik SD Borut Pahor in predsednik stranke Zares Gregor Golobič. Oba sta kritična do zahteve po glasovanju o zaupnici vladi. Tako je Pahor prepričan, da je bila zahteva kot "zdravilo, ki ni ustrezalo diagnozi", medtem ko Golobič meni, da ni bila primeren instrument. Z izglasovano zaupnico je zadovoljen minister za šolstvo in šport in podpredsednik SDS Milan Zver, ki je ob seji DZ zatrdil, da je zaupnica pozitivno vplivala na ugled Slovenije v tujini. Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering pa sta v Bruslju poudarila, da popolnoma zaupata Sloveniji kot prihodnji predseduječi EU.

Zver je dejal, da zaupnica po njegovih besedah ni utrdila stabilnosti vlade le doma, temveč tudi v tujini. Kot je pojasnil, so imeli zadnje dni ministri, ki so obiskali inštitucije EU, določene te-

žave. "Morali smo odgovarjati na vprašanja, ali Slovenija doživlja politično krizo, vladno krizo morda," je pojasnil minister. Stabilna vlada je po njegovih besedah predpogoj za njen uspešno delovanje v mednarodnih vodah. "Težko je imeti doma nestabilne razmere in stabilno voditi EU prihodnje leto," je še dodal. Glede sporazuma o sodelovanju v času pred in med predsedovanjem EU, za katerega je premier Janez Janša v ponedeljek ocenil, da je samo mrtva črka na papirju, je minister dejal, da je tako z vsakim sporazumom, ki se ga ne uporablja. Sporazum sicer po njegovih besedah še velja.

Ker SD ne sodeluje v vladi, tudi ne more prevzeti odgovornosti zanje, pa je pojasnil Pahor. "Včeraj je bilo tipično koalicijsko glasovanje ovladi," je še podendaril in dodal, da "je koalicija izrekla podporo, opozicijo, tako kot je običajno, pa podpore ni izrekla". Predsednik SD je še pojasnil, da je predsedniku slovenske vlade včeraj poslal pismo, v katerem ga poziva, naj nedvoumno pove,

MILAN ZVER

BORUT PAHOR

ali sporazum o pripravah za uspešno predsedovanje Evropski uniji (EU) še velja. Pahor se je s pismom odzval na ponedeljkove premierove besede v državnem zboru, da je sporazum "ostal samo mrtva črka na papirju". Prepričan je tudi, da je predsednik vlade v ponedeljkovem nastopu v parlamentu zamudil priložnost, "da bi s spravljivim tonom spodbudil opozicijo k bolj konstruktivnem obnašanju".

Pahor meni, da se mora Janša izreči o tem, "ali sporazum ostaja relevanten". V primeru njegovega pritrdirnega odgovora Pahor predlaga srečanje podpisnic sporazuma. "Če pa premier ocegnejo, da sporazum ni več relevanten, potem sklicevanje nanj v prihodnjih mesecih ne bo več mogoče," je še dodal.

Glasovanje o zaupnici vladi se je končalo po pričakovanjih, je na novinarski konferenci ocenil predsednik stranke Zares Gregor Golobič. Večina, ki je v ponedeljek glasovala za zaupnico, je natančno tista, ki predstavlja to vladno koalicijo in ki je izglasovala večino zakonov v tem mandatu, je dejal Golobič. Po njegovem mnenju je premier uporabil protislovne in napačne argumente pri glasovanju o zaupnici, ki bi moralno služiti preverjanju podprtje vladi oz. njenemu predsedniku. Obstaja občutek, "da predsednik vlade ni iskal tega sporocila, saj je v obrazložitvi navajal nekaj povsem drugega," je dejal Golobič in pojasnil, da je Janša v svojem govoru omenjal predvsem javnost, novinarje in medije, torej tiste, ki nimajo možnosti odgovarjati na obtožbe v parlamentu.

Vodilna predstavnika dveh temeljnih institucij Evropske unije - Evropske komisije in Evropskega parlamenta - sta v Bruslju poudarila, da popolnoma zaupata Sloveniji kot prihodnji predseduječi EU. Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering sta prepričana, da bo Slovenija uspela demokratično

in konstruktivno rešiti notranjepolitične težave ter da bo njeno predsedovanje EU v prvi polovici prihodnjega leta uspešno.

Državni zbor je po večurni razpravi v ponedeljek potrdil zaupnico vladi premiera Janeza Janše. Za zaupnico je glasovalo 51 poslancev, 33 pa jih je bilo proti. Za zaupnico vladi je glasovalo vseh 49 poslancev koalicije ter poslanca italijanske in madžarske narodne skupnosti, medtem ko je 33 opozicijskih poslancev glasovalo proti, šest pa se jih glasovanja ni udeležilo. (STA)

PREDSEDNIŠKE VOLITVE

Volivci iz tujine bolj naklonjeni Peterletu

DANILO TÜRK

LOJZE PETERLE

LJUBLJANA - Po preštetih glasovnicah volivcev iz tujine so znani končni izidi predsedniških volitev in referendumu o lastninjenju zavarovalnic, ki pa zaenkrat še niso uradni. Izidi, ki jih je na včerajšnji seji ugotovila Državna volilna komisija, kažejo, da je novoizvoljeni predsednik republike Danilo Türk prejel 68,03 odstotka glasov volivk in volivcev, njegov protikandidat Lojze Peterle pa 31,97 odstotka. Slednjemu so sicer volivci iz tujine v drugem krogu namenili več glasov kot zmagovalcu predsedniških volitev.

Državna volilna komisija je namreč v ponedeljek preštevala še glasovnice, ki so jih volilni upravičenci oddali na diplomatsko-konzularnih predstavnistvih, okrajne volilne komisije glede glasovanja, ki so prispele po pošti iz tujine. Za drugi krog predsedniških volitev je bilo v tujino poslanih skupno 43.079 volilnih gradiv, izidi glasovanja pa kažejo, da je po pošti prispelo 7008 glasovnic, od tega je bila 401 neveljavna. Volivci iz tujine so 3587 glasov namenili Lojetetu Peterletu, 3020 pa zmagovalcu predsedniških volitev Türkmu.

Na diplomatsko-konzularnih predstavnistvih pa je izmed 51.469 volivcev z volilno pravico glasovalo 2078 volilnih upravičencev, ki so oddali 2077 glasovnic, med njimi je bilo osem neveljavnih. Tudi volivci na diplomatsko-konzularnih predstavnistvih so več glasov namenili Peterletu, in sicer 1106, Türkmu pa 963 glasov.

Končni neuradni izidi tako kažejo, da se je v drugem krogu predsedniških volitev na volišča odpravilo 1.005.595 volivcev oziroma 58,45 odstotka volilnih upravičencev, ki so oddali 1.005.359 glasovnic. Med njimi je bilo neveljavnih 9738 glasovnic oz. 0,97 odstotka. Za predsedniškega kandidata Danila Türkra je glasovalo 677.333 volivcev (68,03 odstotka), za Lojzeta Peterleta pa 318.288 oz. 31,97 odstotka.

Na uradne izide bo treba počakati do 27. novembra. V tem času mora-

jo namreč okrajne volilne komisije volilno gradivo za oba kroga predsedniških volitev posredovati volilnim komisijam volilnih enot, in sicer najpozneje do danes. Volilne komisije volilnih enot pa na podlagi preizkusa zapisnikov volilnih odborov in okrajnih volilnih komisij ugotovijo uradni izid glasovanja ter gradivo posredujejo DVK najpozneje do 23. novembra. Gradivo bo nato pregledala in preizkusila DVK in na podlagi uradnih zapisnikov volilnih komisij 27. novembra pripravila uradno poročilo. (STA)

SEŽANA - Znova bodo uvedli »zazidalne načrte«

Omejitev nebrzdane gradnje v vaseh

V Sežani skeptični do zaščite Krasa - Nadzor nad večjimi gradbenimi posegi - Strnjene gradnje po vaseh nesprejemljive

DAVORIN TERČON

so strnjene pozidave sprejemljive v Sežani, vasi pa naj se razvijajo po naravnih potih. Ivan Vodopivec je predlagal sprejem posebnega ukrepa, ki bo lastnike zemljišč primoral v prodajo, če jih ti v določenem času ne bodo prodali sami, vasi pa je po njegovem prepričanju sicer treba ohraniti vitalne, ampak tipično kraške. Svetnik Zelenih Slovenije Robert Rogič je opozoril na možnost, da lahko ministrstvo za okolje in prostor na podlagi 50. člena Zakona o ohranjanju narave sprejme odredbo o začasnem varovanju Krasa, s katero lahko za določen čas ustavi vse posege. »Tako bi na občini im-

li čas za premislek, kako načrtovati rabo prostora. Na Krasu nekateri načrtujejo velike posege v prostor in načrtno kupujejo zemljo na zalogo. Trst je vedno imel naravno zaledje na Krasu, zato njegovi prebivalci iščejo mirno življensko okolje. To pa pomeni nevarnost nastajanja spalnih naselij. Opozoril je še na to, da je bil Kras leta 1994 uvrščen na začasni seznam svetovnega naravnega in kulturnega dediščine pri UNESCO, da je pred tremi leti skoraj v celoti postal območje Natura 2000 ter da je razvoj Krasa eden izmed projektov resolucije o nacionalnih razvojnih programih 2007-2023. Župan Terčon je pobudo ocenil kot zanimivo, vendar priporočil premislek. »Ljudje zaščito razumejo zelo različno in lahko se obrnejo v svoje nasprotje.« Svetnik Srečko Prijatelj pa se je vprašal: »Kako zagotoviti razvoj, če je odnos do njega negativen. Če ne bomo omogočili drugim, da pridejo živet na Kras, potem razvoja ne bo. Sem za individualno in strnjeno skupinsko gradnjo, vendar pod določenimi urbanističnimi in arhitektturnimi pogoji.«

Irena Cunja

Rak pljuč najbolj razširjena oblika raka v Sloveniji

LJUBLJANA - November je po številnih državah sveta mesec osveščanja o raku pljuč. Ob tem mesecu so v Društvu onkoloških bolnikov Slovenije ter Društvu pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije sklenili opozorit na breme te bolezni v Sloveniji. Rak pljuč je namreč najpogosteša oblika raka v Sloveniji, je opozoril vodja tima za pljučne tumorje na ljubljanskem Onkološkem inštitutu Matjaž Zwitter. Vsako leto na novo zboleve več kot 1200 ljudi, število bolnikov še vedno narašča, v zadnjih letih pa posebej med ženskami, pravi Zwitter. Kot je navedel, je namreč v zadnjih 10 letih število žensk, ki zboleli za rakom pljuč, poskoplilo za kar 72 odstotkov. Zwitter tak posklop pripisuje temu, da so ženske kasneje povzeli razvado kajenja kot moški. Po njegovih besedah je še posebej zaskrbljujoč porast bolnic med mladimi ženskami.

Med 1200 novimi bolniki z rakom pljuč, ki jih v Sloveniji odkrijejo vsako leto, je po besedah Zwitterja okoli 200 takih, ki so zboleli zaradi okoljske izpostavljenosti strupom (azbest, radon in druge radioaktivne snovi), ostalih 1000 obolelo pa lahko povežejo s kajenjem. Kar 25 odstotkov nekadičev, ki zboleli za rakom pljuč, pa je bilo izpostavljenih pasivnemu kajenju, je ob tem navedla Nadja Triller iz Bolnišnice Golnik, kjer zdravijo del bolnikov z pljučnim rakom.

OKOLJE - Po podatkih ARSO

Najvišje koncentracije ozona na Primorskem

KOPER - Agencija RS za okolje (ARSO) je v sodelovanju z Mestno občino Koper (MOK) v juniju 2005 postavila stalno merilno mesto za merjenje onesnaženosti zraka v Kopru na Markovcu, septembra letos pa so začeli z meritvami dušikovih oksidov. Med vsemi merilnimi mesti po Sloveniji so se najvišje koncentracije ozona, z največ prekoračitvami opozorilne urne vrednosti v letu 2006, pojavljale na Primorskem in ob obali, je pojasnila Tanja Bolte iz ARSO. Pri visokih izmerjenih koncentracijah je na merilnem mestu v Kopru prevladoval severo-zahodni veter oz. maestral, opozorilna urna vrednost pa je bila v letu 2006 v Kopru presegla 38-krat. Povprečna letna koncentracija O₃ pa je znašala 79 mikrogramov na kubični meter (dovoljeno 40 mikrogramov na kubični meter).

Pojasnila je, da je bil tako kot v zadnjih nekaj letih zrak tudi v letu 2006 skoraj povsod po Sloveniji prekemerovan, ne le v Sloveniji temveč po celi Evropi. Onesnaženost zraka z ogljikovim monoksidom je po njenih besedah presegla kar 48-krat, čeprav je lahko v kolodarskem letu presegla le 35-krat.

Obala na Primorskem sta območji najbolj onesnaženi z ozonom. V obdobju meritev med 26. aprilm in 30. septembrom so koncentracije ozona v Lovranu večkrat prekoračile 8-urno ciljno vrednost 120 mikrogramov na kubični meter kot tudi opozorilno urenno vrednost 180 mikrogramov na kubični meter, enkrat pa celo alarmno urenno vrednost. Najvišje koncentracije ozona so se pojavljale popoldan, ko je temperatura zraka najvišja in ko piha maestral.

Onesnaženost zraka z delci PM10 je po besedah Boltetove splošen problem ne le v Sloveniji temveč po celi Evropi. Onesnaženost zraka z ogljikovim monoksidom je po njenih besedah v Sloveniji na splošno nizka. (STA)

Spremembe prometne ureditve

Zaradi načrtov Luke Koper, ki naj bi onkraj železniške proge v Sežani postavila logistični center, bodo na občini spremnili tudi urbanistične zasnove mesta. Gre za spremembe v prometni ureditvi, s katerimi naj bi Sežana dobila vsaj dve novi prometnici; z eno bi logistični center povezali z avtocesto, z drugo pa bi Orlečanom skrajšali pot do doma. 28-ega novembra pa bo v Sežani javna razprava o prostorsko ureditvenih pogojih zahodnega dela Sežane, ki je namenjen gospodarskim in industrijskim dejavnostim. Temu sta botrovala prej omenjeni prihod Luke Koper na sežanski suhozemni terminal in interes trgovca iz Italije, ki naj bi v okolici Kolovrečega dola postavil velik trgovski center. (I.C.)

EVROPSKA UNIJA - Včeraj je o zadevi razpravljala evropska trojka

Turčija decembra naprej v EU Slovenija za pospešitev procesa

Rupel poudaril, da ta čas nihče ne podpira kakršnega koli zastopa v pogajanjih o članstvu

BRUSELJ - Turčija bo najverjetneje 18. decembra odprla dve novi poglavji v pristopnih pogajanjih z EU, je včeraj v Bruslju napovedal predstavnik predsedujoče EU, portugalski zunanj minister Luis Amado po srečanju trojke EU in Turčije. Vodja slovenske diplomacije Dimitrij Rupel, ki se je trojke udeležil kot predstavnik prihodnje predsedujoče EU, pa je poudaril, da je "pospešeno približevanje" Turčije EU "smiselno".

Turčija naj bi 18. decembra odprla poglavje o potrošnikih in zaščiti zdravja ter o vseevropskih prometnih omrežjih (TEN). Za zdaj je država odprla le štiri od 35 poglavij, pogajanja za osem poglavje pa so zamrznjena zaradi njenih nerešenih odnosov s Ciprom.

"Upamo lahko, da se bodo pogajanja v resnici pospešila" med slovenskim predsedovanjem EU, je povedal slovenski minister. "Pogajalski proces je zapleten, po drugi strani pa vermo, da ima Turčija strateški pomen, da igra strateško vlogo" je utemeljil in izpostavil Južni Kavkaz, Irak, Iran, Armenijo in Gruzijo. "EU je sklenila, da se Turčija pogaja o članstvu," je poudaril minister in dodal, da to "ni negotova kandidatura". "Odločno moram poveda-

ti, da v tem trenutku nihče ne podpira kakršnega koli zastopa v pogajanjih ozziroma kakršne koli opustitve," je povedal.

Vendar je po mnenju šefa slovenske diplomacije treba omeniti "zadržanost" nekaterih držav članic glede turške prihodnosti v EU, pri čemer je minister izpostavil "nekaj ugovorov s strani Cipra in Grčije" ter francoski predlog za ustanovitev skupine modrecev, ki bi razmišljala o prihodnjih mejah EU.

V okviru trojke EU, ki sta se je poleg slovenskega in portugalskega ministra udeležila tudi vodja turške diplomacije Ali Babacan in visoki zunanjopolitični predstavnik EU Javier Solana, je bilo danes tako govorila tudi o odnosih s Ciprom in Grčijo. "Vsi si želijo napredka, v okviru ZN ali v drugem okviru," je povedal Rupel.

Vodja slovenske diplomacije bo sicer noco skupaj s turškim kolegom odpotoval v Ankar, kjer premier Janez Janša začenja vladni obisk. Slovenski in turški minister se bosta pogovarjala o približevanju Turčije EU ter o vseh mogočih ovirah na tej poti z vidika slovenskega predsedovanja EU. (STA)

Slovenski zunanj minister Dimitrij Rupel

FRANCIJA Sarkozy kljub stavkam za reforme

PARIZ - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy se je včeraj odzval na že teden dni trajajoče stavke v Franciji in zagotovil, da bo nadaljeval svoj program gospodarskih reform. Francija potrebuje reforme, da se bo lahko sočila z izzivi, pred katere jo postavlja svet, in čas je, da potegnemo črto pod zgodovino, je dejal Sarkozy.

"Z reformami smo predolg odlašali. Po vsem obotavljanju, odlašanju in preobratih je potrebno končno potegniti črto," je menil francoski predsednik. Kot je dejal, je reforme napovedal že pred volitvami, volvci pa so ga pri tem podprtli in mu zaupali mandat. Sarkozy sicer namerava odpraviti izredne pokojnine za državne uslužbence in globoko zarezati v javne službe. S tem pa se francoski delavci ne strinjajo. Javni uslužbeni stavkajo ves teden, železničarji pa so začeli že prej.

BLIŽNJI VZHOD - Abas in Olmert včeraj prejela vabilo Mirovna konferenca v ZDA se bo pričela v ponedeljek, 26. t. m.

RAMALA - Palestinski predsednik Mahmud Abas je včeraj prejel povabilo za udeležbo na mednarodni mirovni konferenci o Bližnjem vzhodu, ki se bo začela v ponedeljek, 26. t. m., zvečer v Washingtonu in nadaljevala v mestu Annapolis v ameriški zvezni državi Maryland. Je sporočil Abasov tiskovni predstavnik Nabil Abu Rudejna. Povabilo na srečanje je medtem prejel tudi izraelski premier Ehud Olmert, je potrdila tiskovna predstavnica predsednika izraelske vlade Miri Eisin. Kot je doda, je povabilo prejel potem, ko se je vrnil iz obiska v Egiptu, kjer se je prihajajoči konferenci v ZDA pogovarjal z egyptovskim predsednikom Hosnijem Mubarakom.

Konferenca naj bi se po navedbah Palestinec začela v ponedeljek z delovno večerjo, ki jo bo v Washingtonu gostil ameriški predsednik George Bush. Dan kasneje naj bi se v Annapolisu najprej sestali vsi udeleženci konference, nakar bo sledil tristranski vrh med Bushem, Abasom in izraelskim premierom Ehudom Olmertom. Tretji dan naj bi se Bush z Abasom in Olmertom sestal ločeno.

Klub intenzivnim pogajanjem izraelska in palestinska stran sicer še vedno nista uspeli doseči dogovora o skupni izjavi obeh strani, ki naj bi jo predstavili na omenjeni bližnjevzhodni mirovni konferenci. Abas se je v ponedeljek sestal z Olmertom, predvidoma zadnjji pred Annapolisom, ki naj bi bila odskočna deska za ozivitev mirovnih pogajanj, vendar napredka nista dosegla. (STA)

Mahmud Abas in Ehud Olmert

ITALIJA-NEMČIJA - Na 26. italijansko-nemških posvetih tudi vrsta bilateralnih zadev

Italija in Nemčija se strinjata, da mora EU oblikovati enotno stališče glede usode Kosova

ANSA

BERLIN - V središču včerajšnjih pogovorov nemške kanclerke Angele Merkel in italijanskega premierja Romana Prodi na gradu Meseberg blizu Berlina je bila predvsem usoda Kosova. Kot sta izpostavila voditelja, je njuno mnenje glede Kosova povsem enako: da je treba doseči enotno in trdno stališče Evrope. O tem, kakšno naj bi to stališče bilo, nista že zelela govoriti. Pri Berlinu so sicer po kar treh letih premora včeraj potekali doslej 26. posveti italijanske in nemške vlade.

Nemški in italijanski kontingen na Kosovu štejeta po 2000 mož in sta največja nacionalna kontingenta v tej uradno še srbski pokrajini. Medtem ko je Merklov včeraj poudarila, da mora biti reševanje kosovskega vprašanja čim bolj konstruktivno in s čim manj napetosti, je Prodi predvsem poudarjal, da se mora Srbiji v zameno za verjetno izgubo Kosova nujno ponuditi konkretna perspektiva članstva v EU. Oba sta se sicer odločno začela za poenotenje stališč znotraj EU.

V Bruslju je včeraj ob posredovanju t. i. trojke, ki jo sestavljajo EU, ZDA in Ru-

sija, poteka nov krog neposrednih pogovorov med Beogradom in Prištino glede Kosova. Hashim Thaci, ki bo po sobotnih parlamentarnih volitvah postal novi kosovski premier, je ob tem izjavil, da nameščava neodvisnost Kosova razglasiti še po posvetovanjih z ZDA in EU. Kanclerka in italijanski premier sta sicer med drugim poudarila, da bo unija z nadaljnji komprakti počakala na odločitve trojke. Po nekaterih vesteh naj bi trojka ta čas iskala rešitev v smeri neutralnega statusa avtonomne pokrajine. To je včeraj potrdil slovenski zunanj minister Dimitrij Rupel.

Na včerajšnjih 26. posvetovanjih nemške in italijanske vlade pri Berlinu je bilo govora tudi o Afganistanu. Glede tegega sta se voditelja zavzela za organizacijo nove mednarodne donatorske konference, ki bi pospešila obnovovo v od nasilja izčrpanem Afganistanu. Naslednja konferenca naj bi imela podoben okvir kot tista februarja lani v Londonu, na kateri je bilo za pomoč Afganistanu zbranih slabih devet milijard evrov.

Merklova in Prodi sta se na posve-

Asean po 40 letih dobil temeljno listino

SINGAPUR - Voditelji Združenja držav Jugovzhodne Azije (Asean) so včeraj na vrhu v Singapurju podpisali listino, s katero je organizacija dobila status pravne osebe, podpisniki pa so se zavezali k podpiranju spoštovanja človekovih pravic in demokratičnih idealov. Dokument postavlja tudi načela v pravila delovanja organizacije ter ustavlja agencijo za človekove pravice, čeprav ne opredeljuje njene natančne vloge.

Iran sprejel predlog ZDA o nadaljevanju pogajanj

TEHERAN - Iranska vlada je kljub napetostim v ameriško-iranskih odnosih sprejela predlog ZDA o novem krogu pogovorov glede izboljšanja varnostnih razmer v Iraku. Iranski zunanj minister Manušer Motaki je na tiskovni konferenci v Teheranu potrdil, da je Iran predlog sprejel, ni pa povedal, ne kdaj ne kje se bodo pogovori nadaljevali. Motaki je ob obisku sirskega zunanjega ministra Valida Muallema povedal, da je Washington predlog o novem krogu pogovorov Iranu posredoval s pomočjo švicarskega veleposlaništva, ki zastopa ameriške interese v Iranu, saj ZDA in Iran že 28 let, kolikor je minilo od teheranske krize in obleganja ameriškega veleposlaništva, nimata diplomatskih stikov.

Volitve v Pakistanu bodo 8. januarja

ISLAMABAD - Parlamentarne volitve v Pakistanu bodo 8. januarja, je potrdila pakistska volilna komisija. Vodja pakistanske volilne komisije Kazi Mohamed Faruk je v Islamabadu sporočil, da morajo stranke liste s svojimi kandidati vložiti do prihodnjega torka, potrjene liste pa bodo nato objavili 15. decembra. S pakistanskega ministrstva za informiranje so sicer sporočili, da so v zadnjih dneh izpustili več kot 3000 ljudi, ki so jih aretirali od razglasitve izrednih razmer. Medtem pa je policija v Karačiju na jugu Pakistana aretirala kakih 150 novinarjev, potem ko so se sprva mirni protesti proti izrednim razmeram prevelili v nemire.

Pomoč ZN Bangladešu

DAKAK/ŽENEVA - Združeni narodi so odobrili 5,92 milijona evrov pomoči Bangladešu, ki ga je konec minulega tedna prizadel uničujoč ciklon Sidr, ki je po zadnjih podatkih terjal 3447 življenj. »To je prvi del, več pomoči bo sledilo, ko bomo situacijo ocenili na terenu,« je sporočila tiskovna predstavnica Urada ZN za usklajevanje humanitarnih zadev (OCHA) Elisabeth Byrs. (ZN)

NOGOMET - Zadnji krog kvalifikacij za evropsko prvenstvo 2008

Ruski milijarder motivira Hrvate z luksuznimi mercedesi

»Zbornaja komanda« upa v spodrljaj Anglije - Zgolj rutina za Italijo in Slovenijo

LJUBLJANA, RIM - Za Slovence in Italijane bo nočojšnji zadnji krog kvalifikacij za Euro 2008 (od 7. do 29. junija) zgolj rutina. Slovenska reprezentanca bo ob 18. uri (po TV SLO2) v Celju igrala proti nemotivirani Bolgariji. Izbranci Matjaža Keke so možnosti za uvrstitev na EP že zdavnaj zapravili. Tekma proti Bolgarom bo pomembna vsaj za obstanek v četrtem kakovostenem bobnu za nedeljski žreb kvalifikacijskih skupin svetovnega prvenstva 2010. Italija, ki si je uvrstitev na EP izborila v soboto na Škotskem, bo nočoj v Modeni gostila Ferske otroke (ob 20.30 po Rai1). Selektor Donadoni bo na igrišče poslal precej spremenjeno enačenje. Igrali bodo tisti, ki so doslej imeli manjšo minutož. Dodati je treba, da bo uvrstitev na Euro 2008 obogatila blagajno italijanske nogometne zvezze za celih 106 milijonov evrov.

Za nastop v Avstriji in Švici so na razpolago še štiri mesta, za katera se bori kar devet ekip: Portugalska, Finska, Srbija, Turčija, Norveška, Anglija, Rusija, Švedska in Severna Irska. V skupini A bo Portugalska (potrebuje le točko) igrala proti neposrednemu tekmacu Finski, ki mora zmagati. Za petarni jima je že Srbija, ki bo nočoj igrala proti Poljski, v soboto pa jo čaka še zaostala tekma proti Kazahstanu. Najbolj vroče pa bo v Londonu. Angliji bi moral že točka proti Hrvaški, ki si je že zagotovila mesto na EP, zadostovati za napredovanje, saj imajo precej boljšo razliko v golih. Rusi seveda upajo v čudež. Lastnik Spartaka iz Moskve Leonid Fedun (152. mesto Forbesove lestvice najbogatejših ljudi na svetu) je hrvaški reprezentant obljubil štiri luksuzne mercedeze, če bo Hrvaška premagala Anglijo in s tem omogočila Rusiji, da se uvrsti na EP. Ruski multimilijarder je enega obljubil hrvaškemu vratarju Pletikosi, ki sicer nastopa za Fedunov Spartak, preostale pa lahko dobijo trije najboljši nogometni na terenu.

Portugalski zvezdnik Cristiano Ronaldo (številka 17, na tekmi proti Armeniji) bo skušal nočoj zatreći finski mrežo

ANSA

SKUPINA A Danes Azerbajdžan						
- Belgija, Srbija - Poljska, Portugalska - Finska, Armenija - Kazahstan						
Poljska	13	8	3	2	22:10	27
Portugalska	13	7	5	1	24:10	26
Finska	13	6	2	2	13:7	23
Srbija	12	5	5	2	19:9	20
Belgia	13	4	3	6	13:16	15
Armenija	11	2	3	6	4:12	9
Kazahstan	12	1	4	7	10:20	7
Azerbajdžan	11	1	2	8	6:27	5

Poljska je že kvalificirana.

SKUPINA E Danes Izrael						
- Makedonija, Andora - Rusija, Anglija - Hrvaška						
Hrvaška	11	8	2	1	25:6	26
Anglija	11	7	2	2	22:4	23
Rusija	11	6	3	2	17:7	21
Izrael	11	6	2	3	19:12	20
Makedonija	11	4	2	5	12:11	14
Estonija	12	2	1	9	3:18	7
Andora	11	0	0	11	2:41	0

Hrvaška je že kvalificirana.

SKUPINA B Danes Italija - Ferski otoki, Gruzija - Litva, Ukrajina - Francija						
Italija	11	8	2	1	19:8	26
Francija	11	8	1	2	23:3	25
Škotska	12	8	0	4	21:12	24
Ukrajina	11	5	1	5	16:14	16
Litva	11	4	1	6	9:13	13
Gruzija	11	3	1	7	16:17	10
Ferski otoki	11	0	0	11	3:40	0

Italija in Francija sta že kvalificirani.

SKUPINA C Danes Madžarska - Grčija, Turčija - Bosna in Hercegovina, Malta - Norveška						
Grčija	11	9	1	1	23:9	28
Turčija	11	6	3	2	24:10	21
Norveška	11	6	2	3	23:10	20
BiH	11	4	1	6	16:21	13
Moldavija	12	3	3	6	12:19	12
Madžarska	11	4	0	7	10:20	12
Malta	11	1	2	8	9:26	5

Grčija je že kvalificirana.

SKUPINA F Danes Španija - Severna Irska, Švedska - Latvija, Danska - Islandija						
Španija	11	8	1	2	22:8	25
Švedska	11	7	2	2	21:8	23
S. Irska	11	6	2	3	17:13	20
Danska	11	5	2	4	18:11	17
Latvija	11	4	0	7	14:15	12
Islandija	11	2	2	7	10:24	8
Liechtenstein	12	2	1	9	9:32	7

Španija je že kvalificirana.

SKUPINA G Danes Belorusija - Nizozemska, Romunija - Albanija, Slovenija - Bolgarija						
Romunija	11	8	2	1	20:6	26
Nizozemska	11	8	2	1	14:4	26
Bolgarija	11	6	4	1	16:7	22
Slovenija	11	3	2	6	9:14	11
Albanija	11	2	5	4	11:12	11
Belorusija	11	3	1	7	15:22	10
Luksemburg	12	1	0	11	2:26	3

Romunija in Nizozemska sta že kvalificirani.

ATELIKA - Uveden disciplinski postopek
Čeplakovi grozi dveletna prepoved

Protidopinška komisija Atletske zveze Slovenije (AZS) je odločila, da proti Jolandi Čeplak, ki je bila julija pozitivna na dopinškem testu, uvede disciplinski postopek. »AZS je ovrgel vse sume o morebitnih nepravilnostih v primeru pozitivnih dopinških testov Jolande Čeplak in ob tem upošteval vse pravno-formalne pogoje v tem primeru,« je na novinarski konferenci povedal predsednik AZS-ja Peter Kukovica.

Komisija je zaslišala kontrolorja, ki sta vzela vzorca, dva biomedicinska strokovnjaka Vladka Čurin Šerbec in Hainsa Heida iz Haidelberga, ter tudi zdravnika slovenske reprezentance Rastka Stoka, saj bi lahko prišlo zaradi zdravstvenih težav, ki jih je imela Čeplakova, do medsebojnega vplivanja zdravil, ki spremeni krvno sliko. Obramba Čeplakove je na zaslijanju 29. septembra temeljila na nekaterih manjših procesnih napakah, največja pa je bila pri odvzemu vzorcev, ki ga je posebej izpostavila komisija. Obramba je opozorila tudi, da so bile mož-

ne manjše proceduralne napake tudi v samem laboratorijskem postopku. Ker na zaslijanjih niso bili najdeni nobeni neobremenilni dokazi se sedaj postopek predaja disciplinski komisiji.

Jolanda Čeplak, bronasta olimpijska iz Aten in lastnica svetovnega dvostranskega rekorda v teku na 800 metrov, je bila namreč na dopinškem preizkušu 18. junija letos pozitivna: v vzorcu so odkrili eritropoetin.

Predsednik Protidopinške komisije AZS Tadej Malovrh je dejal, da ima Čeplakova še vedno možnosti, da dokaze svojo nedolžnost. Kukovica je dal, da mora biti do 18. junija 2008 izrečen disciplinski ukrep, do 18. decembra letos pa bo oblikovan senat na AZS, ki bo obravnaval primer. Po mnenju mnogih strokovnjakov se bo primer verjetno iztekel šele na arbitražnem razsodišču za šport v Lausanni.

V primeru, da bo Čeplakova spoznana za krivo, ji grozi dveletna prepoved nastopanja.

Chiappucci na dveh dirkah za Team Eppinger Saab

TRST - V prihodnji sezoni bo za tržaško kolesarsko amatersko društvo Team Eppinger Saab na nekaterih bolj pomembnih dirkah tekmoval tudi nekdanji profesionalni kolesar Claudio Chiappucci (dvakrat 2. na francoskem Touru in na italijanskem Giru). Chiappucci (letnik 1963), prijatelj predsednika tržaškega društva Iva Doglie, bo kolesaril na Giru del Friuli in Maratonu Franja. Za Team Eppinger, pri katerem tekmuje tudi zamejska kolesarja Robert Vidoni in Marko Ciuch, bo sta v prihodnji sezoni kolesarila še Andrej Komac iz Bovca in nekdanji profesionalci Giorgio Rea. Na posnetku: Chiappucci (levo) s predsednikom Doglio

JADRANJE
Pokal Amerike šele leta 2011?

MADRID - Zaradi nesoglasij o pravilih 33. pokala Amerike in posledičnih organizacijskih težav bo glavni organizator jadrnalnega spektakla najbrž primoran, da

KOŠARKA - Deželna ženska reprezentanca U15

Zmaga in dva poraza

Turnir v Bussolengu - Jana Croselli 8 in 10 točk

Deželna ženska košarkarska reprezentanca za dekleta pod 15. letom starosti je v soboto in nedeljo v okviru projekta Azzurina nastopala na turnirju v kraju Bussolengo pri Veroni. Projekt, ki ga izvajajo vse dežele, predvideva skupne treninge najperspektivnejših mladih košarkaric in turnirje med deželnimi selekcijami: »Gre v bistvu za izbrano skupino košarkaric, ki bi lahko prišle v poštov za državno reprezentanco. Vadba poteka dvakrat tedensko in je tako naravnana, da se mlade igralke soočijo že z delom, ki ga ima državna izbrana vrsta,« je pojasnil odgovoren za državno reprezentanco na naši deželi Matija Jogan, sicer trener selekcije FJK U15.

Na dvočasni turnirju je z deželno reprezentanco nastopala tudi poletovka Jana Croselli. Deželna izbrana vrsta je v dveh dneh odigrala tri tekme: slavila je samo v soboto, ko je s 95:63 premagala Piemont, v nedeljo pa je dvakrat izgubila: proti Lombar- diji s 83:98, proti Venetu pa z 81:87.

MATIJA JOGAN

KROMA

Poletovka je igrala obe nedeljski tekmi: na prvi je dosegla 8 točk, proti Venetu pa 10. Na obeh srečanjih je igrala po dvajset minut: »Izkazala se je predvsem v napadu, obrambo pa bo treba še popraviti,« je nastop slovenske košarkarice ocenil Jogan, ki bo sedaj nadaljeval delo z izbrano vrsto. Januarja se bo reprezentanca FJK udeležila Trofeje dežel v Montecatini, ko bo trener Jogan najbrž lahko računal tudi na poletovko Mio Kravs, ki se turnirja v Bussolengu ni udeležila zaradi poškodbe. (V.S.)

ŠPORTNA ŠOLA - ŠZ Bor

Plavalni in smučarski tečaj ter izlet v naravo za starejše, najmlajši pa s »padalom« in glasbo vstopajo v svet športa

Najnovejši projekt pri ŠZ Bor »Športna šola teci, skači, meči« je polnoma zaživel. Zanimiva ponudba, ki ob delu v telovadnici nudi še osemurni plavalni tečaj, tri sobote na snegu s smučarskim učiteljem in tri celodnevne izlete v naravo z igrami in prvinami orientacijskega teka, je privabila 25 osnovnošolcev: »Po prvem delu vadbe v telovadnici bo že konec meseca steklo sodelovanje s plavalnim odsekom društva. Otrokom nudimo plavalni tečaj v bazenu na Alturi, pred božičnimi prazniki pa bo na vrsti že prvi sprehod v sodelovanju z Slovenskim planinskim društvom Trst,« je pester program predstavil Walter Corbatti, ki s Silvo Meuljo vodi vadbo v telovadnici, kjer otroci razvijajo osnovne psihomotorične sposobnosti. »Že ime projekta kaže, čemu posvečamo največ pozornosti. Tek razvijamo na različne načine, tudi z zaprekami ali obroči, skokom dajemo tudi veliko pozornost. Vadbo pa vključujemo tudi žogo: uporabljamo različne velikosti žog, tudi najmanjše, da se otroci pravilno učijo metov. Vse sposobnosti otroci razvijajo posamično, v parih in skupinsko ter s krožno vadbo,« je orisal delo v telovadnici Corbatti. Pestro ponudbo bodo februarja popestrile še sobote na snegu. Ponudba je vključevala tudi enotedenško vadbo male odbojke in male košarke, ki pa ni doživila velikega odziva: »Sami starši

nočejo, da bi se otroci specializirali,« je pojasnil Corbatti.

Ob sobotah zjutraj nudi ŠZ Bor tudi športno šolo za otroke od prvega do petega leta starosti. V prvem terminu vadi deset otrok od prvega do tretjega leta, ki osnove gibanja spoznavata v spremstvu mamic. Lovljenju na najrazličnejše načine sledi poligon, kjer se otroci preizkušajo v plezanju, skakanju in drugih osnovnih sposobnostih. V drugem terminu pa vadi 15 otrok iz vrtca. Vadba je tudi usmerjena predvsem v razvijanje osnov gibanja, najuspešnejša in najzanimivejša pa je igra »padalo«, kjer otroci držijo veliko okroglo platno in ob glashi izvajajo različne skupinske vaje. Športno šolo Trst vodita Walter Corbatti in Lejla Sovdat, diplomirana na Fakulteti za šport. Otroci, ki sodelujejo pri Športni šoli teci, skači in meči, miniodbojki in minikošarki bodo bržkone pripravili tudi božičnico. (V.S.)

U14: Olympia druga na turnirju v Portogruaru

Prava generalka pred začetkom deželnega prvenstva za dečke pod 14. letom starosti je potekala v nedeljo v Portogruaru. Na enodnevni turnirju so poleg domačih ekipe, San Donaja in ekipe iz Pordenona nastopali tudi mladi odbokarji Olympia, ki jim je za las ušlo prvo mesto. Olympia je nedeljski turnir začela s prepričljivo zmago proti Pordenonu (3:0), v drugem srečanju pa je z 2:1 izgubila proti domači ekipi. Predvsem številne naivne napake so bile ključ poraza, saj sta si bili ekipi sicer enakovredni. Na to kaže tudi izid drugega dela, ko so Goričani zmagali s 25:21. V zadnjem srečanju proti San Donaju so bili boljši igralci Olympia, ki so drugi niz izgubili na razliko (24:26), v ostalih dveh pa so prevladali brez težav. Prvo mesto je osvojila domača ekipa, drugi so bili igralci Olympia, tretji San Donà, četrto mesto pa je pripadlo Pordenonu. Na igrišče so stopili vsi igralci razen Komjancia in Capparelli, ki sta samo spremljala ekipo in se udeležila zbirnega treninga deželne reprezentance za odbokarje pod 16. letom. OLYMPIA: Winkler, Terpin, Skerk, Vizin, Hlede, Persoglia, Capparelli, Corsi, Vogric, S. in M. Komjanc, Cobello.

JADRANJE - Mednarodna regata

157 jadralcev v šestih razredih

Minuli konec tedna v organizaciji Čupe in Sirene

DAN POLJAK
(SIRENA)

Minuli konec tedna sta slovenski društvi Čupa in Sirena organizirali drugo izvedbo mednarodne regate. Predvsem mrtvilo tekmovanje v tem obdobju je bilo glavno vodilo organizatorjev, ki so priredili regato v sedmih razredih. 157 tekmovalcev iz vseh tržaških jadralnih klubov, Slovenije, Madžarske in Avstrije je sicer nastopal v šestih razredih: optimist (kaderi in mladici), 420, 470, laser (radial, 4.7 in standard), ekipe in tika, saj se na mednarodno regato ni prijavila nobena posadka razreda evropa.

V soboto so preizkušnje na regatnem polju pred Barkovljami odpadli zaradi slabih vremenskih razmer, v nedeljo pa so kljub mrazu uspeli izvesti skupno pet regat. Jadralci razredov 420, 470 in laser so izvedli tri regate, ostali pa dve.

Najštevilnejši so bili optimisti (52 kadetov in 38 mladincev), med temi deset jadralcev naših društev. Med kaderi je bil Dan Poljšak (Sirena) drugi, 13. Chantal Zeriali, 29. Aron Zeriali (oba

Čupa), 42. Gabrijel Zetko (Sirena), 49. Martina Husu, 52. pa Cicilia Fedel (obe Čupa). Matija Ugrin (Sirena) je bil med mladinci osmi, na 13. mestu je pristala Ingrid Peric, 17. Mirko Juretič (oba Čupa) in 32. Danijel Gruden (Sirena). V razredu 420 je v konkurenči osmih posadk prvo mesto pripadlo Jašu Farinetiju in Simonu Sivitz Košuta: nedeljske regate so bile tudi zadnje, ki sta jih mlada jadralca opravila na jadrnicu 420, saj bosta preseljala na večjo 470. Jakob Husu in Matija Čaudek (Čupa) pa sta pristala na osmem mestu. (V.S.)

ODBOJKA - 1. ŽD Val Dom in Soča praznih rok Nocoj derbi

Pred današnjim derbijem v Sovjah (ob 20.30) sta Val Dom in Soča odigrala v 1. ženski divizijski na Goriškem tekmo rednega kroga.

Val/Dom - Pieris 0:3 (20:25, 19:25, 14:25)

VAL/DOM: Braini, Costariol, Degano, Lavrenčič, Povišić, Terpin; Piras (L), Chiariol, Nardin nv, Kocjančič nv. TRENER: Rado Lavrenčič.

Trener Lavrenčič ima v letosnjih sezoni kar precej preglavic s postavo. Izbor igralk ni velik, poleg tega pa so mu tokrat zmešale štene tudi poškodbe, saj ni mogel računati na Nardinovo (težave s hrbotom), Lavrenčičeva pa je na igrišče stopila kljub bolečinam v gleznu. Številčnost torej je glavni razlog za novi poraz Vala/Doma. Na pomoč je tokrat priskočila tudi Jasmina Kocjančič, ki pa ni stopila na igrišče, saj še ni pričela s treniranjem. Tudi tokrat je bilo preveč napak v sprejemu in na mreži niso bile dovolj učinkovite. V prvem setu so Barinjeva in soigralke igrale dobro, še najlepše lice pa so pokazale na začetku drugega dela. Z dobro igro na mreži in v polju so povedle namreč kar s 14:7, žal pa so v nadaljevanju popustile in set je splaval po vodi. Poraz pa je popolnoma spravil sira varovanke trenerja Lavrenčiča, tako da je bil zadnji set povsem enosmeren.

Mossa - Soča 3:0 (25:15, 27:25, 25:23)

SOČA: Gergolet 7, Gabbana 0, Visintin 8, Camauli 2, Nanut 6, Marussi 3; Baučar 0, Kogoj 0, Černic, Brumat, Moro, Galizia. TRENER: Paola Uršič.

Kljub porazu je bila trenerka Paola Uršič zadovoljna z nastopom svojih varovank, saj je iz tekme v tekmo viden napredok. Proti uigrani šesterki iz Moše, ki bo isto postavilo nastopala tudi v prvenstvu U18, so se mlade Sočanke dobro upirale, predvsem v drugem in tretjem setu, kjer pa so v končnici nasprotnice obdržale mirnejšo kri in napravile manj napak.

Ostali izidi 6. kroga: Capriva - Romans 1:3, Ronchi - Staranzano 3:0, Azzurra - Grado 3:0, Villess - Morarese np, Fincantieri - Lucinico np.

Vrstni red: Pieris 18, Morarese* 15, Ronchi* 14, Azzurra in Lucinico* 12, Mossa in Romans 11, Villess* 9, Staranzano 5, Capriva* 4, Soča 3, Val/Dom 2, Fincantieri* 1, Grado 0 (* s tekmo manj).

NAŠ POGOVOR - Nogometni Mladost Marko Škabar od Briščikov

Na vrhuncu kariere je zaradi službe obesil čevlje na klin...

Po desetih letih se je vrnil na amaterska igrišča - Bil je standardni član »zlatega« Primorja

Pri doberdobski Mladosti v 3. amaterski ligi je že marsikdo v standardni postavi opazil priimek Škabar, ki prihaja s tržaškega konca. 34-letni Marko (letnik 1973) od Briščikov se je po desetih letih odločil, da se znova preizkusni na članski amaterski ravni. V zadnjih sezona je zaradi službe (-skrbi za scenografijo v gledališču) igral v raznih ljubiteljskih prvenstvih. Svojo nogometno pot je Marko začel pri repenskem Krasu, kmalu zatem pa se je preselil k proškemu Primorju, pri katerem je krstni nastop v članski ekipi opravil pri sedemnajstih letih. »Takrat me je treniral Milan Mikuš, tem pa Gianni Di Benedetto,« se spominja Marko, ki ne bo nikdar pozabil zadnjih dveh sezona v rdeče-rumenem dresu. »Imel sem 23 in 24 let in igral sem v standardni postavi. Trener Nevio Bidussi mi je ukazal, naj igram libera in odločitev je bila pravilna. Igral sem dobro, v tisti sezoni pa smo napredovali iz 1. amaterske v promocijsko ligo. Naslednjo sezono pa smo v zahtevni promocijski ligi dosegli obstanek. Bila so zlata leta Primorja. Nepozabno.«

Zatem si na višku kariere obesil čevlje na klin. Zakaj?

»Miroval sem le eno sezono, pri 25 letih pa sem začel nastopati v raznih ljubiteljskih prvenstvih. Zakaj ta odločitev? Čisto enostavno zaradi službe. Nisem več redno treniral in enostavno nisem zmogel vsega. Delo v gledališču mi vzame precej časa in tudi urniki so malce neobičajni (predstave zvečer, ob nedeljah itd.). Pri ljubiteljih pa igras v glavnem samo tekme, četudi včasih kar trikrat na teden.«

Kateri igralci iz začetka devetdesetih let so ti ostali najbolj v spominu?

»Prav gotovo naša takratna steba Pescatori in Miclaucich. Pravi zgled pa je zame bil nekdanji nogometni Primorja Walter Crevatin. Odličnega nogometnika je imela Zarja: to je bil Bosanec Osmanhodić. Bil je pravi fenomen, razred zase v naših amaterskih prvenstvih. Zelo dobra nogometna sta bila tudi Macuglia in Iacoviello.«

Kateri trener pa te je največ naučil?

»S taktičnega vidika nedvomno Miloš Tul, ki nas je treniral pri mladincih. Vsekakor se od vsakega trenerja nekaj naučiš. Pri članskih ekipah bi omenil Nevia Bidussija, ki mi je dejansko našel igralno mesto.«

Marko Škabar (levo) je v letosni sezoni pri doberdobski Mladosti zbral osem nastopov

KROMA

Kako to, da si se letos odločil za povratek v amaterske lige?

»Pravzaprav me je Igor Tomasetig vprašal, če bi letos igral za Mladost. Malce sem premislil, zatem pa se odločil, da se znova preizkusim v amaterskih prvenstvih. Na začetku je bilo kar težavno, saj nisem bil navajen redno trenirati. Zdaj je veliko bolje. Dodati moram, da je bila izbira pravilna. V Doberdoru so me sprejeli odlično in okolje (igralci, odborniki, trener in navijači) je fantastično. Pred kratkim so me poklicali tudi odborniki Primorja, če bi se vrnili na Prosek. Odgovoril sem jim odklonilno. Mladost res ne bi pustil na cedilu. Res tudi, da bi imel v 1. AL velike težave.«

Pa kako bo v letosni sezoni z Mladostjo?

»Srčno si želim, da bomo končali prvenstvo na zgornjem delu lestvice. To predvsem za naše navijače, ki jih je letos kar nekaj ob igrišču. Doslej smo zadovoljni, lahko pa bi imeli še nekaj točk več na lestvici.«

Jan Grgič

»NAŠE ŠTEVILKE« - Po 9. krogih

Vesna slabše kot letos le v sezoni 2004-06

Rezultati sobotnih in nedeljskih tekem v nogometnih amaterskih prvenstvih so potrdili, da večina naših ekip v prvih devetih krogih ni dosegla najboljših rezultatov in ni izpolnila pričakovanih. V prvi vrsti bi omenili Vesno, ki je letos startala zelo ambiciozno, s ciljem, da osvoji drugo mesto na končni lestvici. Po 9. kolu pa se kriška enajsterica nahaja v spodnjem delu lestvice z 9 točkami. Vesni, ki letos igra že šesto sezono zapored v elitni ligi, je šlo slabše kot letos le v sezoni 2004/05 (trener Fabio Sambaldi), ko je po devetih tekma zbrala 8 točk. V ostalih sezona pa je po 9. kolu imela 2002/03

17 točk, 2003/04 12 točk, 2005/06 19 točk, lani 17 točk. Slabše kot lani gre tudi Primorcu in Primorju v 1. AL. Lani so Trebenci po devetih tekma imeli 15 točk, Primorje pa 12. Breg v 2. AL je lani zbral 10 točk, letos pa ima točko več. Prav tako točko več je v elitni ligi zbrala Juventina, ki je lani po devetih tekma imela 11 točk. Edini dve ekipi, ki sta zbrali več točk kot lani, sta Kras in Zarja Gaja. Krasovci so namreč lani bili na sredini lestvice z 11 točkami, združena vzhodno-kraška enajsterica pa jera bila na 12 mestu lestvice z 9 točkami.

Bruno Rupel

KOŠARKA - Državno mladinsko prvenstvo U21

Bor NLB do zmage z neprepričljivo predstavo, Kontovel Sokol brez točk, a z žilavim odporem

Šušterščevi varovanci so se Snaideru vse do končnice dobro upirali. Emil Bukavec (na sliki) je dosegel 11 točk

KROMA

Bor Nova Ljubljanska banka - Dinamo 72:65 (13:22, 29:42, 47:51)

BOR: Trevisan 3 (1:2, 1:1, 0:1), Querinuzzi 6 (-, 0:2, 2:4), Corsi 5 (3:4, 1:3, -, Nadlišek 12 (0:2, 3:6, 2:4), Crevatin 19 (0:2, 5:8, 3:5), Bole 24 (2:4, 8:11, 2:5), Bronzato 2 (-, 1:2, 0:1), Faraglia, Devčič, Bosni 1 (1:2, 0:4, 0:2), Erik Filipac, Brian Filipac (-, -, 0:1), trener Lucio Martini.

Borovci so se s skromnim Dinamom zaradi lastne površnosti mučili skozi vso tekmo in še dobro, da so na koncu osvojili prvenstveni točki. Višji, toda tehnično slabši nasprotniki so jih v prvem polčasu povsem nadigrali in za trenutek povedli celo za 18 točk. Martinijeva četa je bila namreč le bleda senca ekipe, ki se poteguje za najvišja mesta. Po odmoru so gostitelji nadoknadiли zamujeno predvsem po zaslugu agresivne conske obrambe, ki je neverjetno zmedla goste. Borovi mladinci so dodali še nekaj zaporednih trojik in tako najprej dohiteli Goričane, v zadnjih četrtini pa jim še ušli ter tako zmagali. Trener sploh ni bil zadovoljen s prikazano igro, saj je računal, da bo proti povprečnim gostom lahko dal možnost vsem, da se izkažejo, toda potek srečanja mu tegevajo prvo sezonsko zmago.

Kontovel/Sokol - Snaidero 75:113 (20:24, 33:57, 57:79)

KONTOVEL/SOKOL: Guštin 12, Sossi 11, Bergagna, Paulin 30, Starc 6, Pegan, Malalan 5, Vesovi, Bukavec 11, Formigli, trener Danijel Šušteršč. PON: Malalan in Sossi, TRI TOČKE: Bukavec 2, Sossi 2. Združena ekipa Kontovela in Sokola se je povsem dostojno upirala močnemu Snaideru. V prvih četrtini je bila čisto enakovredna gostom, tudi v nadaljevanju pa je bil odpor žilav, tako da trener Šušteršč tokrat res ni imel kaj očitati svojim fantom. Le v obrambi so bili domači košarkarji premašno pazljivi, dejansko pa so popustili samo v zadnjih minutah srečanja. Napad je v ponedeljek v splošnem deloval dokaj povezano in v njem je izstopal razpoloženi Daniel Paulin, ki je bil za obrambo oranžnih preprosto neustavljiv. Trener pričakuje, da bodo tako odločno njegovi varovanci nastopili tudi proti tekmem, proti katerim se lahko potegujejo za prvo sezonsko zmago.

Ostali izidi 9. kroga: NPG - Tarcento 89:63, Santos - Falconstar 72:84, Drago - Virtus Udine 60:76, Don Bosco prost.

Vrstni red: Falconstar 16, Don Bosco in Virtus Udine 14, Bor Nova Ljubljanska banka in Snaidero 12, Santos 8, NPG 6, Drago 4, Dinamo in Tarcento 2, Kontovel/Sokol 0.

NOGOMET

Ljubitelji Sesljana uspešni na Padričah

Why Not Seslian - Celtic GO 2:0 (2:0)

STRELCA: Vatta in Vrše. **SESLJAN:** Blason, Milič, Calzi, Sedmak, Turko (Nabergoj), Guštin, Candotti (Andrej Gregori), Damjan Gregori, Princival, Vatta, Vrše.

V pravem zimskem vremenu so Sesljanci odigrali prvo prvenstveno tekmo na domačih tleh, in sicer na igrišču na Padričah. V prvem polčasu so domačini igrali s pomočjo vetra. Te prednosti pa niso znali izkoristiti. Malo so streljali na nasprotnikova vrata in igra je kljub premoči domačinov potekala v glavnem na sredini igrišča. V 24. minutu pa je Vrše natancno podal do Vatte, ki je z lepim strelom zadel in polno. Sesljanci so v 33. minutu dosegli še drugi gol, ko je prvi prvenstveni gol dal tudi »bomber« Vrše. V drugem polčasu so bili gostje nevarnejši. Naši fantje pa so se dobro branili in preprečili vse njihove akcije. Nevarni so bili le iz prostega strela in enkrat v protinapadu. V drugem delu je dolgem času zaigral Nabergoj, ki je skupaj z ostalimi branilci igral res dobro. Prihodnjo tekmo bo Seslian igral na Padričah v soboto ob 14.30 proti ekipi Lokomotiv Ronke.

Obvestila

ZSSDI obvešča, da bo jutri seja smučarske komisije na sedežu ASK Brdina na Opčinah ob 20.30.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira sejem rabljene opreme v petek, 23. novembra, od 17. do 19. ure v televodnici OŠ F. Bevk na Opčinah. Zbiranje materiala ob 17. uri. Info na tel. št. 349-7597763 (Nastja) ali 346-0441133 (Petra).

AŠD-SK BRDINA organizira v petek, 23. novembra informativni sestanek za tečaje smučanja za vse stopnje, ki bodo tudi letos v Forni di Sopra. Sestanek bo na sedežu društva v Repentabori ul. 38 v Mercedolu s pričetkom ob 20.30. Zainteresirani lahko tudi poklicajo na tel. št.: 340-1653533. Vljudno vabljeni vsi lanski tečajniki in novi prijatelji!

JADRALNI KLUB ČUPA vabi vse člane na društveno kiosilo v nedeljo, 2. decembra, ob 12.45 v restavraciji Sardoč (Prečnik 1/b - Devin - Nabrežina). Prijave sprejemamo v tajništvu tel./fax: 040-299858 ali po E-pošti do 28-11-07.

SK DEVIN prireja sejem rabljene smučarske in kolesarske opreme v hali F tržaškega sejmische na Trgu De Gasperi 1. Zbiranje rabljene opreme še danes, 21. novembra ob 10.30 do 20.00. Sejem bo v petek, 23., soboto, 24., v nedeljo 25. in v ponedeljek, 26. novembra od 10.30 do 20.30. Za informacije tel. 3335201854 - www.skdevin.it

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Risanka: Pimpa
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Anima Good News
6.10 Nan.: Sottocasa
6.30 Dnevnik, prometne informacije
6.45 Aktualna jutranja oddaja Unomatina (vodita Luca Giurato in Eleonora Daniele), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik, vreme, gospodarstvo, vmes
Tg1 Kino
9.35 Zelena linija - Zeleni meteo
10.40 10 minut za oddaje pristopanja: Codacons
11.00 Aktualna odd. o nasvetih za dobre nakupe: Occhio alla spesa
11.25 Vreme in dnevnik
12.00 Razvedrilni variete o kuharški spretnosti: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodartsvo
14.10 Variete: Festa italiana - Zgodbe (vodi Caterina Balivo)
15.50 Variete: Festa italiana
16.35 Tg parlament
16.45 Dnevnik in vreme
17.00 Glasb. odd.: 50. Zlati cekin (vodita Cino Tortorella in Lorena Bianchetti)
18.50 Kviz: Eredita'
20.00 Dnevnik
20.15 Nogomet: Italija - Ferski otoki (kvalifikacije za EP, prenos)
22.50 Dnevnik
23.10 Aktualno: Porta a porta
0.45 Nočni dnevnik/Vreme/Potihoma
1.50 Magazzini Einstein

Rai Due

6.00 Tg2 Potovanja
6.15 Reality: Otok slavnih
6.55 Skoraj ob sedmih
7.00 Variete: Random
9.45 Svet v barvah
10.00 Dnevnik TG2punto.it
11.00 Variete: Piazza Grande
13.00 Tg2 Dnevnik/Navade in duržba
13.55 Nogomet Under 21: Ferski otoki - Italija (kvalifikacije za EP)
16.00 Aktualna odd.: Ricomincio da qui (vodi Alda D' Eusonio)
17.20 Nan.: Roswell - Vesoljska ladja (i. Jason Behr, Shiri Appleby)
18.05 Tg2 Flash/Sport
18.30 Dnevnik/Meteo 2
18.50 Nan.: Piloti
19.10 Reality show: Otok slavnih
20.00 Nan.: 7 življenj (i. Elena Barolo, Max Pisu)
20.30 Dnevnik, vreme
21.05 Reality show: Otok slavnih (vodi Simona Ventura)
23.45 Dnevnik
23.55 Aktualna odd. Tg2
0.00 Reality show: Scorie
1.00 Tg parlament
1.40 Almanah

Rai Tre

6.00 Rai News 24, Morning News, Il caffè Corradina Minea
8.05 Mi smo zgodovina
9.05 Verba volant
9.15 Cominciamo bene
12.00 Tg3 - Šport, vreme
12.25 Tgr Agricre
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda, The Saddle Club, Mladinski dnevnik, 16.35 Melevisione
17.00 Aktualno: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti, vreme
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole

21.05 Nan.: La squadra (i. Massimo Bonetti, Federico Tocci)
22.50 Dnevnik, deželne vesti
23.05 Tg3 Primo Piano
23.25 Dok.: Nekoč je bila... kriza
0.15 Tg3 Dnevnik, vreme
0.25 Mi smo zgodovina

Rete 4

6.00 Pregled tiska
6.25 Nan.: Quincy, 7.40 Hunter (i. Fred Dryer), 8.40 Nash Bridges
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubljanska vročica
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolff, policaj v Berlinu - Tat (i. Jurgen Heinrich)
16.00 Nad.: Steze
16.40 Film: Tommaso - Gli amici di gesù' (dram., It., '01, i. Ricky Tognazzi)
18.55 Dnevnik in vreme
19.35 Aktualno: Zanimivosti Tg4
20.00 Nad.: Vihar ljubezni
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Komisar Cordier: les tables de la loi (krim., Fr., '00, i. Pierre Mondy)
23.15 Film: Inferno di ghiaccio (pust., Kan., '01, i. Ed Marinaro, Nick Mancuso)

Canale 5

6.00 Na prvi strani
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
9.00 Aktualna tema v odd.: Panorama del giorno
9.10 Aktualno: Vaše mnenje
9.20 Variete: Maurizio Costanzo Show
9.40 Tg5 Borza Flash/Meteo 5
10.55 Nan.: Končno sama, 11.25 Detektiv v bolnici - Božiček
12.25 Nad.: Vivere
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful, 14.10 Centovetri (i. Elisabetta Coraini)
14.45 Aktualna odd.: Moški in ženske (vodi M. De Filippi)
16.15 Reality show: Prijatelji
16.55 Tg5 minut
17.05 TV film: Un matrimonio quasi perfetto - Love Rules (kom., ZDA, '04, i. Maggie Lawrence)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Dr. House (i. Hugh Laurie, Lisa Edelstein, J. Spencer)

Italia 1

6.10 Nan.: I-Taliani
6.35 Variete za najmlajše
9.05 Nan.: O la v a o la spacca (It., '04, i. Ezio Greggio, M. Mattioli)
11.10 Nan.: A-Team
12.15 Vaše mnenje
12.25 Odprt studio, 13.00 Šport
13.35 Kviz: Kviz šport
13.40 Risanka
15.00 Nan.: Veronica Mars (i. Kristen Bell, Enrico Colantoni)
15.30 Tg com/Meteo
15.55 Nan.: Malcolm (i. Frankie Muniz, Christopher Masterson)
16.50 Ris. film: 1001 pravljica Bugsa Bunnyja (ZDA, '82)

18.30 Odprt studio, vreme
19.10 Nan.: Camera café'
19.45 Ris.: Dragon Ball GT
20.10 Variete: Candid camera
20.30 Kviz: Prendere o lasciare
21.10 Film: Merry Christmaas (kom., It., '01, i. Christian De Sica)
23.20 Film: Amici ahrarara (kom., It., '01, i. Max Cavallari, B. Arena)
1.25 Šport/Odprt studio
3.40 Talent 1 - The player

Tele 4

13.45 16.40, 19.30, 20.30, 23.02 Dogodki in odmevi
8.10 Pregled tiska
8.30 Dobro jutro: Svetnik dneva, horoskop, pregovor
9.25 Družinski talk show
10.35 Nad.: Marina
11.05 Dokumentarec o naravi
11.30 Nan.: Don Matteo 4 (i. Terence Hill, Nino Frassica)
13.30 Oddaja v živo
15.05 Dokumentarec o naravi
16.00 Nan.: Lassie
17.05 Risanke
19.05 Vprašanja zdravniku
19.55 Športna rubrika
20.10 Gledališka sezona
21.00 Nad.: Garibaldi, eroe dei due mondi
22.45 Vprašanja Illyju
23.45 Včeraj in danes
23.50 Aktualna odd.: Stoa'
1.30 Vremenska napoved

La 7

6.00 12.30, 20.00, 1.10 Dnevnik
7.00 Aktualno: Omnibus
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo
9.30 Nan.: Cuore e batticuore, 10.30 Angelski dotik, 11.30 Duhovnik Dowling, 13.00 Komisar Scalzi
14.00 Film: La regina vergine (zgod., ZDA, '53, i. Jean Simmons)
12.25 Nad.: Vivere
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful, 14.10 Centovetri (i. Elisabetta Coraini)
14.45 Aktualna odd.: Moški in ženske (vodi M. De Filippi)
16.15 Reality show: Prijatelji
16.55 Tg5 minut
17.05 TV film: Un matrimonio quasi perfetto - Love Rules (kom., ZDA, '04, i. Maggie Lawrence)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Dr. House (i. Hugh Laurie, Lisa Edelstein, J. Spencer)

Slovenija 1

6.10 Kultura, Odmevi
7.00 8.00 Poročila
7.10 8.10 Dobro jutro
9.00 Poročila
9.05 Šport špas
9.35 Ris.: Srebrnoglavi konjič
9.55 Ali me poznas: Jaz sem tulipanova čebulica
10.05 Hotel Obmorček
10.15 Zlatko Zakladko: Ob Copekovem mlinu
10.40 Knjiga mene briga - Andreas Maier: Binkoštni torek
11.05 Dok.: Obrazji planinskega polja
11.30 Resnična resničnost
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vreme, šport
13.15 ARS 360
13.35 Umetniraj
14.00 Dok. film: Usode
15.00 Poročila, promet
15.10 Hidak-Mostovi
15.45 Ris.: Moby Dick in skrivnost dežele Mu
16.05 Kviz: Male sive celice
17.00 Novice. Slovenska kronika. Šport. Vreme
17.35 Z vami
18.30 Žrebanje Lota
18.40 Risanka
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme. Šport
19.55 Podelitev Zoisovih nagrad
21.05 Poljudnoznanstvena odd.: Prihodnost za evropsko znanost
21.25 Prvi in drugi
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.05 Omizje
0.20 Z vami
1.15 Dnevnik

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal
7.20 Poljudnoznanstv. nan.: Skrivnosti divjine (Jap.)
7.45 Kviz: Ljubljana prestolnica EU
9.00 Seja Državnega zborna
17.45 Poročila
17.50 Nogomet: Slovenija - Bolgarija (kvalifikacije za EP, prenos)

20.05 Magazin v alpskem smučanju
19.00 Vecerni gost: Metka Semelbauer
20.35 Košarka: Union Olimpija - Tau Ceramica (Evroliga, prenos)
22.30 TV pripredba predstave MGL: Sokratov zagovor (Platon-Sedlbauer)
23.50 Nan.: Inšpektor Wallander - Brata (Švedska, 3. epizoda)
1.20 Seja Državnega zborna
3.20 Dnevnik zamejske TV
3.45 Zabavni infokanal

Koper

14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Globus
15.00 Film: Skupinska terapija
16.25 Folkest
17.25 Nautilus
18.00 Program v slovenskem jeziku: Primorski mozaik
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik, šport
19.30 Odmev
20.00 Pogovorimo se o...
20.40 Košarka: Union Olimpija - Tau Ceramica (Evroliga, prenos)
22.30 Vsesedanes - TV dnevnik
22.45 Nogomet: Slovenija - Bolgarija (kvalifikacije za EP)
0.00 Vsesedanes - TV dnevnik, 0.15 Čezmejna TV - TV TGR FJK

13.20 Osmrtnice, obvestila; 15.30 DIO; 16.30 Tema dneva; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Glasbeni utrip; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Dobro jutro; 8.40 Pripevide; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje vas čevelj žuli?; 12.00 Evropa, osebno; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 17.40 Šport; 18.00 Ekspres; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.05 Košarka: Union Olimpija - Tau Ceramica; 22.30 Na piedestal; 23.30 Odprt termin

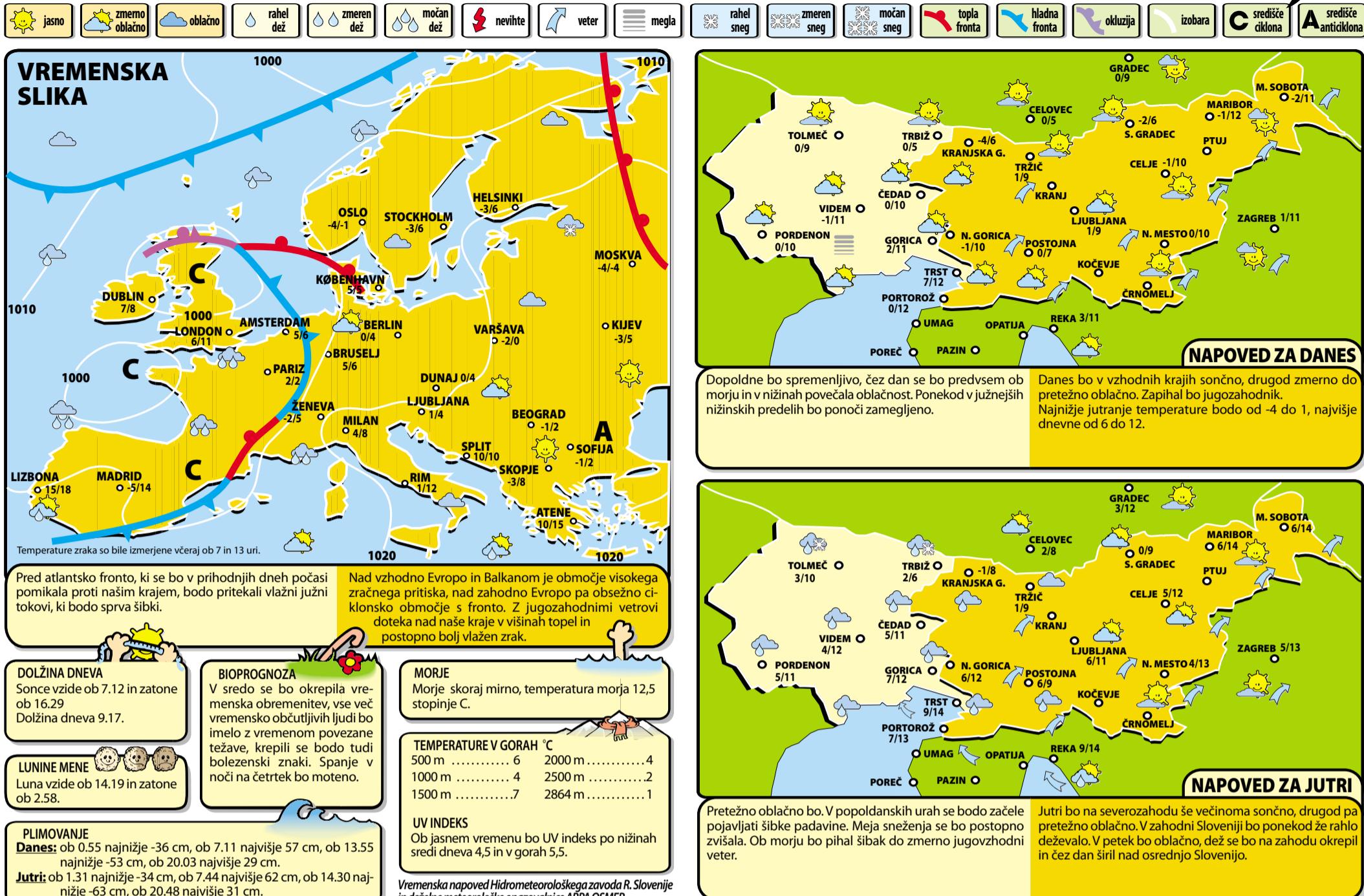
SLOVENIJA 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrip; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Spominčice; 13.05 Odprt termin; 14.05 Janus; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.10 Medigra; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Enciklopédija Slovenije; 18.20 Recital; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Po poteh elektroakustične glasbe; 23.00 Jazz session; 0.05 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00 Glasbena mavrica; 21.03-22.00 Večerni spored; Radio Agora dnevno: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHz).

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj: Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040

PARIZ - Za 180 tisoč evrov ga je kupil nizozemski podjetnik

Del stopnišča Eifflovega stolpa prodali na dražbi

PARIZ - Del originalnega stopnišča Eifflovega stolpa so v pondeljek na dražbi v Parizu prodali za 180.000 evrov, kar je za desetkrat več, kot je bilo sprva ocenjeno, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Dvajset železnih stopnic v višini 4,5 metra in težih okoli 700 kilogramov, po katerih se je ob odprtju stolpa leta 1889 povzpel tudi sam Gustav Eiffel, je kupil nizozemski investitor in predsednik nizozemskega košarkaškega kluba Eiffel Towers Erik Kurvers.

»Zelo sem vesel, da smo kupili del Eifflovega stolpa,« je po nakupu dejal 44-letni podjetnik. »Resnično smo morali kupiti to stopnišče, kot simbol, ki bo pomagal našemu poslu in našemu klubu navzgor,« je očitno zadovoljen še dejal Kurvers.

Eifflov stolp so zgradili med letoma 1887 in 1889, v čast Svetovni razstavi, ki jo je leta 1889 gostil Pariz ob stoti obletnici francoske revolucije. Načrt za stolp je izdelal francoski inženir Gustav Eiffel, konstrukcija pa je zgrajena iz 120.000 kovinskih delov s skupno težo 10.000 ton. Stolp je visok 300 metrov, z anteno pa 322 metrov. Do dograditve Chryslerevega nebotačnika v New Yorku je bil najvišja zgradba na svetu.

Del v pondeljek prodanega stopnišča je povezoval drugo in tretjo nadstropje stolpa, in to v času, ko v stolpu še ni bilo dvigala. Del stopnišča je tudi zadnji, ki je bil naprodaj, še poroča francoska agencija AFP.

AVSTRIJA - Avstroogrski prestolonaslednik

Otto von Habsburg praznoval 95. rojstni dan

OTTO VON HABSBURG

DUNAJ - Sin zadnjega avstrijskega cesarja, Otto von Habsburg je včeraj praznoval svoj 95. rojstni dan. Slavljenec, katerega polni naslov je Franz Joseph Otto Robert Maria Anton Karl Max Heinrich Sixtus Xaver Felix Renatus Ludwig Gaetan Pius Ignatius Habsburg, cesarski princ, nadvojvoda Avstrije in princ Madžarske, je bil rojen leta 1912 v srcu tedanjega habsburškega cesarstva.

Štiri leta kasneje je njegov oče Karl nasledil avstrijsko krono, mladi Otto pa je postal prestolonaslednik, ki naj bi nekega dne stopil na čelo Avstro-Ogrske. Toda zgodovina in predvsem avstrijski poraz v prvi svetovni vojni sta spremenila ne le usodo Evrope, ampak tudi usodo Habsburžanov.

Habsburžani so se morali leta 1919 odpovedati oblasti, kljub temu pa se je zadnji potomec dinastije – sicer pravnik z avstrijskim, madžarskim, nemškim in hrvaškim državljanstvom – še dolga leta imel za prvega v vrsti za krono. Bil je glasen nasprotnik nacistične Nemčije, med drugo svetovno vojno je v ZDA lobiral za ponovno avstrijsko državo, kasneje pa je bil v vrstah nemške Krščanskosocialne unije (CSU) kar 20 let član Evropskega parlamenta. Od upokojitve je ploden pisatelj, ki se posveča predvsem evropskim vprašanjem.

Princu Harryju dalo dekle še eno priložnost

LONDON - Britanski princ Harry je spet skupaj s svojim dekletom Chelsy Davy, potem ko sta se prejšnji teden razšla, ker je Harry izpustil zabavo ob njenem 22. rojstnem dnevu in se namesto tega raje udeležil finalne tekme svetovnega pokala v rugbyju. Princ, sicer častnik britanske vojske, in Zimbabvejka Davyjeva, ki študira na univerzi v Leedsu, sta se po pisani Daily Mirror pobotala na dvournem srečanju, na katerem ji je on prisegel, da bo začel njuno razmerje jemati bolj resno.

Sin britanskega prestolonaslednika Charlesa in pokojne princese Diane naj bi Davyjevo po prepričju prejšnjem teden bombardiral s sms sporočili in telefonskimi klici. "Chelsy ga je bila vedno pripravljena vzeti nazaj, a je želela, da se malo spoti," je povedal neimenovan prijatelj para. Kot je dodal, se je princ opravičil in obljudil, da bo zvezo jemal bolj resno, ona pa je pristala, da mu da še eno možnost. Par je skupaj že vrsto let, piše francoska tiskovna agencija AFP. (STA)

POZIV PRIMORSKEGA DNEVNika

Pomagajmo obnoviti bolnico Franjo!

Zadružna kraška banka **26359**
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje **700246**

Prispevke lahko nakažežete na posebne račune »**Za obnovo bolnice Franje**«

Banca di Cividale **404860**
Kmečka banka
Antonveneta (agencija 8 - Ul. Filzi) **12970S**